

Holy Bible

Aionian Edition®

प्रेम संदेश

Ahirani Gospels

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®

प्रेम सदैश
Ahirani Gospels

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/17/2025

Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0

The Word for the World International, 2020

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/2/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

अहिराणी at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation!* What is an *un-translation?* Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

अहिराणी at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

मत्तय	11
मार्क	33

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

The Crucifixion

"Jesus said, 'Father, forgive them, for they don't know what they are doing.'

Dividing his garments among them, they cast lots.

Luke 23:34

मत्तय

1 येशु ख्रिस्त जो दावीद राजाना पोरू़ा, जो अब्राहामना पोरू़ा ह्याना वंशावलीन पुस्तक। 2 अब्राहामले इसहाक नवना पोरू़ा व्ययना; इसहाकले याकोब; याकोबले यहुदा; अनं त्याना भाऊ व्ययनात; 3 यहुदाले तामारेपाईन फेरेस अनं जेरह व्ययनात; फेरेसले हेसोन व्ययना; हेसोनले अराम व्ययना; 4 अरामले अमीनादाब; अमीनादाबले नहशोन; नहशोनले सल्मोन; 5 सल्मोनले रहबेपाईन बवाज; बवाजले स्थथाईन ओबेद; ओबेदले इशाय; 6 अनं इशायले; दावीद राजा व्ययना; जी पहिले उरीयानी बायको व्हती; तिनापाईन दावीदले शलमोन व्ययना; 7 शलमोनले रहाबाम; रहाबामले अरीया; अरीयाले आसा; 8 आसाले यहोशाफाट; यहोशाफाटले योराम; योरामले उज्जीया; 9 उज्जीयाले योथाम; योथामले आहाज; आहाजले हिज्जीया; 10 हिज्जीयाले मन्षो; मन्षोला आमोन; आमोनले योशीया; 11 अनी बाबेलले देशांतर व्हयनं तवय योशीयाले यखन्या अनं त्याना भाऊ व्ययनात. 12 बाबेलले देशांतर व्हयनं तवय यखन्याले शल्तीएल व्ययना; शल्तीएलले जस्त्वाबेल; 13 जस्त्वाबेले अबीहद; अबीहदले एल्याकीम; एल्याकीमले अज्जुर; 14 अज्जुरले सादेक; सादेकले याखीम; याखीमले एलीहद; 15 एलीहदले एलाजार; एलाजारले मतान; मतानले याकोब; 16 अनी याकोबले योसेफ व्ययना. जो मरीयाना नवरा व्हता, अनी मरीयाले येशु व्ययना ज्याले ख्रिस्त म्हणतस. 17 याप्रमाणे अब्राहामपाईन दावीदावत सर्व मिळीसन चौदा पिढ्या; दावीदपाईन बाबेलले देशांतर करं तोपावत चौदा पिढ्या; अनी बाबेलले देशांतर व्हयनं तवयपाईन ख्रिस्तपावत चौदा पिढ्या. 18 येशुना जन्म असा व्ययना की, त्यानी माय मरीया हीनी योसेफसंगे मांगनी व्हयेल व्हती, त्यासंन लगीन व्हवाना पहिले पवित्र आत्माकडतीन तिले दिवस राही गयात. अस दखायी वनं 19 तिना नवरा योसेफ हाऊ एक धार्मीक माणुस व्हता अनं तिनी बदनामी व्हवाले नको म्हणीसन तिले चुपचाप सोडी देवानी त्यानी ईच्छा व्हती. 20 जवय तो हाऊ ईचार करीच राहीता ईंतलामा एक प्रभुना स्वर्वदूती त्याले सपनमा दर्शन दिसन सांगं, हे, “योसेफ दावीदना पोरू़ा, त मरीयाले बायको बनाडाले घाबस् नको, कारण तिना पोटमा जो गर्भ शे, तो पवित्र आत्माकडतीन शे. 21 ती पोरू़ाले जन्म दि त्यानं नाव तु येशु ठेव, कारण तोच आपला लोकसंपर्क पोपाईन वाचाडी.” 22 हाई सर्व यानाकरता व्हयन, की, प्रभुनी सदेष्टासनाद्वारा जे सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हवाले पाहिजे ते अस. 23 दखा, “कुमारी गर्भवती व्हई अनं तिले पोरू़ा व्हई, अनी त्याले इम्मानुएल हाई नाव देतीन.” ह्या नवना अर्थ “आमनासंगे देव असा शे.” 24 तवय झोपमाईन ऊठानंतर प्रभुना दूतीनी जशी आज्ञा करी, तसं योसेफी करं त्यानी आपली बायकोना स्विकार करा. 25 जोपावत तिनी पोरू़ाले जन्म दिधा नही, तोपावत मरीयाना जोडे तो निजना नही, जवय पोरू़ा व्ययना तवय त्यानी त्यानं नाव येशु ठेव.

2 जवय हेरोद राजा व्हता. तवय यहदीयातील प्रांतमा बेथलहेम गावमा येशुना जन्मनंतर, दद्या पुर्व दिशाकडतीन ज्योतिरी येस्शलोमले ईंसन ईचार-पुस करू लागानात. 2 “यहदीयाना राजा जन्मना तो कोठे शे? कारण आम्हीन पुर्व

दिशाले तारा दखीसन त्याले नमन कराले येल शेतस.” 3 हेरोद राजानी जवय हाई ऐकं तवय तो अनं पुरं यस्त्वालेम घाबरी गयं. 4 तवय त्यानी लोकसना मुख्य याजक, अनी शास्त्रीसले बलाईसन ईचारं की, ख्रिस्तना जन्म कोठे व्हणार शे? 5 त्यासनी त्याले सांगं, “यहदीयाना बेथलहेम गावमा” कारण सदेष्टासनाद्वारा असच लिखेल शे, की. 6 “हे यहदाना प्रदेश बेथलहेम? तु यहदाना सर्व सरदारसमा कनिश शे; अस अजिबात नही? कारण मना इश्वाएल लोकसले संभावी असा सरदार तुनामातीन निधी.” 7 तवय ज्योतिरीसले हेरोद राजानी गुपचुप बलाईसन तारा दखावानी येल नीट ईचारी लिधी. 8 त्यासले बेथलहेमले घाडतांना सांगं, “तुम्हीन जाईसन त्या बाल्भडइल नीट ईचारपुस करा, शोध लागी तवय माले बी निरोप घा, म्हणजे मी पण ईसन त्याले नमन करसु.” 9 राजानं बोलन ऐकीसन त्या तठेन निधनात त्यासनी जो तारा पुर्व दिशाले दखेल व्हता, जठे ते बाल व्हत. त्या जागावर जाईसन पोहचत नही तोपावत त्यासनापुढे चालना. 10 त्या ताराले दखीसन त्या भलताच खूश व्ययनात. 11 जवय त्या घरमा गयात, तवय बाल्ले त्यानी माय मरीया जोडे त्यासनी दिख. अनं त्यासनी त्याना पाया पडीसन त्याले नमन करं, त्यासनी त्यासन्या थैल्या सोडीसन त्यानामाईन सोनं, ऊद, गंधरस, हाई त्याले अर्पण करं. 12 मंग सपनमा परमेश्वर कडतीन त्यासले सूचना भेटनी की, हेरोद राजाकडे परत जावान नही, म्हणीसन त्या दूसरी वाटतीन त्यासना देशमा निधी गयात. 13 ज्योतिरी लोके जावानंतर प्रभुना दूतीनी योसेफले सपनमा दर्शन दिसन सांगं, “ऊठ, बाल्ले अनी त्यानी मायले लिसन मिसर देशमा पळी जाय, मी तुले सांगस नही तोपावत तु तठेच रहाया.” कारण बाल्ले मारासाठे हेरोद त्याना शोध कराव शे? 14 मंग तो ऊठना अनं रातमाच बाल्ले अनी त्यानी मायले लिसन मिसर देशमा पळी गया. 15 अनी हेरोद मरस पावत त्या तठेच रहायनात, “मी मना पोरू़ाले मिसर देशमातीन बलायेल शे.” जे प्रभुने सदेष्टासनाद्वारा सांगेल व्हतं, ते पुं व्हवाले पाहिजे म्हणीसन अस व्हयनं. 16 ज्योतिरीसनी आपले फसांड म्हणीसन हेरोद भलता संतपना अनं जी माहिती ज्योतिरीसपाईन नीट ईचारी लेयल व्हती, तिना प्रमाणे बेथलहेम अनी आस-पासना सर्व गावसमा ज्या दोन वरीसना अनी त्यानापेक्षा कमी व्यना पोरू़ा व्हतात, त्या सवासले त्यानी शिपाई धाडीसन मारी टाकं. 17 यिर्मया सदेष्टासनाद्वारे जे सांगेल व्हतं; त्या येळले ते पुर्ण व्हयन ते अस; 18 रामा गावमा रडान अनं आक्रोशसना शब्द ऐकाले व्यनात. राहेल तिना पोरू़ास करता भलती रडी रहायनी शे, त्या रहायनात नहीत म्हणीसन तिनं समाधान व्हई नही रहायनं. 19 मंग हेरोद राजा मरानंतर, प्रभुना दूत मिसर देशमा योसेफले सपनमा दर्शन दिसन बोलना. 20 ऊठ, बाल्ले अनी त्याना मायले लिसन इश्वाएल देशमा निधी जाय, कारण ज्या बाल्ले माराले दखी राहीता, त्या मरी जायेल शेतस. 21 तवय तो झोपमाईन ऊठना बाल्ले अनी त्यानी मायले लिसन इश्वाएल देशमा व्यना; 22 पण अर्खेलाव हाऊ त्याना बाप हेरोदना जागावर यहदीयामा राज्य करी, रहाईता हाई ऐकीसन योसेफ तठे जावाने भ्यायना अनं सपनमा सुचना भेटनी त्याना प्रमाणे तो गालील प्रांतमा निधी गया. 23 अनं नासरेथ नवना गावले जाईसन रहाईना, ते यानाकरता की त्याले नासोरी म्हणतीन; हाई जे सदेष्टासनाद्वारे सांगेल व्हतं, ते पुं व्हई.

3 त्या दिनमा बासिस्मा करनारा योहान हाऊ, यहदीयाना जंगलमा ईसन असी घोषणा देवाले लाग्ना की, २ “पापसपाईन फिरा कारण स्वर्गनं राज्य जोडे येल शे!” ३ त्यानाबद्दल यशया संदेशानी सांगेल व्हतं की, “जंगलमा घोषणा करनारानी वाणी व्हयनी की, परमेश्वरनी येवानी वाट तयार करा, अनी परमेश्वर जी वाट वरतीन जावाव शे, ती वाट नीट करा.” ४ योहानना कपडा द्या उंटसना केसपाईन बनाडेल व्हतात. त्याना कंबरले कातडाना पट्टा व्हता, त्यान जेवण रानमध्य अनं टोळ व्हतं. ५ तवय त्याना संदेश ऐकाकरता यस्शलेम, सर्वी यहदीयाना प्रदेश अनी यार्देन नदी, त्याना जवल्लपासना सर्व प्रदेशना सर्वी लोके त्यानाजोडे वनात. ६ त्या लोकसनी पाप कशुल करं, म्हणजे तो त्यासले यार्देन नदीमा बासिस्मा दे. ७ पण पस्ती अनी सदुकी पंथना लोकसपैकी बराच जणत्ये आपलाकडे बासिस्मा लेवाकरता येताना दखीन, त्यानी त्यासले सांगं, “अरे सापसना पिल्लासवन!” देवना येनारा क्रोधपाईन पळी जावाले तुमले कोणी सावध करं. ८ बासिस्मा लेवाना पहिले पापसपाईन फिरा शोभी असा सत्कर्म करा, ९ अनं अब्राहाम अमाना बाप शे, अस मनमा आणु नका; कारण मी तुमले सांगस की, देव अब्राहाम करता दगडसपाईन संतती उत्पन्न कराते समर्थ शे! १० आतेच झाडाना मुळजोडे कुरुहाड ठेयेल शे, जे जे झाड चांगल फळ देस नही, ते ते झाड तोरीसन अग्नीमा टाकामा येस. ११ मी पाणीघाई तुमना बासिस्मा पापसपाईन फिराकरता करस हाई खरं शे; पण जो मना मांगतीन ई रुहयना तो मनापेक्षा इतला समर्थ शे की, मी त्याना जोडा उचलीन चालानी पण मरी लायकी नही शे, तो पवित्र आत्मायाई अनी अग्नीघाई तुमना बासिस्मा कराव शे. १२ त्याना हातमा त्यान सुपुर्ड शे, तो त्यान खळं पुर्ण स्वच्छ करी, अनी आपला कोठारमा गहु गोया करीसन ठेई. पण जो भुस्सा राही त्याते नही वलावनारी अग्नीमा जाळी टाकी. १३ तवय येशु योहान कडतीन बासिस्मा करी लेवाकरता गालील प्रदेशमा यार्देन नदीवर त्यानाकडे वना; १४ पण योहान त्याले मना करीसन बोलना, मी तुमना हातीन बासिस्मा लेवाले पाहिजे, पण तुम्हीन मनाकडे कशा काय ई राहीनात? १५ तवय येशु त्याले बोलना, अते हाई व्हङ्क दे; कारण सर्व रिती प्रमाणे धार्मीक काम पुर्ण करनं हाई आपलाकरता चांगलं शे, तवय योहाननी तस व्हव दिधं. १६ मंग बासिस्मा लेवावर येशु पाणीमाईन वर वना. अनी दखा, स्वर्ग उघडनं तवय परमेश्वरना आत्मा कबुतरना स्पष्मा उतरीन स्वतःवर ई राहिना अस त्याले दवायान. १७ अनी लगेच स्वर्गमाईन अशी वाणी व्हयनी की, हाऊ मना पोरऱ्या माले परमप्रिय शे. मी त्यानावर संतुष्ट शे.

4 तवय सैतानकडतीन येशुनी परिक्षा व्हावाले पाहिजे म्हणीसन आत्मा त्याले जंगलमा लई गया. २ मंग त्यानी चाळीस दिन चाळीस रात उपवास करा, त्यानंतर त्याले भलती भक्त लाग्ना. ३ मंग सैतान येशुना जोडे ईसन त्याले बोलना; “तु देवना पोरऱ्या शे, तर ह्या दगडले आज्ञा कर की, भाकर व्हाई जा. ४ पण येशुनी त्याले उत्तर दिधं, ‘माणुस फक्त भाकर खाईसन नही तर देवना मूऱ माईन निंघणारा प्रत्येक वचनघाई जगी, असा शास्त्रलेख शे.’” ५ मंग सैतान येशुले पवित्र नगर यस्शलेममा लई गया अनी मंदिराना शेंडावर त्याले उभं कड; ६ मंग त्यानी त्याले सांगं, “तु देवना पोरऱ्या व्हशी तर आठेन खाल उडी मार,” कारण शास्त्रलेखमा अस लिखेल शे की, “तुन रक्षण कराकरता

देव आपला स्वर्गदूतसले तुनाबद्दल आज्ञा दि.” तुना पायसले दगडनी ठेच लागाले नको म्हणीन त्या तुले हातवर द्वेली लेतीन. ७ मंग येशुनी त्याले उत्तर दिधं, आखो असा शास्त्रलेख शे की, परमेश्वर जो तुना देव त्यानी परिक्षा दख्य नको. ८ मंग सैतान त्याले एक भलता उचा डोंगरवर लई गया अनी त्याले जगमाधला सर्वी राज्य अनी त्यासन वैभव फटकामा दद्वांड, ९ अनी त्याले सांग, “जर तु पाया पडीन माले नमन करशी तर हाई सर्व तुन व्हाई जाई.” १० तवय येशुनी त्याले उत्तर दिधं, “अरे सैतान, आठेन चालता व्हय,” कारण अस शास्त्रमा लिखेल शे की, “परमेश्वर तना देव यानी भक्ती कर, अनी फक्त त्यानीच सेवा कर!” ११ मंग सैतान तेठेन निर्धी गया, अनी दखा, देवदूत ईसन त्यानी सेवा कराले लाग्नात. १२ मंग योहानले कैदखानामा टाक हाई ऐकीसन येशु गालीलमा गया; १३ अनी नासरेथ सोडीन जब्लून अन नफताली यासना हडीमातला समुद्रना किनारावरला कफर्जहम गावले जाईसन राहीना; १४ हाई यानाकरता की, यशया संदेशानाद्वारा जे सांगेल व्हतं ते पुर्ण व्हयन, ते अस की, १५ जब्लून अन नफताली प्रांत, समुद्र किनारावरला, यार्देनना पल्लीकडला देश, गैरयहदी लोकसना गालील प्रांत. १६ आठला अंधारामा बशेल लोकसनी मोठा उजेड दखा अनी ज्या मृत्युना प्रदेशमा, अनी छायामा बठेल व्हतात, त्यासनासाठे एक मोठी ज्योती उगम पावनी शे. १७ तवयपाईन येशु उपदेश करीसन सांगं लाग्ना की, “पापसपाईन फिरा कारण स्वर्गनं राज्य जोडे येल शे!” १८ मंग येशु गालील समुद्रना जोडेतीन चाली राहिता. तवय त्यानी शिमोन पेत्र अनी त्याना भाऊ अदिद्या या दोन्ही भाऊसले समुद्रमा जाळ ठाकताना दखं; कारण त्या मासा धरणारा व्हतात. १९ येशुनी त्यासले सांगं, “मनामांगे या, लोकसले देवना राज्यमा कसं लयतस, हाई मी तुमले शिकाडसु.” २० त्यासनी लगेच जाळं ठेचे सोडं अनी त्या त्याना मांगे निधनात. २१ तेठेन पुढे जावानंतर त्यानी दूसरा दोन्ही भाऊ म्हणजे, जब्दीना पोरऱ्या याकोब, अनं योहान यासले आपला बाप जब्दीनासगे नावमा जाळं सवारताना दखं, अनी येशुनी त्यासले बलावं. २२ मंग येशु यहदी लोकसना सभास्थानमा, प्रवचन करत अनं देवराज्यीनी सुवार्ता गाजाडत सर्वा कमजोर अनं रोगीसले बरं करत गालीलभर फिरना; २४ अनी त्यानी बातमी सिरिया देशभर पसरनी; तवय ज्या येग-येगळा प्रकारना रोगप्रस्त व्हतात, ज्या भूत लागेल, मिरिवाला अनं लखवा व्हयेल व्हतात असा सर्वासले त्यानाकडे लयनात, अनी त्यानी त्यासले बरं करं. २५ मंग गालील, दकापलीस, यस्शलेम, यहदीया, अनं यार्देन नदीना पल्लीकडला प्रदेशमातीन लोकसनी गदीं त्यानामांगे चालाले लाग्नी.

5 तवय त्या लोकसमुदायले दखीन येशु डोंगरवर चढी गया, अनं तो बसना तवय त्याना शिष्य त्यानाजोडे वनात. २ मंग तो त्यासले शिकाड लाग्ना. ३ “ज्या मनतीन गरीब त्या धन्य; कारण स्वर्गाना राज्य त्यासन शे!” ४ ज्या शोक करतस त्या धन्य; कारण त्यासले सांत्वन भेटी. ५ ज्या नग्र त्या धन्य, कारण त्या पृथ्वीना वारसदार व्हतीन. ६ ज्या धार्मीकतेना भक्त्या-तिशा त्या धन्य, कारण त्या तृष्ण व्हतीन. ७ ज्या दयाळु त्या धन्य, कारण त्यासनावर दया व्हाई. ८ ज्या मनना शुद्ध त्या धन्य कारण त्या देवले दखतीन. ९ ज्या

शांती निर्माण करनारा त्या धन्य, कारण त्यासले देवना पोऱ्या महणीन. 10 धार्मीकतामुये ज्यासना छळ व्हयेल शे, त्या धन्य, कारण स्वर्गनं राज्य त्यासनं शे. 11 मनामुये जवय लोक तुमनी निंदा अनं छळ करतीन, अनी तुमना विस्तृद सर्वा प्रकारन्या वाईंट लबाडीमा बोलतीन तवय तुम्हीन धन्य. 12 आनंद करा, उल्लास करा, कारण स्वर्पामा तुमनं प्रतिफळ मोठं शे; कारण तुमना पहिले ज्या सदेश व्हई गयात त्यासनी तसाच छळ करा. 13 तुम्हीन पृथ्वीना मीठ शेतम; पण जर मीठना खारटपणाच निंदी गया तर तो खारटपणा त्याले कशाघाई आणता ई? ते काय कामाने रहावाव नही, तर ते फेकाई जाई अनी लोकसना पायखाल चेंदाई जाई. 14 तुहीन जगना प्रकाश शेतम; डोंगरवरतं शहर लपु शक्स नही. 15 दिवा लाईंसन चंपानाखाला ठेवतस नही, दिवठीवर ठेवतस म्हणजे तो घरमधला सर्वासले प्रकाश देस. 16 तसच तुमना प्रकाश लोकसंसरे असा पऱ्य या की, त्यासनी तुमना सत्कर्म दखीसन तुमना स्वर्गमधला बापनं गौरव कराले पाहिजे. 17 अस नका समजा की, मी नियमशास्त्र अनं सदेशसना ग्रंथ नष्ट कराले येल शे; मी तर ते पुं काताले येल शे. 18 कारण मी तुमले सत्य सांगस की, जोपावत आकाश अनं पृथ्वी नष्ट व्हस नही तोपावत सर्वकाही पुं व्हवाशिवाय नियमशास्त्रमधला एक बी कानामात्रा नष्ट व्हवाव नही. 19 यामुये जो कोणी यामधली धाकलीत-धाकली एखादी आज्ञा नष्ट करीसन लोकसले शिकाडी त्याले स्वर्गना राज्यमा सर्वात धाकला म्हणीन, पण तो जर सर्वा आज्ञा पाढी अनं लोकसले शिकाडी त्याले स्वर्गना राज्यमा सर्वात मोठा म्हणीन. 20 मी तुमले सांगस, साळ्ही अनं पस्सी ह्यासपेक्षा तुमना नम्रपणा अधिक व्हवाशिवाय स्वर्गना राज्यमा तुमना प्रवेश व्हनारच नही. 21 खून करू नको अनं जो कोणी खून करी तो न्यायालयमा दंडकरता पात्र व्हई, हाई पूर्वजसनी सांगेल व्हत, हाई तुहीन ऐकेल शे. 22 मी तर तुमले सांगस, जो आपला भाऊवर बिनकामना संताप करी तो न्यायालयना शिक्षाना पात्र व्हई, जो कोणी आपला भाऊले, और येडा असं म्हनी तो उच्च न्यायालयना शिक्षाले पात्र व्हई; अनी जो कोणी त्याले, “अरे मुर्खा” असं म्हनी तो अमीनरकना शिक्षाले पात्र व्हई. (Geenna g1067) 23 यामुये जर तु देवले अर्पण कराले वेदीवर काही भेट लयाना अनी तवय तुले आठवण व्हयनी की, मना भाऊले मनाबद्दल काही राग शे. 24 तर आपली भेट वेदीना समोर सोडीसन पहिले आपला भाऊसंगे तडजोड कर, अनी मंग ईंसन आपलं दान अर्पण कर. 25 वाटवर तुना शत्रु तुनाबरोबर शे, तवय त्यासांगे तडजोड कर, नही तर तो तुले न्यायाधिशना हातमा दि, न्यायाधिश तुले शिपाइसना हातमा दि, अनी शिपाइ तुले कैदखानामा टाकतीन. 26 मी तुले खंरंखंर सांगस, जोपावत दमडीन दमडी फेडापावत तेठेन तुनी सुटका व्हवाव नही. 27 व्यभिचार करू नको, हाई जे सांगेल व्हत, ते तुम्हीन ऐकेल शे. 28 मी तुमले सांगस, जो कोणी बाईंकडे वाईंट ईचारतीन दखस तवय त्यानी आपला मनमा तिनाबद्दल व्यभिचार करेलच शे. 29 जर तुना उजवा डोया तुले पाप कराले लावस, तर तु त्याले काढीसन फेकी दे! कारण तुनं पुं शरीर नरकमा जावापेक्षा एक अवयवना नाश व्हवाले पाहिजे, हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 30 तुना उजवा हात तुले पाप कराले लावस तर, तु त्याले कापी टाक! कारण तुनं पुं शरीर नरकमा जावापेक्षा, तु

एक अवयवना नाश व्हई, हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 31 जो कोणी बायकोले सुटपत्र देवाले दखसं त्यानी तिले सुटपत्र देवाले पाहिजे, हाई बी सांगेल व्हत. 32 मी तर तुमले सांगस, जो कोणी आपली बायकोले व्यभिचारना कारणतीन सोडस तर तो तीले व्यभिचारी बनाडस; अनी जो कोणी असी सोडेल वाईंसगे लगीन करस तो बी व्यभिचार करस. 33 “खोटी शपथ लेवु नको” तर “आपली शपथ देवनापुढे खरी कर” असं पुर्वजसले सांगेल व्हत, हाई तुम्हीन ऐकेल शे. 34 मी तुमले सांगस, शपथ वाह नका; अनी स्वर्पामी पण शपथ वाह नका. कारण ते देवना राजासन शे. 35 पृथ्वीनी पण शपथ वाह नका, कारण ती देवनी पाय ठेवानी जागा शे अनी यस्तलेमनी पण शपथ वाह नका, कारण ती “थोर राजानी नगरी शे.” 36 आपला डोकानी पण शपथ वाह नको, कारण तु डोकाना एक बी केस पांढरा अनं काया करू शक्स नही. 37 तुमले “हो” म्हणनं व्हई “हो” म्हणा, “नही” म्हणनं व्हई तर “नही” ऐवढच रहावाले पाहिजे; यातीन जे काही जास्त ते वाईंट पाईंन शे. 38 “तुम्हीन हाई ऐकेल शे की, ‘डोयना बदलामा डोया’ अनं दाताना बदलामा दात.” 39 मी तर तुमले सांगस वाईंट माणसुसले अडावूच नका, कारण जो कोणी तुमना एक गालवर मारस, तर दुसरा गाल बी त्यानाकडे करा. 40 जो कोणी जबरदस्तीतीन तुना गंजीफळक लेवाले दखस, त्याले तुना बाहेरना कपडा बी लेको दे; 41 जो कोणी तुले जबरदस्तीतीन एक कोस लई जाई, त्यासांगे तु दोन कोस जाय. 42 जो तुनाकडे काही मांगस त्याले दे, अनी जो तुनाकडे उसनं मांगाले दखस त्यानापाईंन पाठ फिरावु नको. 43 आपला शेजारीसवर प्रिती कर, अनं शत्रुसना व्येष कर, असं सांगेल व्हत, ते तुम्हीन ऐकेल शे. 44 मी तर तुमले सांगस आपला शत्रुवर प्रिती करा, अनं ज्या तुमना छळ करतस त्यासासाठे प्रार्थना करा. 45 ते यानाकरता की तुम्हीन स्वर्गना पिताना पुत्र व्हवाले पाहिजे, कारण तो चांगलासवर अनं वाईंटसवर पन आपला सुर्य उगाडस अनी धार्मीक अनं अधार्मीक मानससवर बी पाऊस पाडस. 46 ज्या तुमनावर प्रिती करतस, त्यासानावर तुम्हीन प्रिती करी तर तुमले काय प्रतीफळ मिळी, कारण जकातदार बी तसच करतस ना? 47 जवय तुम्हीन आपला बंधुसले नमस्कार करतस पण त्यामा काय विशेष? कारण गैरयहाई पण तसच करतस ना? 48 जशा तुमना स्वर्पामी पिता परीपुर्ण शे, “तस तुम्हीन पण पुर्ण व्हा.”

6 तुम्हीन आपला धार्मीक कामे लोकसले दखाडकरता करू नका, तसं करावर तुमना स्वर्गना पितापाईंन तुमले प्रतीफळ मिळाव नही. 2 यामुये तु जवय दानधर्म करस तवय लोकसनी आपला गौरव कराले पाहिजे म्हणीसन ढोगी जसा सभास्थानमा अनी रस्तावर आपलापुढे शंख वाजाडतस तसं करू नको, मी तुमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यानं प्रतीफळ मिळी जावेल शे. 3 तु जवय दानधर्म करस, तवय तुना उजवा हात काय करस, हाई तुना डावा हातले समजाले नको. 4 जवय तु दानधर्म करस, ते गुमणणे व्हवाले पाहिजे, म्हणजे तुले दखणारा, गुम पिता परमेष्वर तुले तूनं फळ दि. 5 तसच जवय तुम्हीन प्रार्थना करतस, तवय ढोगीसनामायक करू नका; कारण लोकसनी आपले दखाले पाहिजे म्हणीसन सभास्थानमा अनं चवाटावर ऊभा राहिन प्रार्थना कराले त्यासले आवडस, मी तूमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यासन

प्रतीफळ मिली जायेल शे. 6 तु जवय प्रार्थना करस, तवय तू आपला खोलीमा जाईमन दार लाव, अनी आपला गुमवासी पितानी प्रार्थना कर, म्हणजे तूना गुमवासी पिता तुले फळ दि. 7 तुम्हीन जवय प्रार्थना करतस तवय गैरयहदीस मायक बिनकामन बडबड करू नका, आपण बराच बोलनुत म्हणीसन आपली माणी मान्य व्हई अस त्यासले वाटस. 8 तुम्हीन त्यासनामायक व्हवु नका, कारण तुमन्या ज्या गरजा शेतस हाई तुमना स्वर्गना पिताले, तुम्हीन त्यानाकडे मांगाना पहिले त्याले सर्व माहीत शे. 9 मंग तुम्हीन अरी प्रार्थना करा; हे आपना सर्वा माधला देवबाप, तुंन नाव पवित्र मानोत; 10 तुंन राज्य थेबो, जस स्वर्गना तसं पृथ्वीवर बी तुना इच्छाप्रमाणे व्हवो. 11 अमीनी रोजनी भाकर आज आमले दे; 12 अनी जसं आम्हीन दुसरासना अपराध माफ करात, तसं तु पण आपना अपराध क्षमा कर; 13 अनी आमले परिक्षामा पाहू नको; तर आमले पापामातीन सोडाव. कारण की, राज्य, सामर्थ्य, अनी गौरव, हाई सदासर्वकाळ तुरंच शे; आमेन. 14 जर तुम्हीन लोकसना अपराधनी क्षमा करतस, तर तुमना स्वर्गीय पिता बी तुमले क्षमा करी. 15 पण जर तुम्हीन लोकसले क्षमा कर नही, तर तुमना स्वर्गीय पिता बी तुमले क्षमा करावु नही. 16 तुम्हीन जवय उपास धरतस तवय ढोंगीसनामायक तोंड उतारीसन बढु नका. कारण आपला उपास शे अस लोकसनी दखाव म्हणीन त्या आपल तोंड उतारतस, मी तुमले सत्य सांगस की, त्यासले त्यासन प्रतीफळ भेटी जायेल शे. 17 तु उपवास करस तवय आपला डोकाले तेल लाव. अनं तोंड धोय; 18 हाई यानकरता की, तु उपवास करस, हाई लोकसले नही तर तुना स्वर्गीय पिता याले दखावाले पाहिजे, म्हणजे तो तुले फळ दि. 19 स्वतःकरता पृथ्वीवर धन गोया करू नका; कारण त्याले उधी लागास अनं गंजीसन त्याना नाश व्हवावू नही, अनं चोर बी घर फोडीसन चोरी करतस; 20 तर आपलाकरता स्वर्गमाधलं धन गोया करा; कारण तठे उधी अनं गंज लागीसन त्याना नाश व्हवावू नही, अनं चोर बी घर फोडीसन चोरी करस नही; 21 कारण जठे तुमनं धन शे, तठे तुमनं मन बी लागी राही. 22 डोया हाऊ शरिरना दिवा शे; जर तुना डोया निष्पाप व्हई तर तुंन सगळं शरीर प्रकाशमय व्हई; 23 जर तुना डोया दोषी रङ्गयाना तर तुंन सगळं शरीर अंधकारमय व्हई; म्हणजे तुमामातील प्रकाश-अंधार रङ्गयाना तर तो अंधार कितला भयंकर व्हई! 24 तर कोणी दोन मालकसनी सेवा करू शकस नही, कारण तो एकना व्येष की, तर दुसरानी सेवा की; नही तर एकनासों चांगला वागी, तर दुसरानासों वाईंट वागी, मंग तुम्हीन देवनी अनी धननी सेवा करू शकतस नही. 25 यामुये मी तुमले सांगस की, आपला जिवबद्दल, म्हणजे आपण काय खावाले अनं काय पेवाले पाहिजे; अनी आपला शरिरबद्दल म्हणजे आपण काय पांधरान, यानी चिंता करीसन बढु नका. कारण अन्नपेक्षा जिव, अनं कपडासपेक्षा शरीर जास्त महत्वनं शे की, नही? 26 आकाशमधला पक्षीसकडे ध्यान दिसन दखा; त्या पेरतस बी नही, कापणी बी करतस नही, अनं कोठारसमा साठाडतस बी नही; तरी तुमना स्वर्गना देवबाप त्यासले खावाले देस. तुम्हीन तर त्यासनापेक्षा श्रेष्ठ शेतस की नही? 27 तुमनामा, असा कोण समर्थ शे की, चिंता करीसन आयुच्यनी येळ तासभर वाढावू शकस? 28 तसच कपडासकरता कशाले चिंता करतस? जंगलमधला फुलं दखा, त्या कशा वाढतस? त्या कष्ट नही करतस अनी सुत

बी नही इंतस. 29 तरी मी तुमले सांगस, शलमोन राजासुध्दा त्याना वैभवमा त्या फुलसपैकी एकनामायक सुध्दा सजेल नव्हता. 30 जे जंगलमाधलं गवत आज शे, अनी सकाय जाळाय जास, त्याले जर देव असा कपडा घालत व्हई, तर असो अईच्वासीहो, तो तुमीनी काळजी करीसन तुमले कपडा घालावू नही का? 31 यामुये काय खावानं, काय पेवानं, अनी काय पांधरान, असा म्हणीसन चिंता करत बढु नका. 32 कारण हाई सर्व मिळाले पाहिजे म्हणीसन गैरयहदी लोकेपण खटपट करत राहतस, तुमले ह्या सगळासनी गरज शे. हाई तुमना स्वर्गना देवबापले माहीत शे. 33 तर तुम्हीन पहिले देवना राज्य अनी त्यानी धार्मीकीता मिळाकरता त्याना शोध करा. म्हणजे त्यानासगे ह्या सर्वा गोष्ठी बी तुमले मिळतीन. 34 यामुये सकायनी चिंता करीसन बसु नका, कारण सकायनी चिंता सकायले, अनी ज्या दिननं दुख ते त्याच दिनकरता पुर शे.

7 कोणलेच दोषी ठारावू नका, म्हणजे देव तुमले दोषी ठारावनार नही. 2 ज्याप्रकारमा तुम्हीन न्याय करशात, त्याच प्रकारमा देव तुमना न्याय करी, अनी ज्या मापथाई तुम्हीन मोजीन दिशात. त्याच मापथाई तुमले मोजीन देवामा ई. 3 तुना डोयामाधलं मुसळ न दखता आपला भाऊना डोयामाधलं कुसळ कशाले दखस? 4 किंवा तुना डोयामाधलं कुसळ माले काढु दे हाई आपला भाऊले तु कसं सांगस? दख, तुना डोयामा तर मुसळ शे. 5 अरे ढोणी, पहिले तुना डोयामाधलं मुसळ काढी टाक म्हणजे तुना भाऊना डोयामाधलं कुसळ काढाकरता तुले स्पष्ट दखाई. 6 जे पवित्र शे ते कुत्रासले देऊ नका, अनी मोती डुकरसनासमेर टाकू नका, टाकशात तर त्या आपला पायखाल चेंटीन अनी पल्टीसन तुमले फाडतीन. 7 मांगा म्हणजे तुमले भेटी, शोधा म्हणजे तुमले सापडी, ठोका म्हणजे तुमनाकरता उघडाई जाई, 8 कारण जो कोणी मांगस त्याले भेटस, जो शोधस, त्याले सापडस अनी जो कोणी दार ठोकस त्यानाकरता उघडाई जास. 9 आपला पोर्यानी जर भाकर मांगी तर तो त्याले दगड दि? 10 अनी मासा मांगा तर त्याले साप दि, तुमनामा असा कोणता बाप शे? 11 जर तुम्हीन वाईंट राहीसन बी आपला पोर्यासले चांगलं काय ते देवां तुमले समजस, तर ज्या तुमना स्वर्गना देवबाप जोडे मांगतस, त्यासले तो कितल्या चांगल्या वस्तु अनं देण्या दि? 12 यामुये लोकसनी तुमनासगे जसं वागाले पाहिजे अशी तुमीनी ईच्छा शे. तसं तुम्हीन बी त्यासनासगे वागा, कारण मोशेना नियमशाळ अनी सदेशी, हाईंच शिकाडतस. 13 धाकला दरवाजातीन मजारमा जा; कारण नाशकडे जावाना दरवाजा मोठा शे, अनं रस्ता पसरट शे, अनी त्यानामातीन जाणारा बराच शेतस; 14 पण जिवनकडे जावाना दरवाजा, अनी रस्ता छोटा शे. अनं ज्यासले तो सापडस त्या थोडाच शेतस. 15 खोटा सदेशूसपाईन संभालीन राहा, कारण त्या मैंदरसना स्प्याम थेतीन, पण त्या मझारतीन कुर लांडगा शेतस. 16 तुम्हीन त्यासले त्यासना फळवरतीन वळखशात, कारण काटासना झाडवरतीन द्राक्ष अनं रिंगनीना झाडवरतीन अंजिर काढतस का? 17 त्याचप्रमाणे चांगला झाडले चांगलं फळ येस अनं वाईंट झाडले वाईंट फळ येस. 18 चांगला झाडले चांगलं फळ येस नही, अनं वाईंट झाडले चांगलं फळ येस नही. 19 ज्या-ज्या झाडले चांगलं फळ येस नही ते प्रत्येक झाड तोडीसन अग्नीमा टाकामा येस. 20 यामुये तुम्हीन त्यासले त्यासना फळवरतीन वळखशात. 21 माले प्रभुजी, प्रभुजी म्हणनारा

सर्वासना स्वर्गना राज्यमा प्रवेश व्हई अस नहीं; तर जो मना स्वर्गना पिताना ईच्छाप्रमाणे बागस त्याना प्रवेश व्हईं। 22 न्यायना दिनले ब्राचजन माले सांगतीन, प्रभुजी-प्रभुजी आम्हीन तुना नावतीन सदेश दिधा, तुना नावतीन भूंतं काढात, अनी तुना नावतीन मोठोठला चमत्कार करात नहीं का? 23 तबय मी त्यासले स्पष्ट सांगू की, मनी अनी तुमी कधीच ओळख नव्हती; अहो पापीसवन मनापाईन दूर व्हा। 24 जो कोणी मनं हाई वचन ऐकीसन त्यानप्रमाणे बागस तो एक शहाणा माणुसना मायक ठरी; त्यानी आपलं घर खडकवर बांध; 25 मंग पाऊस पडना, पूर वना, वारा बी सुटना, अनी त्या घरले लागना; तरी ते घर पडनं नहीं, कारण त्याना पाया खडकवर बांधेल व्हता। 26 त्याच्चप्रमाणे जो कोणी मनं वचन ऐकीसन त्यानप्रमाणे बागस नहीं तो एक मुर्ख माणुसना मायक ठरी; त्यानी आपलं घर बाळवर बांध, 27 मंग पाऊस पडना, पूर वना, वारा बी सुटना, अनं त्या घरले लागना तबय ते लगेच पडीसन त्याना नाश व्हयना। 28 येशुनी आपलं बोलनं बंद करावर अस व्हयने की, त्या लोके त्यानं शिक्षण ऐकीन थक्क व्हई गयात; 29 कारण तो शास्त्री लोकेसनामायक नहीं तर पुरा अधिकार त्यालेच शे, असा शिकाडी राहीता।

8 मंग येशु डोंगरवरतीन उतरना तबय लोकसनी गदीं त्यानामांगे चाली राहीती। 2 तबय दखा, एक कुष्ठरोगी येशुकडे ईसन त्याना पाया पडीन त्याले बोलना, प्रभुजी, तुमनी ईच्छा व्हईं तर माले शुद्ध करासाठे तुम्हीन समर्थ शेतस। 3 तबय येशुनी हात पुढे करीसन त्याले स्पर्श करा अनं बोलना, मनी ईच्छा शे, तु शुद्ध व्हय; अनं लगेच त्याना कुष्ठरोग जाईसन तो बरा व्हयना। 4 मंग येशुनी त्याले सांगं, संभाळ, हाई कोणलेच काही सांगू नको; तर तु जाईसन “याजकले दखाड अनी त्यासले खंदं वाटाले पाहिजे म्हणीसन तुना शुद्धीकरण व्हावकरता, जे अर्पण मोऱेनी कराले लाई देयल शे ते कर。” 5 मंग येशु कफ्हर्हम गावले वना, तबय एक रोमी अधिकारी त्यानकडे ईसन त्याले ईनंती कीसन बोलना, 6 प्रभुजी, मना सेवक लखवामा भलताच पिंडीसन घरमा पडेल शे। 7 येशु त्याले बोलना, “मी ईसन त्याले बंर करसु。” 8 तबय अधिकारीनी उतर दिधं, प्रभुजी तुम्हीन मना घर यावं, इंतली मनी लायकी नहीं; पण एक शब्द बोला म्हणजे मना सेवक बरा व्हई जाई। 9 मी एक जबाबदार अधिकारी शे, अनी मना हातखाल शिपाई शेतस; मी एकले सांगूस, जा! तर तो जास, एकले सांगं ये! तर तो येस, अनी सेवकले सांगं, हाई कर तर तो ते करस। 10 हाई ऐकीसन येशुले अर्द्ध वाटनं, अनं आपलामांगे येणारा लोकसले तो बोलना, मी तुमले सत्य सांगूस, एवढा ईच्वास माले इश्वाल्लामा बी दिसना नहीं। 11 मी तुमले सांगूस की, “पुर्व अनं पश्चिमकडीन” ब्राच लोके येतीन अनं स्वर्गना राज्यमा अब्राहाम, इसहाक, अनं याकोब, यासना पंगतमा बसतीन; 12 पण राज्यना पोर्या बाहेरना अंधारमा टाकाई जातीन, अनं तठे रडनं अनं दात खानं राही। 13 मंग येशु रोमी अधिकारीले बोलना, जाय तु ईच्वास ठेयेल प्रमाणे तुले भेटी अनी त्याच येळते तो सेवक बरा व्हयना। 14 जबय येशु भेळना घरमा गया, तबय शिमोनी सासु तापमा पडेल शे, अस त्यानी दखं। 15 मंग येशुनी तिना हातले स्पर्श करा; अनं तिना ताप निधी गया; अनी ती ऊर्धीसन त्यानी सेवा कराले लागनी। 16 मंग संध्याकाय व्हयनी तबय लोकसनी ब्राच भूंतं लागेलसले येशुकडे आण; तबय त्यानी

बोलीसन भूंतं काढात अनं सर्वी रोपीसले बंद करं। 17 “त्यानी आमना आजार स्वतःबर लिधात अनी आमना रोग सहन करात,” हाई जे यशया सदेशसनी संगेल व्हतं ते पुर्ण व्हयनं। 18 मंग येशुनी आपला आजुबाजूले लोकसनी गदीं शे, अस दखीसन शिष्यसले तलावना पलीकडे जावानी आज्ञा करी। 19 तबय शास्त्री ईसन त्याले बोलना, “गुरुजी, आपण जठे, कोठे जाशात तठे मी तुमना मांगे ईसुं。” 20 येशु त्याले बोलना, कोल्हासकरता विळा अनं आकाशमाधला पक्षीसले घरटा शेतस, पूर मनुज्यना पोर्याले डोकं टेकाले जागा नहीं शे। 21 तबय शिष्यसैपैकी एकजण त्याले बोलना, प्रभुजी माले पहीले मना बापले पुराले जावू घा। 22 येशुनी उतर दिधं, तु मनामांगे ये ज्या मरेल शेतस त्यासले त्या मरेलसले पुरू दे। 23 मंग येशु नावमा चढना तबय त्याना शिष्य त्यानासगे गयात। 24 तबय दखा, समुद्रमा मोठं वादय ऊठणं, ते इतलं मोठे व्हतं की, लाटासनी नावले झाकी टांकं, तबय येशु झोपेल व्हता। 25 तबय त्या त्यानाजोडे ईसन त्याले ऊठाडीसन बोलू लागनात। “प्रभुजी, वाचाडा आम्ही बुडी रहायनुत.” 26 अनं तो त्यासले बोलना, “अरे अईच्वासी, तुम्हीन इतला का बंद घावरणात?” मंग त्यानी ऊर्धीसन समुद्र अनं वारा यासले धमकांड अनी त्या लगेच शांत व्हयनात। 27 त्या नावमधला माणसंसले आश्वर्य वाटनं अनं त्या बोलू लागनात, “हावू कोणेता प्रकाराना माणुस शे की, वारा, अनं समुद्र बी यानं एकतस.” 28 मंग येशु पलीकडला गरसेकरसना प्रदेशमा गया, तबय दोन भूंत लागेल माणसं कब्रस्तान माईन ईसन त्याले भेटनात; त्या ईतला भयानक अनं भितीदियक व्हतात की, त्या वाटवर कोणलेच जाण शक्य नव्हतं। 29 तबय दखा, त्या वर्डीन बोलनात, “हे देवना पोर्या; तु आमनामा का बंद पडस? ठारयेल येळना अगोदर तु आमले आठे छळाले येल शे का?” 30 तठेच त्यासानापाईन थोडा अंतरवर डुकरंसना मोठा कळप चरी राहीता। 31 मंग त्या भूंते त्याले ईनंती कराले लागनात की, जर तु आमले काठी रहायना तर आमले त्या डुकरंसना कळपमा धाड। 32 मंग येशुनी त्यासले सांगं, “जा,” अनी त्या जाईसन त्या डुकरंसमा घुसनात; अनं दखा, तो डुकरंसना कळप कडावरतीन पळत जाईसन समुद्रमा पडना अनी तठेच त्या बुडिसन मरनात। 33 मंग डुकरं चारनारा पळनात अनं नगरमा जाईसन भूंत लागेल माणुसबद्दल अनी तठे घडेल सर्व घटनाबद्दल त्यासनी लोकसले सांगं। 34 तबय दखा, सर्व नगरना लोके येशुले भेटाले निघनात अनी त्याले दखीसन, त्यासनी त्याले आमना गवामाईन निंधी जा अशी ईनंती करी।

9 तबय येशु नावमा बशीसन आपला पलीकडला शहरमा जाईसन पोहचना। 2 मंग दखा, खाटवर पडेल एक लखवा व्हयेल माणुसले त्यानाकडे आणं, तबय येशु त्यासना ईच्वास दखीसन लखवा व्हयेल माणुसले बोलना, पोर्या धीर धर; तुना पापसनी क्षमा व्हयेल शे। 3 मंग दखा, काही शास्त्री आपला आपलामा बोलनात, “तुम्हीन आपला मनमा वाईट इचार का बंद आणतस? 5 कारण ‘तुना पापीनी क्षमा व्हयेल शे’ अस बोलनं, किंवा ‘ऊठीन चाल’ अस बोलनं, ह्या मातीन कोणं सोंप शे? 6 कारण मनुज्यना पोर्याले पृथ्वीवर पापसनी क्षमा कराना अधिकार शे हाई तुमले समजाले पाहिजे.” म्हणीसन मंग तो लखवा व्हयेल माणुसले बोलना, “ऊठ, तुनी खाट उचलीन घर जाय!” 7

मंग तो ऊठीसन आपला घर गया। 8 हाई दर्खीसन लोके घाबरी गयात, अनी ज्या देवनी माणुसले एवढा अधिकार दिधा त्यासनी देवना गौरव करा। 9 मंग तठेन जाताना येशुनी मतत्य नावना माणुसले जकात नाकावर बशेल दखं अनी त्याले बोलना, मनामांगे थे; तवय तो ऊठीसन त्यासनामांगे गया। 10 नंतर अस व्हयनं की, तो घरमा जेवाले बशेल व्हता, दखा, तवय बराच जकातदार अनं पापी लोके ईसन येशु अनं त्याना शिष्य यासनासंगे पंगतमा जेवाले बठनात। 11 हाई दर्खीसन पस्शी त्याना शिष्यसले बोलनात, तुमना गुरु जकातदार अनं पापी लोकसंसंगे का बं जेवस? 12 हाई ऐकीन येशु त्यासले बोलना, निरोगीसले वैघनी गरज नही, तर रोगीसले शे। 13 “माले दया पाहिजे, यज्ञ नको” याना अर्थ काय, हाई जाईन शिका; कारण मी न्यायीसले नही तर पापी लोकसले बलावाकरता येल शे। 14 त्या येळले योहानना शिष्य येशुकडे ईसन त्याले बोलनात, आम्हीन अनं पस्शी लोके पुऱ्यक उपास करतस पण तुमना शिष्य उपास करतस नही, ह्यानं कारण काय? 15 मंग येशु त्यासले बोलना, जोपावत वर्हाडीसनासंगे नवरदेव शे तोपावत त्यासले भूक्या राहावाई का? तरी असा दिन येतीन की, नवरदेवते त्यासनापाईन लई जातीन, तवय त्या उपास करतीन। 16 कोणी नवा कपडानं ठिगळं जुना कपडाले लावतस नही; कारण चांगलाकरता लायेल ठिगळं त्या जुना कपडाले फाडी टाकस अनं छिद्र मोठं करी टाकस। 17 कोणी नवा द्राक्षरस जुना कापडाघाई बनाडेल थैलीमा ठेवतस नही, ठेवा तर थैली फाटीन द्राक्षरस सांडाई जाई अनी थैलीना नाश व्हस, म्हणीसन नवा द्राक्षरस नवा थैलीमा ठेवतस म्हणजे त्या दोऽही नीट राहतस। 18 येशु त्यासासंगे बोली राहीता तवय दखा, एक अधिकारी ईसन त्याना पाया पडीसन बोलना, “मनी पोर इतलामा मरनी, तरी तुम्हीन ईसन तिना डोकावर आपला हात ठेवा म्हणजे ती जिवत व्हई。” 19 तवय येशु ऊठना अनं त्याना शिष्यसंसंगे त्या अधिकारीना मांगे जावाले लागना। 20 मंग, दखा बारा वरीस पाईन रक्तस्खावना आजार व्हयेल एक बाईनी येशुना मांगेन ईसन त्याना कपडाना गोङ्डाले स्पर्श करा। 21 कारण ती आपला मनमा बोलनी, की मी त्याना कपडासले जरी हात लावसु तरी बरी व्हस, 22 तवय येशु मांगे वळीसन तिले दखीन बोलना, “बाई, धीर धर! तुना ईच्चासनी तुले बं करेल शे,” अनं ती बाई त्याच घटकाले बरी व्हयनी। 23 मंग येशु अधिकारीना घरमा जाईन पावा वाजणारासले अनं शोक करनारा लोकसनी गदीले दखीन बोलना, 24 “बाट सोडा, कारण पोर मरेल नही; ती झोपेल शे!” तवय त्या त्यानी टिंगल कस्त लागनात। 25 मंग लोकसले बाहेर काढानंतर त्यानी मझार जाईसन त्या पोरना हातले धरं अनी ती लगेच ऊठनी। 26 हाई बातमी देशना त्या प्रांतमा पसरी गयी। 27 मंग येशु तठेन जाई राहीता, तवय, दोन आंधया त्यानामांगे जाईसन जोरमा वर्हाडीसन बोलनात, अहो दावीदाना पोर्या, आमनावर दया कर। 28 तो घरमा गया तवय त्या आंधया त्याना जवय बनात; मंग येशु त्यासले बोलना, मी तुमले बरा कस्त असा तुमना ईच्चास शे का? त्या त्याले बोलनात, हा प्रभु। 29 तवय तो त्यासना डोयाले स्पर्श करीसन बोलना, तुमना ईच्चास प्रमाणे तुमले भेटो। 30 तवय त्यासले दखावाले लागन; मंग येशुनी त्यासले बजाडीन सांग, की, दखा, कोणलेच समजाले नको म्हणीन संभाळा। 31 तवय त्यासनी

तठेन जाईसन सर्व देशभर त्यानी कितीं गाजाडी। 32 मंग त्या तठेन जाई राहीतात, दखा, लोके एक मुका भूत लागेल माणुसले त्यानाकडे लई बनात। 33 येशुनी ते भूत काढावर तो मुका बोलु लागना; तवय लोकसमुदाय नवल करीसन बोलनात, इङ्गालेमा अस कधीच दखामा येल नव्हतं; 34 पण पस्शी बोलनात, हाऊ भूतसना राजानी मदत लिसन भूत काढस। 35 मंग येशु त्यासना सभास्थानमा देवराज्यनी सुवार्ता प्रचार गाजाडत, सर्व कमजोर अनं रोगीसले बरं करत गावेगाव अनं शहरसमा फिरी राहीता। 36 तवय लोक समुदायले दर्खीसन त्याले त्यासनी किव वनी, कारण त्या बिन मेंदपाळना मेंदरंसना मायक किदरेल अनी भटकेल व्हतात। 37 मंग तो त्याना शिष्यसले बोलना, पिक बराच शे, पण काम करनारा थोडाच शेतम; 38 यामुये पिकना मालकनी कापणी कराले काम करनारासले धाडले पाहिजे म्हणीसन तुम्हीन प्रार्थना करा।

10 तवय येशुनी आपला बारा शिष्यसले जोडे बलाईसन भूते काढाना अनी सर्व रोग अनं सर्व दुर्बलसले बं कराना अधिकार दिधा। 2 त्या बारा शिष्यसना नावे असा शेतस पहिला, पेत्र ज्याले शिमोन म्हणतस अनं त्याना भाऊ अंदिया; जब्दीना पोर्या याकोब, अनं त्याना भाऊ योहान, 3 फिलीप अनं बर्थलीमय; थोमा, अनं मतत्य जकातदार; अल्फीना पोर्या याकोब अनं तद्य; 4 शिमोन कनानी अनं येशुले थरीसन देणारा यहदा इस्कर्योत. 5 ह्या बारा जणसले येशुनी अशी आज्ञा करीसन धाड, की, गैरयहदीसकडे जावानी वाट वर्तीन जाऊ नका, अनं शोमरोनी लोकसना कोणताच शहरमा जावू नका; 6 तर इङ्गालेसना घरमधला दवडेल मेंदरसकडे जा. 7 अनी जावाना येळले अशी घोषणा करा की, स्वर्गाना राज्य जोडे येल शे. 8 अनं रोगीसले बं करा, मेरेलसले ऊठाडा, कोड लागलेलसले शुद्ध करा, अनं भूते काढा कारण जे तुमले मोफत मिळनं ते तुम्हीन मोफत घा. 9 सोनं, चांदी अनं तांबाना पैसा आपला कंबरबंधमा लेवु नका; 10 प्रवासकरता झोळी, दुसरा कपडा, जोडा लेवु नका, कारण काम करनारासनं पोषण व्हवाकरता हाई योग्य शे. 11 ज्या ज्या शहरमा गावसमा तुम्हीन जाशात तठेन निघतस तोपावत त्यासना आठेच राहा; 12 जवय तुम्हीन त्या घरमा जाशात तवय तठे तुमले शांती मिळो असं म्हणा; 13 ते घर चांगलं रहायनं तर तुम्हीन देयल शांतीना आशिर्वाद त्यासले लागो; अनं जर त्या चांगला नही राहीनात तर तो आशिर्वाद तुमनाकडे परत येवो. 14 जो कोणी तुमनं स्वागत करावं नही, अनं तुमनं वचन एकाक्यु नही, त्या घरमातीन किवा शहरमातीन निघताना आपला पायनी धुळ झटकी टाका. 15 मी तुमले सत्य सांगस, न्यायाना दिनले त्या शहरनापेक्षा सदोम अनं गमोरा ह्या प्रदेशले सोंप जाई. 16 लांडगासमा जसं मेंदरस्ले धाडतस तसं मी तुमले धाडी रहायनु म्हणीसन तुम्हीन सापानामायक चपळ अनं कबुतरना मायक भोळा बना. 17 लोकसपाईन सावध राहा; कारण त्या तुमले न्यायलयना स्वाधीन करतीन, अनी त्यासना सभास्थानमा तुमले फटका मारतीन, 18 अनी देशना अधिकारीसले, राजासले अनं गैरयहदीसले समजाले पाहिजे की तुम्हीन मना साक्षीदार शेतस, म्हणीसन तुमले त्यासनासमोर नेतीन. 19 जवय तुमले

त्यासना स्वाधीन करतीन तवय कसं काय बोलानं यानी चिंता करू नका, कारण तुमले जे काही बोलना शे हाई त्याच येळले तुमले सुचाडाई जाई. 20 कारण बोलणारा तुम्हीन नही, तर तुमना स्वर्गना बापना आत्मा हाऊच तुमनामा बोलणारा शे, 21 भाऊ भाऊले अनी बाप आपला पोर्याले मारा करता धरी दि; पोर्या मायबापस विस्थद उठीन, त्यासले मारी टाक्तीन; 22 मना नाबमुये सर्वा लोके तुमनी निदा करतीन; पण जो शेवटपावत टिकी राही त्यानंच तारण व्हई. 23 जवय एक गावामा तुमना छळ व्हई तवय दुसरा गावामा पळी जा; मी तुमले खरंखरं सांगस की, याना पहिले तुमने इश्वारल्ना सर्वी नगरसमा फिरीनं व्हस नही, तोपावत मनुज्यना पोर्या इ जाई. 24 गुस्पेक्षा शिष्य थोर नही अनी मालकपेक्षा नोकर थोर नही. 25 शिष्यसरी गुरुनामायक अनी नोकरी मालकनामायक व्हाव, इतलंच त्यासले पुरं, घर धरीले सैतान म्हणतस, तर घरना लोकसले का बारं नही म्हणतीन? 26 यामुये त्यासले घाबू नका; कारण उघडामा ई अस काहीच झाकायल नही अनी कळाव नही अस काहीच गुम नही. 27 जे मी तुमले अंधारमा सांगस, ते उजेडमा बोला, अनी जे काही तुम्हीन कानातीन ऐक्तस ते धाबावर जाईन प्रचार करा. 28 ज्या शरिरना नाश करतस पण आत्माना नाश कराले समर्थ नही त्यासले घाबू नका, तर आत्मा अनं शरीर ह्या दोहीसले नरकमा नाश कराले जो परमेश्वर समर्थ शे त्याले घाबरा. (Geenna g1067) 29 एक नाणामा दोन चिमण्या ईक्तस की, नही? तरी पण तुमना स्वर्गना बापशिवाय त्यापाईन एक बी जमीनवर पडस नही. 30 तुमना डोकावरना सर्वा केस वी मोजेल शेतस. 31 म्हणीन घाबू नका, कारण बराच चिमण्यासपेक्षा तुमने मोल अधिक शे. 32 जो कोणी लोकसना समोर मना स्विकार करी, त्याना स्विकार मी मना स्वर्गना बापसमोर करसु; 33 पण जो कोणी लोकसना समोर माले नाकारी, त्याना नाकार मी मना स्वर्गना बापसमोर करसु; 34 अस नका समजा; की मी पृथ्वीवर शांतता कराले येल शे; मी शांतता कराले नही तर तलवार चालाडाले येल शे. 35 कारण पोर्या अनं बाप, पोर अनं माय, सुन अनं सासु, यासमा फुट पाडाकरता मी येल शे; 36 अनी माणुसनाच घरना लोके त्याना वैरी व्हतीन. 37 जो कोणी मनापेक्षा बाप अनं मायवर कास्त प्रेम करस तो माले योग्य नही; जो मनापेक्षा पोर्यावर किंवा पोरवर कास्त प्रेम करस तो माले योग्य नही; 38 अनी जो कोणी स्वतःना कुसखांब उचलीन मनामांगे येस नही तो माले योग्य नही. 39 जो स्वतःना जिवले वाचाडी तो त्याले गमाडी, अनी जो मनाकरता स्वतःना जिव गमाडी, तो त्याना जिवले वाचाडी. 40 जो तुमना स्विकार करस, तो मना स्विकार करस अनी जो माले स्वीकारस, तो ज्यानी माले धोडेल शे त्याले स्वीकारस. 41 जो संदेशाले म्हणीन स्वीकारस त्याले संदेशानं प्रतिफल मिळी; अनी न्यायी माणुसले न्यायी म्हणीसन जो त्याना स्विकार करी, त्याले न्यायीजणसना प्रतिफल मिळी; 42 मी तुमले खरंखरं सांगस, जो कोणी ह्या धाकलासपैकी एक्ते मना शिष्य समजीन गल्लासभ थंड पाणी पाजी, तर त्याले त्यानं प्रतिफल मिळाशिवाय रावावू नही.

11 मंग अस व्हयनं की, येश आपला बारा शिष्यसले बोध करानंतर, ते तरेन नगरमा शिकाडाले अनं उपदेश कराले गया. 2 जवय कैदद्यानामा योहाननी खिस्तनी चमत्कारबद्दल माहीती ऐकी, तवय आपला शिष्यसले

त्यानाजोडे हाई ईचाराले धाडं, 3 जो येणारा व्हता तो तु शे, की आम्हीन दुमगानी वाट दखुत? 4 येशनी त्यासले सांग, जे तुम्हीन ऐक्तस अनी दखतस ते योहानले जाईसन सांगा; 5 आंधया दखतस, पांगया चालतस कोडी बरा व्हतस, बहिरा ऐक्तस, मेरेल जिवत व्हतस अनं गरीबसले संदेश सांगामा येस; 6 धन्य शे, तो जो मनाबद्दल शंका धरस नही. 7 योहानना शिष्य जावावर येश लोकसनी गदीले त्यानाबद्दल सांगु लागना, तुम्हीन जंगलमा योहानले दखाले जायेल व्हतात? तवय तो तुमले वाराना झोतधाई हालणारा गवतनामायक वाटी राहीता काय? 8 तर मंग तुम्हीन काय दखाले जायेल व्हतात? मऊ कपडा घालेल माणुसले का? दखा, मऊ कपडा वापरणारा तर राजवाडामाच राहतस. 9 तर मंग तुम्हीन कसाले जायल व्हतात? एखादा संदेशाले दखाले का? तर मी तुमले खरंखरं सांगस, संदेशपेक्षा जो मोठा माणुस त्याले दखाले तुम्हीन जायल व्हतात. 10 हाऊ तोच योहान शे ज्यानाबद्दल लिखेल शे, दखा, मी मना दूतले तुनापुढे धाडसं, तो तुनापुढे तुनी वाट तयार करी. 11 मी तुमले सत्य सांगस की, बाईपाईन जन्मले माणसंसमा कोणी बासिसमा करनारा योहानपेक्षा श्रेष्ठ व्हयना नही; तरी स्वर्गना राज्यामा धाकला जो शे तो योहानपेक्षा बी श्रेष्ठ शे. 12 बासिसमा करनारा योहान ह्याना दिनपाईन आतेपावत स्वर्गना राज्यवर हल्ला चाली राहीनात, अनी हल्ला करणारा लोके ते लेवाकरता प्रयत्न करी राहिनात. 13 कारण मोशेना नियमशास्त्र अनी सर्वा संदेश ह्या योहान पर्यंत संदेश देत वनात. 14 मी सांगस, ते तुमनी मान्य करानी तयारी व्हई तर जो एलिया येणार शे, तो हाऊच शे. 15 ज्यासले ऐकाले कान शेतस त्या ऐकोत. 16 हाई पिढीले मी कसानी उपमा देऊ? ह्या लोके बजारमा बसेल पोर्यासना मायक शेतस ज्या आपला मिन्सले हाक मारीन सांगतस, 17 अनी म्हणतस आम्हीन तुमनाकरता पावा वाजाडा, तरी पण तुम्हीन नाचनात नही, अनी आम्हीन मरणना शोकगीत म्हणं तरी तुम्हीन शोक करा नही, त्या पोर्यासना मायक हाई पिढी शे. 18 कारण बासिसमा करनारा योहान हाऊ खातपित वना नही, तरी लोक त्याले भूत लागेल शे अस म्हणतस. 19 मनुष्यना पोर्या वना, तो खासपेस; तरी त्यानाबद्दल बोलतस, दखा, हाऊ खादाड अनी दास्बाज माणुस, जकातदारसना अनी पापी लोकसना मित्र! पण देवनं ज्ञान आपला कार्यवरतीन न्यायी ठरस. 20 मंग ज्या शहरसमा त्यानी बराच चमत्कार करेल व्हतात, तरी पण तटला लोके देवकडे वळनात नहीत म्हणीन तो त्यासले दोष देऊ लागाना. 21 हे खोराजिना, तुनी अवस्था कशी व्हई हे बेथैरैटा, तुनी कितली खराब अवस्था व्हई! कारण ज्या चमत्कार मी तुमनामा करात त्या जर सोर अनं सिदेन ह्या शहरसमा करतु तर त्या त्याच येळले गोणताट लाईन अनं राखमा बरीनी पापसाईन मागे फिरतात. 22 पण मी तुमले सांगस की, न्यायाना दिनले सोर अनं सिदेन यासले मिळणारी शिक्षा तुमले मिळणारी शिक्षापेक्षा सोपी राही. 23 हे कफर्णहुम, तु आकाशापावत चढी जाशी का? तु नरकमा खालपावत उतरशी; कारण ज्या चमत्कार तुमनामा घडनात त्या जर संदेमा घडतात तर आज त्या ईश्वासमा रहातात. (Hadēs g86) 24 मी तुमले सांगस की, न्यायाना दिनले तुमले मिळणारी शिक्षा संदेमले मिळणारी शिक्षापेक्षा जास्त राही. 25 त्या येळले येश सांगु लागना, हे बापा, स्वर्गना अनं पृथ्वीना प्रभु, मी तुनी स्तुती करस कारण की, ज्ञानी अनी ईचारवंत

लोकसपाईन ह्या गोष्ठी ग्रुप टेल्स त्या तु धाकला पोर्श्यासले प्रकट करेल शे. 26 खरच हे बापा, कारण हाईच तुले योग्य दखायन. 27 मना बापनी सर्वकाही मना हातमा सोधेल शे, अनी बापशिवाय पोर्श्याले कोणी वळखत नही अनी पोर्श्याशिवाय अनं पोर्शयानी ज्या कोणले बापनी वळखत करी देवानी इच्छा व्हई त्यानाशिवाय बापले कोणीच वळखत नही. 28 अहो सर्वी कष्टी अनी बडामा दाबायेल लोकसहो, मनाजोडे या, म्हणजे मी तुमले विसावा दिसू. 29 मी जशा मनना लीन अनं नग्र शे तो माना जू तुम्हीन तुमनावर ल्या, अनं मनापाईन शिका म्हणजे तुमना जिवले विसावा मिळी; 30 कारण मना ज सोयना अनं मना बडा हलका शे.

12 त्या येळले येशु शब्बाथ दिनले शेतमाईन गया; तवय त्याना शिष्यसले

भूक लागेल व्हती म्हणीन त्या ओंब्या तोडीन खाऊ लागानात. 2 हाई दखीसन पस्शी त्यासले बोलानात, दखा, शब्बाथ दिनले जे योग्य नही ते तुम शिष्य करी राहिनात. 3 त्यावर येशुनी त्यासले उत्तर दिंधं, दावीद अनं त्यानाबोरेबरना यासले जवय भूक लागानी तवय त्यानी काय करं? हाई तुम्हीन वाचं नही का. 4 तो देवना मंदिरमा कसा गया अनी नियमाप्रमाणं फक्त याजकी खावानी समर्पित भाकर, त्यानी अनं त्याना सोबतीसीनी कक्ष खादं; 5 तसच शब्बाथ दिनले याजक मंदिरमा शब्बाथना नियम तोडतस तरी पण निर्दोष राहतस हाई तुम्हीन मोशेना नियमशास्त्रमा वाचात नही का? 6 पण मी तुमले सांगस, की, मदिरेपेक्षा बी मोठा असा कोणती तुमनामा आठे शे. 7 जर तुमले याना अर्थ समजता, की, माले दया पाहिजे अर्पण नही, तर तुम्हीन निर्दोषीसले दोषी नही उरावतात. 8 कारण मनुष्याना पोर्श्या शब्बाथ दिनना धनी शे. 9 मंग येशु तठेन निधीसन त्यासला सभास्थानमा गया; 10 अनी दखा, तठे वाळेल हातना एक माणुस व्हता; तवय त्यासी त्याले दोष लागाले पाहिजे म्हणीसन पस्शीसीनी त्याले इच्छां, शब्बाथ दिनले रोग बंग करनं योग्य शे का? 11 येशुनी त्यासले सांगं, तुमनामा असा कोण माणुस शे की, ज्यान एकच मेंढस राहिसन ते शब्बाथ दिनले खड्डामा पडनं तर त्याले उचलीन बाहेर काढावू नही का? 12 तर मेंढरसेक्षा माणुसनं मोल कितलं तंती बरच मोठं शे! यामुये शब्बाथ दिनले एखादाले मदत करनं योग्य शे. 13 मंग त्यानी त्या वाळेल हातना माणुसले सांगं, तुना हात सरळ कर, तवय त्यानी हात सरळ करा अनी तो बरा व्हईन दुसरा हातना मायक व्हयना. 14 त्यानंतर पस्शीसीनी बाहेर जाईसन त्याना विरोधमा योजना आखी की, त्याना घात कक्षा कराना. 15 पण हाई वळखीन येशु तठेन निधी गया, तवय बराच लोके त्यानामांगे गयात अनं त्यानी त्या सर्वासले बंग करं; 16 अनी त्यासले बजाईन सांगं, की, माले प्रकट करू नका; 17 याकरता की, यशया संदेशनादुरारा जे सांगामा येल व्हतं ते पुं व्हई; ते असं की, 18 दखा, हाऊ मना सेवक याले मी निवाडेल शे, तो माले परमप्रिय शे; त्यानावर मी संतुष्ट शे; त्यानावर मी आपला आत्मा घालसु, अन तो गैरयहदीसना न्याय करी. 19 तो भांडावू नही अनं बरडावू नही, अनी कोणलेच त्याना आवाज रस्तामा ऐक येवाव नही. 20 तो अशक्तसले मोडावू नही, अनं धाकला मधला दिवाले तो वलाडावू नही, जोपावत तो न्यायले विजयी करस नही. 21 अनी गैरयहदीमाधला सर्वी लोके त्याना नावनी आशा धरतीन 22 मंग त्यासी एक भूत लागेल

माणुसले येशुकडे आनं, हाऊ माणुस आंधया अनं मुका व्हता अनी त्यानी त्याले ब्रं करं, अनी तो मुका बोलाले अनी दखाले लागना. 23 तवय सर्वा लोके नवल करीसन सांगु लागानात, की, हाऊ दावीदना पोर्श्या व्हई का? 24 पण पस्शी हाई ऐकीसन सांगु लागानात, हाऊ ते भृतसना राजा बालजबूत यानी मदत लिसन भूत काढस. 25 येशुनी त्यासना मनमधला ईचार वळखीन त्यासले सांगं, आपसमा फुट पडेल प्रत्येक राज्य नष्ट व्हई जास, अनी ज्या शहरमा अनी घराना लोकसमा आपसमा फुट पडनी तर ते शहर अनी घर टिकू शक्स नही. 26 सैतानच जर सैतानसे काढाले लागाना तर त्यासनामा फुट पडी जाई मंग त्यानं राज्य कस टिकी. 27 जर मी भृतसना राजा बालजबूत यानी मदत लिसन भूत काढत व्हस् तर तुमना लोके कोणते मदत लिसन काढतस? म्हणीन त्याच तुमना न्याय करतीन; 28 पण, मी जर देवना आत्माघाई, भूत काढी र्हायनु तर देवनं राज्य तुमनावर येल शे. 29 तसच पहीलवान माणुसले अगोदर बांधाशिवाय त्याना घरमा धुरीसन त्याना वस्तु लुटीसन कोणले नेता ई का? त्याले बांध तरच तो त्यानं घर लटू शक्स. 30 जो मनासंगे नही तो मनाविस्तृद शे, अनी जो मनाबोरेबर गोया करस नही तर तो उथळी टाक्स. 31 यामुये मी तुमले सांगस, की माणुसना प्रत्येक पाप अनी निदानी क्षमा व्हई. पण जो कोणी पवित्र आत्मानी निदा करी त्यानी क्षमा व्हवाव नही. 32 अनी जो कोणी मनुष्याना पोर्श्याविस्तृद काही बोली तर त्याना अपराधीनी क्षमा व्हई जाई, पण जो कोणी पवित्र आत्माना विरोधमा बोली त्याले त्याना अपराधसनी क्षमा ह्या युगमा बी नही. अनी येनारा युगमा बी व्हवाव नही. (aiōn g165) 33 यामुये झाड बी चांगलं अनी त्यानं फळ बी चांगलं शे असा म्हणा; नहीतर झाड वाईट शे अनी त्याना फळ बी वाईट; कारण झाड आपले फळवरतीन वळखाई जास. 34 अहो सापना पिल्लासवन, तुम्हीन वाईट र्हाईसन तुमले चांगल्या गोष्ठी कक्षा बोलता येतीन? कारण जे मनमा भेरल शे तेच तोंडमाईन निधी. 35 चांगला माणुस आपला भांडामाईन चांगल्या गोष्ठी काढस, अनी वाईट माणुस आपले भांडामाईन वाईट गोष्ठी काढस. 36 मी तुमले सांगस की, ज्या बी व्यर्थ गोष्ठी माणुस सांगी न्यायना दिनले त्याले त्याना हिशोब देनाच पडी. 37 कारण आपला बोलनावर तु निर्दोष ठरशी अनी आपलाच बोलनावर तु दोषी ठरशी. 38 तवय शास्त्री अनं पस्शी यासनापाईन काहीजिण त्याले बोलतात, गुरजी, तुमना हातधाई काही चिन्ह दखानी आमनी इच्छा शे. 39 पण त्यानी त्यासले उत्तर दिंधं, हाई दुष्ट अनी व्यभिचारी पिढी चिन्ह मांगस, पण योना संदेशना चिन्हशिवाय तिले दुसरं कोणतच चिन्ह देवामा येवाव नही. 40 कारण जस योना तीन दिन अनं तीन रात मासाना पोटमा व्हता, तसाच मनुष्याना पोर्श्या बी तीन दिन रात पृथ्वीना पोटमा रहाई. 41 न्यायना दिनले निवेना लोके हाई पिढीना लोकसंसंगे उभा र्हाईसन हिले दोषी ठरावतीन, कारण त्यासनी योनाना संदेश ऐकीसन पश्चाताप करा; अनी दखा, आठे जो शे तो योनापेक्षा श्रेष्ठ शे. 42 न्यायना दिनले दक्षिणकडी राणी, हाई पिढीना लोकेसंगे उभी र्हाईन हिले दोषी ठराई, कारण ती शलमोन राजानं ज्ञान ऐकारता पृथ्वीना सीमापाईन वरी; अनी दखा, शलमोनपेक्षा श्रेष्ठ आठे शे. 43 जबय दुष्ट आत्मा कोणा माणुस माईन निघस, तवय तो आराम कराकरता ओसाड जागामा भटकत फिरस, पण त्याले जागा मिळस नही, 44

तवय तो सांगस, ज्या धरमाईन मी येल व्हतु त्यामा परत जासू; अनी जबय तो तठे वापस जास, तवय त्याले ते घर रिकामं साफसफाई करेल, सजाडेल अस दखास. 45 मंग तो जाईसन आपलापेक्षा दुष्ट, असा दुसरा सात आत्मा आपलासंगे लई येस, अनी त्या मजार जाईन तठे रहातस; मंग त्या माणसनी शेवटनी अवस्था पहिलपेक्षा जास्त वाईट व्हस; तसच बाई पिठीन बी व्हई. 46 मंग येशु लोकसनी गदींसंगे बोली रहाईता, दखा, त्यानी माय अनं त्याना भाऊ त्यानासंगे बोलाकरता बाहेर उभा रहायेल शेतस. 47 तवय कोणी तरी येशले सांगं, दख, तनी माय अनं तुना भाऊ तुनासंगे बोलाकरता बाहेर उभा रहायेल शेतस. 48 पण येशुनी त्या सांगासाराले उत्तर दिधं, कोण मनी माय अनं कोण मना भाऊ? 49 अनी येशु आपला शिष्यसकडे हात दखाईन बोलना, “दखा, मनी माय अनं मना भाऊ! 50 कारण जो कोणी मना स्वर्गना बापना ईच्छाप्रामाणे करस तोच मना भाऊ, बहिण, अनं माय शे.”

13 त्या दिन येशु धरमाईन निधीसन सम्पूढ किनारले जाईन बसना. 2 तवय

लोकेसनी ईतली मोठी गदीं त्यानाजोडे जमनी; म्हणीन तो नावमा जाईन बसना अनं सर्वा लोके किनारवर उभा राहिनात. 3 मंग त्यानी त्यासले दृश्यांत दिसन बर्याच गोषी सांगात तवय तो बोलना, “दखा, एक पेरणारा पेरणी कराले निंधना.” 4 अनी तो पेरी राहिता तवय काही बीया वाटवर पडनात अनं पक्षीसनी ईसन ते खाई टाकं. 5 काही खडकाळ जमीनवर पडनात, तठे त्यासले पुरेशी जास्त माती मिळीन नही, अनी माती जास्त छोलपावत नवहती म्हणीन त्या लवकर उगनात. 6 अनी जबय सर्य वर निंधना तवय त्यासले उन लागन अनं त्या लगेच चालाई गयात कारण त्यासले मुयाच नवहतात. 7 काही काटेरी झुडपसमा पडनात, पण काटासना झुडपासनी बाढीसन त्यासनी वाढले दाबी टाकं. 8 काही बीया चांगली जमीनवर पडनात, मंग त्यासन कोठे शंभरपट, कोठे साठपट तर कोठे तीसपट, अस पीक वनं. 9 अनी येशु त्यासले बोलना, ज्यासले कान शेतस त्या ऐकोत. 10 मंग शिष्यसनी जोडे जाईसन त्याले ईच्चारं, तु त्यासनासंगे दृश्यांत दिसन का बां बोलस? 11 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “स्वर्गना राज्यना रहस्य ओळखाना दान तुमले देयल शे, पण त्यासले देयल नहीं.” 12 कारण ज्यानाजोडे शे त्याले अजुन भेटी अनं त्याले भरपुर व्हई, पण ज्यानाजोडे काहीच नही त्यानाकडे त्यानं जे काही व्हई ते पण त्यानाकडीन काढी लेतीन. 13 यामुये मी त्यासनासंगे दृश्यांत दिसन बोलस; कारण त्यासले दखाले मिळस, पण दखतस नही, ऐकाले मिळस पण ऐकतस नही, अनं समजी बी लेतस नही. 14 यशयाना संदेश त्यासना विषयी पुर्ण व्हई रहाईना शे; तो असा की, तुहीन ऐकशात खरं, पण तुमले समजावृच नही, अनं दखशात खरं, पण तुमले दिसावृच नहीं; 15 कारण ह्या लोकसना मन कठीन व्हई जायेल शे, त्या बधीर कानयाई ऐकतस, अनी त्यासनी आपला डोया झाकी लियेल शेतस; यानाकरता की, त्यासनी डोयासधाई दखाले नको, कानसधाई ऐकाले नको, मनमातीन समजाले नको, त्यासनी बछाले नको, अनी मी त्यासले बरा कराले नको. 16 पण धन्य शेतस, तुमना डोया, कारण त्या दखी रहाईनात; अनी धन्य शेतस, तुमना कान कारण त्या ऐकी रहाईनात. 17 मी तुमले खरंखरं सांगस की, तुहीन

ज्या दखतस तेच दखाकरता बराच संदेश अनं धारीकजण उत्साही व्हतात, तरी त्यासले दखाले मिळनं नही; अनी तुहीन ज्या ऐकतस तेच ऐकासाठे त्या उत्साही व्हतात, तरी त्यासले ऐकाले मिळनं नही. 18 आता पेरणाराना दृश्यांत ऐकी त्या. 19 कोणी राज्यनं वचन ऐकस पण ते त्याले समजस नही; तवय तो दुष्ट ईसन त्याना मनमधला पेरेल वचन काढी लेस; वाटवर पेरेल तो हाऊ शे. 20 खडकाळ जमीनवर पेरेल तो हाऊ शे की, वचन ऐकस, अनं तवलच आनंद करस; 21 पण त्यासले मुया रास नही त्यामुये त्या थोडाच काळ टिकाव धरतस; अनी वचनमुये संकट वना किंवा छळ व्हयना म्हणजेच तो अडखलाले लागस. 22 काटेरी झुडपसमा पेरेल तो हाऊ शे की, वचन ऐकस; पण संसारनी चिंता मोह या त्यानी वचननी वाढले दाबी टाकस, अनी तो निष्फल व्हस. (aiōn g165) 23 चांगली जमीनवर पेरेल या शेतस की, त्या वचन ऐकीन समजतस; तर त्या फळ देतस; कोणी शंभरपट, कोणी साठपट, कोणी तीसपट, असा फळ देतस. 24 त्यानी त्यासले दुमरा दृश्यांत दिधा की, स्वर्गनं राज्य त्या माणुसना मायक शे, ज्यानी आपला शेतमा चांगलं बी फेरं. 25 लोके झोपमा व्हतात तवयच त्याना वैरी ईसन गहमा निदण पेरीसन गया; 26 पण जबय शेतमा पिकले पानटा फुटीन अनं कणीसमा दाणा वनात तवय निदण बी दिखायनात. 27 तवय धर्मालकना नोकरसनी ईसन त्याले सांगं, महाराज, आपन आपला शेतमा चांगलं बी पैरा ना? मंग त्यामा निदाण कोठेन वन? 28 तवय मालक त्यासले बोलना, हाई काम कोणी वैरीनं शे. नोकरसनी त्याले सांगं, आम्हीन जाईसन त्यासले गोया करूत अशी तुमनी ईच्छा शे का? 29 तो त्यासले बोलना, नही, तुहीन निदाणले गोया करशात त्यानाबरोबर कदाचित गहुले पण उपटी टाकशात 30 कापणीनी येळपावत दोन्हीसले बराबर वाढ घा, मंग कापणीना येळले मी मजुरसले सांगस की, पहिले निदाण गोया करा, अनं जाळाकरता त्याना पैद्या बांधा; अनी गह मना कोठारसमा साठाडा. 31 येशुनी त्यासले अजुन एक उदाहरण दिसन सांगं, की, स्वर्गनं राज्य मोहरीना दानासारखं शे; ते कोणी एक माणुसनी लिसन आपला बावरमा जाईन लाई दिधं; 32 तो तर सर्वा दानासमा बारीक शे, तरी तो वाढावर पालाभाज्याच पेक्षा मोठा व्हईन त्याना असं झाड व्हस की, आकाशमधला पक्षी ईसन त्याना फांद्यासमा घरटा बांधीसन राहतस. 33 त्यानी त्यासले अजुन एक दृश्यांत सांगा, की, स्वर्गना राज्य खर्मीरना सारखं शे; ते एक बाईनी लिसन तीन माप पिठामा लपाईन ठेवं, म्हणीन ते खर्मी शेवत सर्व फुगी गयं. 34 या सर्वा गोषी येशुनी दृश्यांत दिसन लोकसनी गदींले सांग्यात; अनी उदाहरणशिवाय तो त्यासनासंगे काहीच बोलना नही; 35 हाई असाकरता की, संदेशासनाद्वारा जे सांगमा येल व्हतं ते पुर्ण व्हावं; ते असं की, मी मन तोड उधाडीसन उदाहरण दिस; जगना सुरवातपाईन जे गुप ते मी प्रकट करस. 36 नंतर येशु लोकसनी गदींले निरोप दिसन घरमा गया. अनी त्याना शिष्य त्यानाकडे ईसन बोलनात, बावरमधला निदणना उदाहरणना आमले फोड करीसन सांगा. 37 त्यानी उत्तर दिधं की, चांगलं बी पेरणारा हाऊ मनुष्यना पेरेशा शे; 38 शेत हाई जग शे; चांगलं बी हाई राज्याना पोर्या शेतस; निदण हाई त्या दुष्टना पेरेशा शेतस; 39 ते पेरणारा वैरी हाऊ सैतान शे; कापणी हाई या काळनी समाप्ती शे; अनी कापणी करनारा या देवदूत शेतस. (aiōn

g165) 40 यामुये जश निदाण गोया करीसन अमीमा जाळतस, तसच काळ्ना समाप्तीना येळले व्हई. (aiōn g165) 41 मनुष्यना पोर्या आपला देवदूतसले धाडी, अनी त्या सर्वा अडखळा आणनारासले अनं अर्थम करनारासले त्याना राज्यमाईन गोया करतीन. 42 अनं त्यासले नरक अमीना भट्टीमा टाकीतीन; तठे त्यासन र रडान अनं दात खाणां राही. 43 तवय “धार्मीकंजण आपला बापना राज्यमा सूर्याना मायक ‘चमकतीन’ ज्याले कान शे तो ऐको.” 44 स्वर्गनं राज्य शेतमा लपाईन ठेयल धनसारखं शे; ते एखादा माणुसले सापडावर त्यानी ते लपाईन ठेबं, अनी अनंद व्हवामुये त्यानी जाईसन आपला सर्व काही ईकी टाकं, अनी मंग ते शेत ईकत लिंधं. 45 अजुन स्वर्गनं राज्य चांगला मोतीना शोध करनारा एखादा व्यापारीना सारखं शे; 46 त्याले एक अति मोलवान मोती आढळना तवय जाईसन त्यानी आपलं सर्व काही ईकी टाकं अनी ते ईकत लिंधं. 47 अजुन स्वर्गनं राज्य समुद्रमा टाकेल जाळानामायक शे, ज्यामा सर्वा प्रकारना जीव एकत्र सापडतस. 48 ते भरावर माणसंसनी काठवर ओढी आण अनी त्यासनी बशीसन ज्या चांगला त्या भांडमा गोया करात, अनं वाईट त्या फेकी दिधात. 49 तसच हाई युगाना समाप्तीमा व्हई; देवदूत ईसन धार्मीकंसपाईन दुश्सले वेगळा करतीन; (aiōn g165) 50 अनी त्यासले अमीना भट्टीमा टाकीतीन, तठे रडान अनं दातखाणां राही. 51 तुमले या गोर्षी समजन्यात का? त्या त्याले बोलनात, हा. 52 तवय त्यानी त्यासले सांगं, जो प्रत्येक शास्त्री स्वर्गना राज्यना शिष्य व्हयेल शे तो आपला भांडमाईन नवा जुग पदार्थ काढनारा माणुसना मायक शे. 53 मंग असं व्हयनं की, या दृष्टात समाप्त करावर येशु तठेन निरी गया; 54 अनी आपला गाववर येवावर त्यानी त्यासना सभास्थानमा त्यासले असं शिकांड की, त्या थक्क व्हईसन बोलनात की, हाई ज्ञान अनं हाई सार्थ्य याले कोठेन प्रकट व्हयन? 55 काय हाऊ सुतराना पोर्या नही शे का? यानी मायले मरीया म्हणतस ना? याकोब, योसेफ, शिमेन अनं यहदा, या त्याना भाऊ शेतस न? 56 अनी याना सर्व बहिणी या आपलाबोरवर राहतस नही का? तर हाई सर्वा याले कोठेन मिळन? 57 अस ऐकीत त्यासले ठोकर लागनी. पण येशुनी त्यासले सांगं, संदेशाले आपला देश अनं आपला घर, नातेवाईक यासमा सन्धान मिळस नही. 58 त्यासना अईवासमुये त्यानी तठे जास्त चमत्कार करात नही.

14

त्या दिनसमा हेरोद राजानी येशुबद्दल ऐक; 2 अनी आपला सेवकसले सांगं, हाऊ बापिस्मा करनारा योहान शे; हाऊ मरेल मातीन ऊठेल शे म्हणीन या चमत्कार त्यानामा व्हई राहिनात. 3 कारण हेरोदनी आपला भाऊ फिलीप्प यानी बायको हेरोदीया हिनामुये बापिस्मा करनारा योहानले धरीसन अनं बांधीन कैदखानामा टाकेल व्हत; 4 कारण योहान त्याले सांगे, की, तु तिले ठेवावं हाई तुनाकरता योग्य नही; 5 अनी हेरोद राजा त्याले मारा करता दखे पण लोकसनी त्याले भिती वाटे कारण लेके योहानले संदेश समजेत. 6 नंतर हेरोदना जन्मदिन वना तवय हेरोदियनी पोरनी दरबारमा नाचगाणा करीसन हेरोदले खूश करं. 7 म्हणीन त्यानी तिले शपथ वाहिसन वचन दिधं की, जे काही तु मनापाशी मांगशी ते मी तुले दिसु. 8 मंग तिले मायनी शिकाडेल प्रमाणे तिनी सांगं, बापिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं ताटमा

ठेईसन माले आठे आणी घा. 9 तवय राजाले खूप वाईट वाटनं; तरी आपली देयल शपथमुये अनी ज्या पंकिस्मा ब्हेल व्हतात त्यासनामुये त्यानी ते देवानी आज्ञा करी. 10 तवय त्यानी माणसं धाडीसन कैदखानामा योहानना वध करा. 11 मंग त्याना मुंडकं ताटमा ठेईसन पोरले आणी दिधं अनी तिनी ते आपली मायाजोडे आणं. 12 मंग त्याना शिष्यसनी ईसन त्यानं प्रेत उत्तरीन आणं अनं त्याले पुरी टाकं; अनी जाईसन येशुले हाई बातमी दिशी. 13 हाई ऐकीसन येशु तठेन नावमा बशीन निंघाना अनी एकांतमा गया; हाई ऐकीसन लोकसनी गदीं नगरमातीन त्यानामांगे पाणीपायी गयी. 14 मंग त्यानी बाहेर ईसन लोकसनी गदीं दर्खी; तवय त्याले त्यासनी किव वरी अनं त्यासनामा बराच रोपीसले त्यानी बरं करं. 15 मंग संध्याकाय व्हवावर त्याना शिष्य त्यानाकडे ईसन बोलनात, हाई एकांती जागा शे अनं येळ व्हई जायेल शे; तर लोकसनी गावमा जाईसन स्वतःकरत खावाले अनं ईकत लई येवाले पाहिजे म्हणीसन त्यासले निरोप घा. 16 येशु त्यासले बोलना, लोकसले जावानी गरज नही; तुम्हीनच त्यासले खावाले घा. 17 त्या त्याले बोलनात, आमनाजोडे फक्त पाच भाकी अनं दोन मासा शेतस. 18 येशुनी सांगं, ते ईकंड मानजोडे आणा. 19 मंग येशुनी लोकसनी गदींले गवतमा बसानी आज्ञा करी अनी त्या पाच भाकरी अनं दोन मासा लिसन त्यानी वर आकाशमा दर्खीन आशिर्वाद मांगा अनी भाकरी मोडीसन शिष्यसकडे दिध्यात अनं शिष्यसनी त्या लोकसले वाढी दिध्यात. 20 मंग त्या सर्वा खाईसन त्रुम व्हईनात; अनी उरेल तुकडासना बारा टोपला त्यासनी भरी लिईद्यात. 21 खाणारा सर्वा पाच हजार माणसं व्हतात; अनी बाया अनं पोर्या या अजुन निराळाच व्हतात. 22 नंतर, मी लोकसनी गदींले निरोप दिसन येस तोपावत तुम्हीन नावमा बशीन मनापुढे दुसरी बाजुले जा, अस म्हणीसन येशुनी शिष्यसले लगेच धाडी दिधं. 23 मंग लोकसले निरोप देवावर तो प्रार्थना कराले डोंगरवर एकलाच गया अनी रात व्हवावर पण येशु तठे एकलाच व्हता. 24 ईकंड वारा तोंडना दिशातीन रहावायुये किनारापाईन बराच अंतरमा नाव समुद्रना मधला भागमा लाटासधाई हेराव व्हई जायेल व्हती. 25 तवय पहाटले तीन ते सब वाजाना दरम्यान येशु समुद्रवरतीन चालत त्यासनाजोडे वना. 26 शिष्य त्याले समुद्रवरतीन चालताना दर्खीसन धाबरी गयात अनं त्या भ्याईसन वरडनात; हाई भूत शे. 27 पण येशु त्यासले लगेच बोलना, धीर धरा मी शे; घाबरू नका. 28 तवय पेत्रनी उत्तर दिधं, प्रभुजी, जर तुम्हीन शेतस तर पाणीवरतीन तुमना जोडे येवाले माले सांगा. 29 त्यानी सांगं, ये; तवय पेत्र येशेकडे जावाकरता नावमाईन उत्तरीसन चालाले लागना; 30 पण वारा दर्खीसन तो भ्याईना अनी बुडाले लाग्ना तवय तो वरडना, प्रभुजी, माले वाचाडा. 31 येशुनी लगेच हात उपू धरी करीसन त्याले धरं अनं बोलना, अरे अल्पईवासी तु शंका कशाले धरी? 32 मंग त्या नावमा चढानात तवय वारा बंद पडना. 33 तवय ज्या नावमा व्हतात त्या सर्वी त्याना पाया पडीसन बोलनात, तुम्हीन खरोंखर देवावा पोर्या शेतस. 34 नंतर त्या दुसरा बाजुले जाईसन गणेसरेत प्रांतमा गयात; 35 अनी तठला लोकसनी त्याले बळांखीन आपला आसपासना सर्वी नगरमा माणसं धाडीसन आजारी लोकसले त्यानाकडे आणं. 36 अनी फक्त तुमना कपडासले आमले हात लाबू घा, अशी

त्यासनी त्याले ईंनंती करी; तवय जितलासनी त्याले हात लावा तितला सर्वा बरा व्हईनात.

15 मंग यस्जलेमतीन पस्शी अनं शार्षी येशुकडे ईंसन बोलणात, २ तुमना

शिष्य पुर्वजसना रितीरिवाज का बर मोडतस? कारण जेवणना पहिले त्या हात धोतस नहीं। ३ त्यानी त्यासले उत्तर दिंधं, तुमना रितीरिवाजकरता तुम्हीन बी देवनी आज्ञा का बर मोडतस? ४ कारण देवनी सांगेल शे की, तु “तुना बाप अनी तुनी माय यासना मान ठेव,” अनी जो कोणी बापाणी किंवा मायाणी निंदा करस त्याले मरणदंडनी शिक्षा व्हईं; ५ पण तुम्हीन सांगतस की, जो कोणी स्वतःना माय बापले अस सांगी, मी जे तुमले देणार व्हतु, ते मी देवले अर्पण करी टाकं. ६ त्यानी स्वतःना मायबापना मान नहीं ठेवा तरी चाली, हाई सांगीन तुम्हीन तुमना रितीरिवाजकरता देवनं वचन मोडी टाकेल शे. ७ अरे ढोंगीसवन, यशया संदेशनी तुमनाबद्दल बरोबर भविष्य करेल शे की, ८ ह्या लोके तोडव्याई मना सन्मान करतस पण त्यासनं मन मनापाईन दु शे. ९ त्या माणुसनी बनाडेल विधीसले मनं शास्त्र मानिसन शिकाडतस अनं बिनकामनी मनी भत्ती की करतस. १० तवय त्यानी लोकसनी गदींले जवळ बलाईन सांगं, एका अनं समजी त्या. ११ जे तोंडमा जास ते माणुसले अशुद्ध करस नहीं, तर जे तोंडमाईन निघस ते माणुसले अशुद्ध करस. १२ नंतर शिष्य ईंसन त्याले बोलणात, हाई वचन ऐकीन पस्शी नाराज व्हयनात, हाई तुमले समजनं का? १३ त्यानी उत्तर दिंधं की, ज्या ज्या रोपटा मना स्वर्ग माधला बापनी लायेल नहीं, त्या त्या उपटाई जातीन. १४ त्यासले राहु घा; त्या आंध्या मार्गदर्शक शेतस, अनी आंध्या आंध्याले ली जाई तर दोन्ही बी खड्डुमा पडतीन. १५ पेत्र त्याले बोलना, हात कृष्णत अमले फोडीन सांगा, १६ तो बोलना, तुमले बी अजुन समजनं नहीं का? १७ जे तोंडमा जास ते पोटमा उतरस अनं नंतर शरिराहेर टाकाय जास, हाई तुमले समजत नहीं का? १८ जे तोंडमाईन निघस ते ममातीन येस अनं माणुसले अशुद्ध करस. १९ ममातीन दुष्ट ईंचार, खुन, व्यभिचार, जारकर्म, चोर्या, खोल्या साक्षी, गाळ्या, निंदा, ह्या निघतस. २० ह्या गोरी माणुसले अशुद्ध करतस; हात न धोता जेवण करान हाई माणुसले अशुद्ध करस नहीं. २१ नंतर येशु तेठन निधीन सोर अनं सिदेन प्रांतमा गया; २२ अनी दखा, त्या प्रांतमातीन एक कनानी बाई ईंसन वरडीन बोलनी, प्रभु, दावीदना पोर्या, मनाबर दया कर, मनी पोरले दुष्ट आत्मा भलताच तरास दि रहाईना शे. २३ तरी तो तिले काहीच नहीं बोलना; तवय त्याना शिष्यसनी जोडे ईंसन त्याले ईंनंती करी की, तिले पठत धाडी घा; कारण ती आपनामांगे बरडत है राहिनी. २४ त्यानी उत्तर दिंधं, माले इङ्गालना खानदानमध्याला दवडायेल मेंदरसशिवाय दुसरा कोणाच्करता धाडेल नहीं शे. २५ तवय ती ईंसन त्याना पाया पडीन बोलनी, प्रभुजी, माले मदत करा. २६ येशुनी उत्तर दिंधं, पोर्यासनी भाकर लिसन कुत्राले टाकानी हाई बराबर नहीं शे. २७ ती बोलनी, बराबर शे, प्रभु, पण कुत्रा बी आपला मालकना ताटमातीन पडेल उष्ट खातस. २८ तवय येशुनी तिले उत्तर दिंधं, बाई, “तुना ईंचास मोठा शे, जशी तुनी ईच्छा शे तस तुनाकरता होवो; अनी त्याच येळले तीनी पोर बरी व्हयनी.” २९ नंतर येशु तेठन निधीन गालील समुद्रजोडे वना, अनं ढोंगवर जाईन बठना ३० मंग लोकसनी गदीं त्यानाकडे वनी; त्यासनासंगे लंगडा,

पांगया, आंध्या, मुक्का अनं दुमरा बराच जण व्हतात; त्यासले त्यासनी त्याना पायजोडे ठेई दिंधं अनी त्यानी त्यासले बरं करं. ३१ लोकसनी गदींनी हाई दखं की मुक्का बोलतस, पांगया बरा व्हतस, लंगडा चालतस अनं आंध्या दखतस तवय लोके आश्वर्यचकीत व्हयनात अनी त्यासनी इङ्गालना देवना गैरव करा. ३२ मंग येशुनी आपला शिष्यसले बलाईन सांगं, माले लोकसनी किंव ईं राहींनी, कारण तिन दिनपाईन त्या मनासंगे शेतस अनी त्यासनाजोडे खावाले काहीच नहीं; कदाचित त्या वाटमा मरगळेलना मायक पडतीन; म्हणीन त्यासले भूक्या थाडानी मरी ईच्छा नहीं शे. ३३ शिष्यसनी त्याले सांगं, असा जंगलमा इतला लोकसनी भूक मिरी इतल्या भाकी आमनाजोडे कोठेन येतीन? ३४ येशुनी त्यासले ईंचारं, तुमना जोडे कितल्या भाकी शेतस? त्या बोलणात सात भाकरी अनं काही धाकला मासा. ३५ मंग त्यानी लोकसनी गदींले जमीनवर बठाले सांगं. ३६ नंतर त्यानी त्या सात भाकरी अनं धाकला मासा लिसन देवना उपकार मरीन; त्या मोडीसन शिष्यसले दिंध्यात अनी शिष्यसनी ते लोकसले वाटी दिंध्यात. ३७ मंग त्या सर्वा खाईन मृत व्हयनात अनी उरेल तुकडसना सात टोपला भरी लिधात. ३८ जेवढासनी खारं त्यानामा बाया अनं पोर्या सोडीसन चार हजार माणसे व्हतात. ३९ मंग लोकसनी गदींले घर धाडावर तो नावामा बर्शीन मगदानाना प्रांतमा बना.

16 तवय पस्शी अनी सदुकी यासनी ईंसन येशुनी परिक्षा दखाकरता,

त्याले सांगं असाले आकाशमातील काहीतीरी चिन्ह दखाड. २ त्यानी त्यासले उत्तर दिंधं, जवय संध्याकाय व्हस तवय तुम्हीन सांगतस, थंडावा राही कारण आकाश लाल शे; ३ अनी तुम्हीन पहाटले म्हणतस, आज वादली वारा सर्टी, कारण आकाश लाल भयानक शे, आकाशाना लक्षणं तुमले बलखाणं जमस पण काळना लक्षणं तुमले बलखता येतस नहीं! ४ हाई दुष्ट अनं व्यभिचारी पिढी चिन्ह मांगस, पण ईंते योना संदेशना चिन्हशिवाय दुसरा चिन्ह मिळाव नहीं. मंग येशु त्यासले सोडीसन निधी गया. ५ नंतर शिष्य दुसरी बाजुले गयात पण त्या भाकरी लेवाले ईंसरी गयात. ६ तवय येशु त्यासले बोलना, पस्शी अनं सदुकी यासना खमीरपाईन सावधान राहा. ७ तवय त्या चर्ची करीसन एकमेकसले बोलणात, आपण भाकी लयनुत नहीं म्हणीन हाऊ असा बोली राहीना. ८ पण येशु हाई वलखीन बोलना, अरे ओ अईच्वासीहो, तुम्हीन मनमा अस का बर आणतस की, आपलाजोडे भाकरी नहीं शेतस म्हणीन हाऊ अस बोली राहीना. ९ तुमले अजुन नहीं समजनं का, पाच हजार लोकसकरता पाच भाकरी व्हत्यात तवय तुम्हीन कितला टोपला उचलात? १० तसाच चार हजार लोकसले सात भाकरी वाटावर कितला टोपला उचलात; यानी तुमले आठवण नहीं काय? ११ मी भाकरीसनाबद्दल बोलनु नहीं, हाई तुम्हीन समजी का बर लेतस नहीं? पण मी तुमले हाई सांगस की, तुम्हीन पस्शी अनं सदुकी यासना खमीरपाईन सावधान राहा. १२ तवय त्यासले समजनं की, त्यानी भाकरना खमीरबद्दल नहीं, तर पस्शी अनं सदुकी यासना शिक्षणबद्दल सावध रहावाले सांगं. १३ नंतर फिलीप्पना कैसरियाना गावसमा येवावर, येशुनी त्याना शिष्यसले ईंचारं, मनुष्यना पोर्याले लोक काय म्हणतस? १४ त्यासनी उत्तर दिंधं, काही म्हणतस बाप्सिस्मा करनारा योहान, काही म्हणतस एतिया, अनी बाकीना यिर्या किंवा

सदेष्ट्रामधला एक, असा म्हणतस. 15 त्यानी त्यासले ईचारं, पण “तुम्हीन काय म्हणतस, मी कोण शे?” 16 शिमोन पेत्रनी उत्तर दिघं, तुम्हीन जिवत देवना पोरूऱा खिस्त शेतस. 17 येशु त्याले बोलना, योनाना पोरूऱा शिमोन तु धन्यं शे, कारण हाई रक्त मांसना माणसपाईन नही, तर मना स्वर्गमधला बापनी हाई तुले प्रकट करेल शे. 18 आखो मी तुले हाई दी सांगस, पेत्र खडक शे अनी हाऊ खडकवरच मी मनी मंडळी बनाडसु, अनी नरकनी कोणीच शत्रुनी त्यावर प्रभाव पडाव नही. (Hadēs g86) 19 मी तुले स्वर्गना राज्यना किल्ल्या दिसु, अनी पृथ्वीवर जे काही तु बंद करशी ते स्वर्गमा बंद कराई जाई, अनी पृथ्वीवर जे काही तु उघडशी ते स्वर्गमा उघडाई जाई. 20 तवय त्यानी शिष्यसले बजाईन आज्ञा करी की, मी खिस्त शे हाई कोणले सांगु नका. 21 त्या येळ्याईन येशु त्याना शिष्यसले सांगु लागना, हाई व्हयाने आवश्यक शे की, “मी यस्त्वालेमले जासु वडील लोके, मुख्य याजक अनं शास्त्री यासनाकडतीन मना भलता छळ व्हई, माले मारी टाकतीन अनं तिसरा दिनले मी परत जिवत व्हसू.” 22 तवय पेत्र त्याले बाजुले लाई गया अनं विरोध करी बोलना, प्रभुजी, तुमनावर दया होवो, अस तुमनासगे व्हणारच नही. 23 पण तो वक्तीसन पेत्रले बोलना, अरे सैतान, मनासमोरतीन निंदी जाय; तु माले आडफाटा शे; कारण देवना गोष्ठीसकडे तुनं ध्यान नही, माणससना गोष्ठीसकडे शे. 24 मंग येशुनी त्याना शिष्यसले सांगं, मनासंगे येवानी ज्यानी ईच्छा शे त्यानी स्वतःना त्याग कराना अनी स्वतःना कृसखांब उचलीसन मनासंगे चालाने. 25 कारण जो कोणी स्वतःना जिव वाचाडाले दखी तो त्याले गमाडी, अनी जो कोणी मनाकरता स्वतःना जिव गमाडी त्याले तो परत मिळी. 26 माणुसले जगमाधलं सर्व सुख भेटणं अनी स्वतःना जिव गमाडा तर त्याले काय फायदा व्हई? किंवा माणुस स्वतःना जिवना बदलामा काय दि? 27 कारण मनुष्यना पोरूऱा स्वर्गदूतसगे आपला बापना गौरवमा ई, तवय तो प्रत्येकले ज्याना त्याना कामप्रमाणे प्रतिफळ दि. 28 मी तुमले सत्यं सांगस की, काहीजन आठे असा उभा शेतस की, त्या मनुष्यना पोरूऱाले त्याना राज्यमा त्याले दखाशिवाय त्यासले मरणना अनुभव येवावृच नही;

17 मंग येशु सब दिन नंतर पेत्र, याकोब अनं त्याना भाऊ योहान यासले

एक उंच डोंगरवर एकांतमा लाई गया. 2 तवय त्याना स्पृ त्यासनासमेर बदलनं; त्याना चेहरा सूर्यनामायक तेजस्वी व्हयना, त्याना कपडा धवळा शुभ्र व्हयनात. 3 तवय दखा, मोरे अनं एलिया ह्या त्यासगे बोलतांना त्यासले दखायनात. 4 मंग पेत्र येशुले बोलना, प्रभुजी आपण आठे राहसुत तर कितलं भारी व्हई; तुमनी ईच्छा व्हई तर मी आठे तिन मंडप बनाडस; तुमनासाठे एक, मोशेकरता एक, अनं एलियाकरता एक. 5 तो बोली राहिता तेवढामा, दखा, तेजस्वी ढगनी त्यासले झाकी दिघं अनी दखा, ढागातीन अशी वाणी व्हहीनी, हाऊ मना पोरूऱा, माले परमप्रिय शे, ह्यानावर मी ख्वश शे; तुम्हीन यानं ऐका. 6 हाई एकीन येशुना शिष्य भलता धाबरणत अनं पालथा पटी गयात. 7 तवय येशु त्यासानाजोडे ईसन हात लाईन बोलना, ऊठा, घाबरू नका. 8 मंग त्यासनी वर दखं तवय त्यासले येशुशिवाय कोणीच दखायनं नही. 9 नंतर त्या डोंगरवरतीन खाल उतरी राहीतात तवय येशुनी त्यासले आज्ञा करी की, मनुष्यना पोरूऱा मरेल मातीन परत जिवत व्हई तोपावत हाई गोष्ट कोणलेचे

सांगु नका. 10 त्यावर त्याना शिष्यसरी त्याले ईचारं की, एलिया पहिले येवाले पाहिजे अस शास्त्री का बर म्हणतस? 11 येशुनी उत्तर दिघं, “एलिया” ईसन सर्वकाही सुधारी हाई खरं शे. 12 पण मी तुमले सांगस की, एलिया येले शे अनी त्यासनी त्याले न वळखता त्यासना मनले पटनं तसं त्यानासगे कं; तसच मनुष्याना पोरूऱाले बी त्यासनाकडतीन छळ सहन करना पडी. 13 तवय शिष्यसले समजनं, हाऊ बामिस्सा करनारा योहानबदल बोली राहीना. 14 नंतर त्या लोकसजोडे बनात तवय एक माणुस येशु समेर ईसन गुडघा टेकीन बोलना, 15 प्रभुजी मना पोरूऱावर दया करा, कारण त्याले मिर्गी येस, त्याले भलता तरास व्हस; तो घडीघडी आगमा अनं पाणीमा पडस. 16 महणीन मी त्याले तुमना शिष्यसकडे आणं, पण त्यासनाराई तो बरा व्हयना नही. 17 तवय येशुनी उत्तर दिघं, अरे ओ भ्रष्ट पिढी, कोठपावत मी तुमनासगे रहासु? कोठपावत तुमनं सहन करसु? त्या पोरूऱाले मानकडे लई या. 18 मंग येशुनी दुष्ट आत्माले आज्ञा दिगी, तवय त्या पोरूऱामातीन तो निंदी गया अनी त्याच येळले पोरूऱा बरा व्हयना. 19 नंतर शिष्य एकांतमा येशुजोडे ईसन बोलणात, आमानाराई तो दुष्ट आत्मा का बर नही निघना? 20 त्यानी त्यासले सांगं, तुमना बिनईवासमये; कारण मी तुमले सत्यं सांगस की, जर तुमनामा राईना दाणा एवढा जरी ईच्वास व्हई तर हाऊ डोंगरले आठेन तिकडे सरक अस तुम्हीन सांगं तर तो सरकी; अनं तुमले काहीच अशक्य रहावाव नही. 21 तरी बी हाई भूती जात प्रार्थना अनं उपासशिवाय निघस नही. 22 त्या गालील नगरमा गोया व्हयनात तवय येशु त्यासले बोलना, मनुष्याना पोरूऱाले लोकसना हातमा धरीन देतीन. 23 त्या माले मारी टाकतीन अनी तिसरा दिनले तो परत जिवत व्हई, तवय त्या भलताच नाराज व्हयनात. 24 जवय त्या कफर्णहुम गावमा वनात तवय मंदिरना कर गोया करनारानी पेत्रले ईचारं, तुमना गुरु मंदिराना कर नही देस का? 25 तो बोलना, हा देस, मंग तो घरमा येवावर काही बोलना पहिलेच येशुनी त्याले ईचारं, शिमोन, तुले काय वाटस? पृथ्वीवरला राजा कोणाकडतीन कर लेतस? आपला पोरूऱासकडतीन की परकासकडतीन? 26 तो बोलना, परकासकडतीन मंग येशु त्याले बोलना, महणीन पोरूऱा कर भरापाईन मुक्त शेतस. 27 पण त्यासनाकरता आपण अडथळा बनाले नको, महणीन तु समुद्रामा जाईसन गळ टाक; अनी जो मासा पहिले वर ई, तो मासा धरीन त्यानं तोंड उघाड; म्हणजे तुले दोन स्पृया सापडतीन त्या लिसन मनाबदल अनं तुनाबदल त्यासले दे.

18 त्या येळले शिष्य येशुकडे ईसन बोलणात, स्वर्गना राज्यमा मोठा कोण?

2 तवय त्यानी एक धाकला पोरूऱाले बलाईन त्याले त्यासना मझार उभं करं अनी बोलना; 3 मी तुमले सत्यं सांगस, की, तुमनं मन बदलाशिवाय अनं तुम्हीन धाकला पोरूऱासना मायक व्हवाशिवाय स्वर्गना राज्यमा तुमना प्रवेश व्हवावृच नही. 4 यासुये जो कोणी स्वतःले ह्या धाकला पोरूऱासना मायक नग्र करी, तोच स्वर्गना राज्यमा मोठा व्हई; 5 अनी जो कोणी मना नावतीन असा धाकला पोरूऱाले जबळ करी त्यानी माले जोडे करं अस व्हई 6 अनी जो कोणी मनावर ईच्वास ठेवणारा या धाकलासपैकी एखादाले जरी पाप कराले प्रवृत्त करस, त्याना गळामा जातानी मोठी तजी बांधीन समुद्रमा खोल पाणीमा बुडाई देवाणं यामा त्यानं हित शे. 7 आडफाटासमुये जगना धिक्कार असो;

आडफाटा तर येतीनच, पण जो माणुस आडफाटा लई, त्याना धिक्कार असो! 8 तुना हात किंवा तुना पाय तुले आडफाटा करी तर त्या तोडीन फेकी दे; दोन हात किंवा दोन पाय राहिसन सार्वकालिक अग्नीमा पडापेक्षा लंगडा व्हईसन सार्वकालिक जिवनमा जावानं हाई तुनाकरता चांगल शे. (aiōnios g166) 9 तुना डोयानी आडफाटा करा, तर तो उपरी टाक, दोन डोया राहिसन अग्नीनरकमा पडापेक्षा एक डोया राहीसन सार्वकालिक जिवनमा जावानं हाई तुनाकरता चांगल शे. (Geenna g1067) 10 “दखा, तुम्हीन ह्या धाकला लेकंसपैकी एकले बी तुच्छ मानु नका; कारण, मी तुमले सांगस की, स्वर्गमा त्यासना देवदूत मना स्वर्ग माधला बापनं ठोड कायम दखतस.” 11 आखो ज्या दवडायेल शेतस त्यासनं तारण कराले मनुष्याना पोश्या येल शे. 12 तुमले काय वाटस; जर एक माणुसजोडे शंभर मेंढं शेतस अग्नी त्यामातीन एक मेंढळ दवडी गयं, तर तो माणुस त्या नव्यान्व मेंढरसले डॉगरबर सोडीन त्या दवडेल मेंढरले दखाले जावाव नही का? 13 कदाचित ते त्याले सापडनं तर, त्यानाकडे ज्या नव्यान्व मेंढरं सुरक्षित व्हतात त्यासनापेक्षा जास्त आनंद त्याले ते मेंढर सापडावर व्हई, हाई मी तुमले सत्य सांगस. 14 तसच ह्या धाकलासनामाधला कोणाच नाश व्हवाले नको अशी तुमना स्वर्ग माधला बापनी इंच्छा शे. 15 जर तुना भाऊ पाप करी, तर जा अग्नी त्याले एकांतमा लई जाईन समजाड, जर त्यानी तुन ऐकं तर तुना भाऊ तुले परत भेटी गया. 16 पण त्यानी जर तुन नही ऐकं तर तु आखो दोन एक जणसले तुनासगे लई जा; यानाकरता की, तुम्हीन दोन्ही जे बोलाशात त्या प्रत्येक शब्दना ज्या दोन किंवा तीन शेतस त्या साक्षीदार राहतीन अग्नी त्या बी समजाडतीन. 17 अग्नी जर त्यानी त्यासनं बी ऐकं नही तर मंडळीले सांग; अग्नी त्यानी मंडळीन बी नही ऐकं तर, तो तुनासाठे एक जकातादर किंवा परकानामायक व्हवो. 18 मी तुमले सत्य सांगस की, जे काही तुम्हीन पृथ्वीवर बंद करशात ते स्वर्गमा बंद व्हई; अग्नी जे काही तुम्हीन पृथ्वीवर खोल्शात, ते स्वर्गमा खोलाई जाई. 19 आखो मी तुमले सत्य सांगस, पृथ्वीवर तुमना मातीन दोनजण कोणतीही एक गोष्टकरता एकचित व्हईन इनंती करतीन तर ती इनंती मना स्वर्ग माधला बापकडतीन पुरी कराई जाई; 20 कारण जठे दोन किंवा तिन जण मना नावतीन एकन जमतस, तठे त्यासनामा मी शे. 21 तवय पेत्र येशुकडे इंसन बोलना, प्रभुजी मना भाऊनी मनाविस्तृद अपराध करा, तर मी त्याले कितला दाव माफ करू? सात दाव का? 22 येशुनी त्याले सांग, मी तुले अस नही म्हणस की, सात दाव, तर सातना सतरदाव कर. 23 यामुये स्वर्गानं राज्य एक राजाना मायक शे; त्या राजाले आपला सेवकसकडतीन हिशोब ल्यावा अस वाटनं; 24 अग्नी जवय तो हिशोब ती राहिता तवय ज्यानावर कोटी स्पया कर्ज व्हतं त्याले त्यानाकडे आण. 25 पण त्यान्याकडे कर्ज फेडाले काहीच नव्हतं म्हणीन त्याना मालकनी हुक्म करा की, त्यानी बायको, पोश्या अनं त्यानं जे काही व्हई ते ईकीसन त्यानी कर्ज फेडान. 26 तवय त्या दासनी त्याना पाया पडीसन सांग, माले वागाडी ल्या, म्हणजे मी सर्वकाही फेडी दिसु 27 तवय त्या धनीले त्यानी दया बनी अग्नी त्यानी त्याले अनं त्यानं कर्ज बी माफ करी दिंधं. 28 तो सेवक बाहेर गया अग्नी ज्यानाकडे त्याना शंभर दिनार स्पया बाकी व्हतात असा त्याना जोडीना सेवक त्याले

दखायना, तवय त्यानी त्या सेवकनी गचांडी धरीन बोलना, तुनाकडे मन जे लेण शे ते दे. 29 त्या सेवकनी पाया पडीन रावण्या करात, माले वागाडी ले, म्हणजे तुन टेण मी फेडी दिसु; 30 पण त्यानी त्यानं अजिबात ऐक नही तो कर्ज फेडत नही तोपावत त्यानी त्याले बंदिगृहमा टाकी दिंधं. 31 तवय हाऊ घडेल प्रकार दर्वीसन त्यानासगेना सेवकसले दुःख व्हयनं अग्नी त्यासनी इंसन सर्वा प्रकार आपला मालकले सांगा. 32 तवय त्याना मालकनी त्याले बलाईन सांग, और दुश्य सेवका, तु माले इनंती करी अग्नी मी तुन सर्व कर्ज माफ करं; 33 जशी दया मी तुनावर करी, तशी तुले तुना जोडीदार सेवकवर करता नही बनी का? 34 मंग त्याना मालकनी संतापमा त्याले सर्व कर्ज फेडस तोपावत शिशा भोगाकरता बंदिगृहाना ताबामा दिंधं. 35 जर तम्हीन प्रत्येक आपापला बंधुजणसले मनपाईन माफ कराव नही, तर मना स्वर्ग माधला बाप बी तुमासगे तसच करी.

19 नंतर अस व्हयनं की, हाई बोलनं समाप्त करावर येशु गालीलमाईन

निंधीन यार्दन नदीना पलीकडला यहदीया प्रदेशमा गया. 2 तवय लोकसनी गदीं त्यासांगे गर्यी; तठे त्यानी त्यासले बंर करं. 3 नंतर पस्सी त्यानाकडे इंसन त्यानी परिक्षा दखाकरता बोलणात, बायकोले कोणतं बी कारण वरतीन सोडी देवाण हाई योग्य शे का? 4 येशुनी त्यासले उत्तर दिंधं, हाई तुमना वाचामा वनं नही का, की ज्यानी त्यासले निर्माण करं, “त्यानी सुरवातलेच पुरुष अग्नी झीले बनाडं.” 5 अनं सांग, “यामुये पोश्या माय बापले सोडीसन बायकोसंगे कायम राही अग्नी त्या एकदेह व्हतीन” 6 यामुये पुढे त्या दोन नहीत एकदेह असा शेतस म्हणीन “देवीनी जे जोडेल शे ते मगुयीन तोडाना प्रयद्र करान नही” 7 त्या त्याले बोलणात, तर “बायकोले सुटपत्र दिसन तिले सोडानं” अग्नी आज्ञा मोशेनी का बर दिर्ही? 8 येशुनी त्यासले सांग, तुमना निर्दय मनमुये मोशेनी तुमले तुमन्या बायका सोडु दिध्यात पण सुरवात पाईन अस नव्हतं. 9 मी तुमले सत्य सांगस की, जो कोणी आपली बायकोले व्यभिचाराना कारणतीन सोडीन दुसरी करस तो व्यभिचार करस; अग्नी जो कोणी अग्नी सोडेल बाईसंगे लगीन करस तो बी व्यभिचार करस. 10 शिष्य त्याले बोलणात, जर माणुसना आपली बायकोसंगे असाच संबंध रहास तर लगीन न करेलच बंर. 11 त्यानी त्यासले सांग, हाई वचन सर्वसिधाई पाळाई जास नही; ज्यासले हाई दान देयल शे, त्यासनाघाईच हाई पाळाई जास. 12 कारण काहीजण मायना कोखपाईन नवुसक जन्मले येल शेतस, माणससनी बनाडेल असा बी नवुसक शेतस, अग्नी स्वर्गना राज्यकरता स्वतःले नवुसक करी लिंधं असा बी शेतस. ज्याले हाई स्विकारात येस तोच स्विकारस. 13 नंतर येशुनी लेकरसवर हात ठिसन प्रार्थना कराले पाहिजे म्हणीन त्यानाजोडे त्यासले आण; पण शिष्यसनी आणनारासले धमकाडं. 14 येशु बोलणा, बालकसले मनाकडे येऊ घा त्यासले मना करू नका, कारण स्वर्गनं राज्य यासना मायकसंच शे. 15 मंग त्यासनावर हात ठेईन आशिर्वाद दिसन तो तठेन निंधी गया, 16 नंतर दखा, एकजण इंसन येशुले बोलना, गुरजी, माले सार्वकालिक जिवन मिळावं म्हणीन मी कोणतं चांगल काम करू? (aiōnios g166) 17 त्यानी त्याले सांग, माले चांगलंपणबदल का बर

ईचारस? चांगलं अस एकच शे, जर तु सार्वकालिक जिवनमा प्रवेश कराले दखल तर देवनी आज्ञा पाळ. 18 त्यानी त्याले ईचारं, कोणत्या? येशुनी सांगं, “मनुष्यहत्या करू नको, चोरी करू नको, खोटी साक्ष देऊ नको. 19 आपला बाप अनी आपली माय यासना मान राख” अनी जशी स्वतःवर तरी आपला शेजारीसवर प्रिती कर. 20 तो तस्ण त्याले बोलना, मी हाई सर्व पालेले शे; मनामा अजुन काय कमी शे? 21 येशुनी त्याले सांगं, तुले परीपुर्ण होण शे, तर जाय, तुनी धनदौलत इकीसन गरीबसले दे म्हणजे तुले स्वर्गमा धन भेटी, अनी चत, मनामांगे ये. 22 पण हाई ऐकीसन तो दुखी व्हईन निंदी गया, कारण त्यानाकडे भरपुर धनदौलत व्हती. 23 तवय येशुनी आपला शिष्यसले सांगं, मी तुमले सत्य सांगस की, स्वर्गना राज्यमा धनवानसना प्रवेश व्हण कठीण शे. 24 आखो तुमले सांगस, देवना राज्यमा धनवानसना प्रवेश व्हण यानपेक्षा उंटले सुझना नाकमातीन जाणं सोयं शे. 25 हाई ऐकीन शिष्य भलताच थक्क व्हईसन बोलणात, तर मंग कोण तारण व्हई? 26 येशुनी त्यासनाकडे दखीन सांगं, हाई मनुष्यले अशक्य शे, “देवले तर सर्व शक्य शे” 27 तवय पेत्र त्याले बोलना, आम्हीन सर्व सोडीसन तुमना मांगे येल शेतस, तर आमले काय भेटी? 28 येशुनी त्यासले सांगं, मी तुमले सत्य सांगस की, जवय सर्वकाही परत नवं व्हई जाई, तवय मनुष्यना पोरया आपला गैरवी राजासनवर बठी, तवय मनामांगे चालणारा तुम्हीन बारा राजासनसवर बठीन इङ्ग्राएलसना बारा वंशसना न्यायनिवाडा करशात. 29 आखो ज्यानी कोणी मना नावतीन घरदार, भाऊ, बहिर्णी, माय, बाप, पोरया किंवा वावर सोडेल शेतस, त्याले हाई शंभरपट भेटीन सार्वकालिक जिवन हाई वतन भेटी. (aiōnios g166) 30 तरी बराच जणसंसगे अस व्हई की, ज्या पहिला शेतस त्या शेवटला व्हतीन अनं ज्या शेवटला शेतस त्या पहिला व्हतीन.

20 “स्वर्गना राज्य त्या घरमालकना मायक शे; जो आपला द्राक्षमयामा रोजी मजुर लावाकरता सकायमा बाहेर निंधना.” 2 अनी त्यानी रोजनी मजुरी एक चांदिना शिक्का ठराईन मजुरसले द्राक्षमयामा धाडी दिंध. 3 मंग तो जवळपास नक वाजाले घरना बाहेर गया, तवय त्यानी काही जणासले बजारमा रिकाम उभं दखं. 4 तो त्यासले बोलना, तुम्हीन बी द्राक्षमयामा जा, जी मजुरी व्हई ती मी तुमले दिसु; अनी त्या गयात. 5 मंग जवळपास बारा वाजता अनं तिन वाजता तो बाहेर गया तवय पण त्यानी तसच करं. 6 जवळपास पाच वाजते तो बाहेर गया, तवय आखो कित्येक जणासले रिकाम उभं दखं. तवय त्यानी त्यासले ईचारं, तुम्हीन पुरा दिन का बर आठे रिकामा उभा राहेल शेतस? 7 त्या त्याले बोलणात, आमले कोणी कामवर लाय नही म्हणीन त्यानी त्यासले सांगं, तुम्हीन बी मना द्राक्षमयामा जा. 8 मंग संध्याकायले द्राक्षमयाना मालकनी त्याना कारभाराले सांगं, मजुरसले बलाई अनं अनी शेवटला मजुरसपाईन सुखावत करीसन पहिला मजुरपावत त्यासले मजुरी दे. 9 तवय जवळपास संध्याकायना पाच वाजता ज्यासले कामवर लायल व्हतं त्यासले पुरा रोज एक चांदीना शिक्का भेटना. 10 मंग पहिला मजुर बनात अनी आपले त्यासनपेक्षा जास्त मजुरी भेटी अस त्यासले वाटणं, पण त्यासले बी तेवढाच रोज भेटना. 11 तो त्यासनी लेवानंतर त्या मालकबद्दल कुरकुर करीसन बोलणात, 12 ह्या शेवटलासनी एकच तास काम

करा अनी आम्हीन दिनभर ऊनतान्हमा कष्ट करात तरी तुम्हीन आमले अनी त्यासले मायकच रोज दिधा. 13 तवय त्यानी मजुरसमधला एकले उत्तर दिंध, अरे दोस्त, मी तुनावर अन्याय नही करा. हाईच मजुरीमा दिनभर काम करान, हाई आपलं ठेरेल व्हतन ना. 14 जे तुले भेटेल शे ते लिसन निंदी जाय; जेवढं तुले तेवढं शेवटनासले पण देवान असी मनी ईच्छा शे. 15 जे मन शे त्यानं मी मना मजरीप्रमाणे करसु, मी कोणा बांधायेल शे का? मन उदार वागनं तुना डोयामा येस का? 16 याप्रमाणेच शेवटला त्या पहिला अनी पहिला त्या शेवटला व्हतीन. 17 यस्शलेमले जाताना येशुनी वाटमा त्याना बारा शिष्यसले एकांतमा लई जाईन सांगं, 18 दखा, आपण यस्शलेमले जाई राहिनुत; मनुष्यना पोरयाले मुख्य याजक अनं शाब्दी यासना हवाले करतीन, त्या त्याले मरणदंडसाठे दोषी ठरावतीन. 19 त्या त्यानी थद्दा कराले, फटका माराले अनं कुसखांबवर खियाले त्याले गैरयहदीसना हवाले करतीन अनी तिन दिनमा तो परत जिवत व्हई. 20 तवय जब्दीना पोरयासनी माय तिना पोरयासंगे येशुकडे गई अनी त्याना पाया पडीसन त्याले एक ईंनीती करी 21 येशुनी तिले ईचारं, तुले काय पाहिजे? ती त्याले बोलनी, तुना राज्यमा मना ह्या दोन्ही पोरयासमाधला एकले उजवीकडे अनी दुसराले तुना डावीकडे बसाडं, अशी मनी ईच्छा शे. 22 येशुनी तिले उत्तर दिंधं की, तुम्हीन काय मांगी राहीनात तुमले समजत नही. जो प्याला मी पेवाव शे तो तुमले पिता ई का त्या त्याले बोलनात, पिता ई. 23 त्यानी त्यासले सांगं, मना प्याला तुम्हीन पिशात हाई खरं, पण मना उजवीकडे अनं डावीकडे बसाना अधिकार देणं मनाकडे नही शे, तर ज्यासनाकरता मना बापनी हाई जागा तयार करेल शे, हाई त्यासनाकरता शे. 24 हाई गोष्ट ऐकीन दहा शिष्यसले त्या दोन्ही भाऊसना राग वना. 25 येशुनी त्यासले बलाईसन सांगं, गैरयहदीसमा अधिकारी प्रभुत्व चालाडतस अनं मोठा लोके बी अधिकार गाजाडतस हाई तुमले माहीत शे. 26 पण तुमनामा तसं व्हवाले नको; म्हणीन तुमनामा ज्याले कोणले श्रेष्ठ होण शे, त्यानी पहिले तुमना सेवक व्हवाले पाहिजे. 27 अनी तुमनामा ज्याले पहिला व्हवानी ईच्छा शे, त्यानी तुमना दास व्हवाले पाहिजे. 28 यासुये मनुष्यना पोरया सेवा करी लेवाले नही तर सेवा कराले अनी बाच लोकसना पापनं मोल म्हणीन आपला जीव देवाले येल शे. 29 मंग त्या यरीहो शहरतीन जाई राहीतात तवय लोकसनी मोठी गदीं त्यासना मांगे चाली राहीती. 30 तवय दखा, बाटवर बशेल दोन आंधायसनी येश जवळतीन जाई राहीना, हाई ऐकीन, त्या वरडीसन बोलणात, “प्रभु, अहो दावीदाना पोरया, आमनावर दया करा.” 31 तवय त्यासले लोकसनी वरडू नका अस धमकाडं, पण त्या जास्तच वरडीन बोलू लागणत, “प्रभु, अहो दावीदाना पोरया! आमनावर दया करा.” 32 येशुनी उभं राहीसन त्यासले बलाईन सांगं, “मी तुमनाकरता काय करू अशी तुमनी ईच्छा शे?” 33 त्या बोलणात, “प्रभुजी, आमनी ईच्छा शे की, आमना डोया उघडी जावोत.” 34 तवय येशुले त्यासनी किव बनी त्यानी त्यासना डोयाले स्पर्श करा; तवय त्यासले लगेच दखावू लागानं, अनी त्या त्याना मांगे चालू लागणत.

21 त्या यस्शलेमले ई राहीतात तवय जैतुना डोंगरजोडे बेथफगे गावते पोहचनात; तवय येशुनी दोन शिष्यसले अस सांगीन धाडं की, 2

तुम्हीन समोरना गावमा जा, अनी तठे जाताच एक बांधेल गधडी अनं तिनाजोडे एक शिंग्रू तुमले दखाई; त्यासले सोडीसन मनाकडे आणा; 3 अनी जर कोणी तुमले काही इचार, तर प्रभुले याणी गरज शे, अस सांगा म्हणजे त्या तुमले ते आण देतीन. 4 संदेशासद्वरे जी भविष्यवाणी व्हयेल व्हती ती पुरी व्हवाकरता हाई व्हयनं; ते अस की, 5 सियोनमा कन्याते सांगा, दग्बा, तुना राजा तुनाकडे ई राहीना; तो नम्र शे म्हणीन तो गधडावर, म्हणजे शिंगस्वर बशेल शे. 6 तवय शिष्यसनी येशुना आज्ञाप्रामाणे करं; 7 गधडी अनं शिंग्रू यासले आणीन त्यास्वर आपला कपडा टाकात अनं ते त्यावर बसना. 8 मंग लोकसनी गदींमातीन बराच लोकसनी त्यासना कपडा वाटवर पसारात; बाकीनासनी झाडसन्या बारीक फांग्या तोडीन वाटवर पसारायत; 9 अनी त्यानापुढे अनं मांगे चालणारा लोके गजर करीसन बोलणात, दावीदा पोर्याले होसान्ना; प्रभुना नामतीन येणारा धन्यवादित असो स्वर्गलोकी “होसान्ना.” 10 तो यस्शलेमा येवावर पुरा शहरमा च्यावच्याव व्हईनी अनी त्या बोलणात हाऊ कोण? 11 लोकसनी गदीं बोलणी, गालील प्रांतना नासरेथ गावतीन येल, हाऊ “येशु” संदेश शे. 12 नंतर येशु मंदिरमा गया; मंदिरमा ज्या खेरेदी-विक्री करी राहीतात त्या सर्वासले त्यानी बोहेर हाकली दिधं. सोनारसना चौरंग अनी कबूतर ईंकनारासना बैठकी त्यानी पालथाय कर्यात. 13 अनी त्यासले सांग, “मना घरले प्रार्थना मंदिर म्हणतीन,” अस शास्त्रमा लिखेल शे; पण तुम्हीन त्याले “लुटासनी गुहा” करी राहीनात. 14 मंग आंधया अनी लंगडा मंदिरमा त्यानाकडे बनात, त्यानी त्यासले बंरं करं. 15 तवय त्यानी कोले चमत्कार अनी दावीदा पोर्याले “होसान्ना” असा मंदिरमा गजर करनारा धाकला पोर्यासले दखीन मुख्य याजक अनं शाळी संतापनात, 16 अनं त्याले बोलणात, ह्या काय म्हणी राहिनात हाई तुम्हीन ऐकं का? येशुनी त्यासले सांग, हो; “धाकला अनं दुधपेता लेकरंसना तोडघाई तु स्तुती करी लेयल शे; हाई तुम्हीन शास्त्रमा वाचं नही का?” 17 नंतर तो त्यासले सोडीन शहरना बोहेर बेथानीले गया, अनं तेचे रातले मुक्कामा राहिना. 18 मंग सकायमा येशु परत नगरमा ई राहिता तवय येशुले भक्त लागणी. 19 अनी वाटवर एक अंजिरनं झाड दावीसन तो त्यानाकडे गया; पण पानटासिवाय त्यानावर त्याले काहीच भेटनं नही; मंग तो झाडले बोलना, यानाउढे तुले कधी फळ न येवो; अनी ते अंजिरनं झाड लगेच वाळी गयं. (aiōn g165) 20 हाई दखीन शिष्यसले आश्चर्य वाटनं, अनं त्या बोलणात, अंजिरनं झाड लगेच कश काय वाळी गयं? 21 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, मी तुमले सत्य सांगस, जर तुमनामा ईच्वास व्हई अनं मनमा तुम्हीन शंका धरी नही, तर अंजिरना झाडले जस करं, तसं तुम्हीन करशात, इतलंच नही, तर हाऊ डोगरले तु उपटीसन समुद्रमा टाकाई जा, अस जर म्हणशात तर ते व्हई जाई. 22 तुम्हीन प्रार्थनामा जे काही ईच्वास धरीन मांगशात ते सर्व तुमले भेटी. 23 मंग तो मंदिरमा परत जाईसन शिकाडी राहिता तवय मुख्य याजक अनी वडील लोके त्यानाजोडे ईसन बोलणात, तुम्हीन हाई कोणता अधिकारतीन करतस अनी तुमले हाऊ अधिकार कोणी दिथा? 24 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, मी बीं तुमले एक गोष्ट ईचारस, ती माले सांगशात तर कोणता अधिकारतीन मी हाई करस ते मी तुमले सांगस. 25 योहानना बासिस्मा कोठेन व्हईना? स्वर्गकडीन की माणुसकडीन? तवय

त्या आपसमा ईचार कस्त लागणात की, स्वर्गकडीन अस म्हणं, तर हाऊ आपले म्हणी मंग तुम्हीन त्यानावर ईच्वास का ठेवतस नही? 26 अनी जर माणुसकडीन म्हणं तर आपले लोकसनी भिती वाटस कारण सर्वा लोके योहानले संदेशा मानतस. 27 मंग त्यासनी येशुले उत्तर दिधं, आपले माहित नही, तो त्यासले बोलना, तर कोणता अधिकारतीन मी हाई करस, हाई पण मी तुमले सांगत नही. 28 बरं तुमले काय वाटस ते सांगा? एक माणुसले दोन पोर्या व्हतात; तो पहिलाकडे जाईन बोलना, बेटा, आज द्राक्षमयामा जाईन काम कर; 29 त्यानी उत्तर दिधं, मी नवी जात; तरी त्याले थोडा येळमा पस्तवा बना अनी तो गया. 30 मंग दुसराकडे जाईन त्यानी तसच सांग; त्यानी उत्तर दिधं, हा मी जास; पण तो गया नही. 31 ह्या दोन्हीसपैकी कोणी बापना ईच्छाप्रमाणे करा? त्या बोलणात, पहिलानी, येशुनी त्यासले सांग, मी तुमले सत्य सांगस की, जकातदार अन वेश्या तुमनापुढे देवना राज्यमा जातस. 32 कारण योहाननी तुमले देवराज्यना मार्ग दखाडा अनं तुम्हीन त्याना ईच्वास करा नही; पण जकातदार अन वेश्या यासनी त्यानावर ईच्वास करा; हाई दखीसन सुधादा तुम्हीन त्याना ईच्वास करा नही अनी फळाताप बी करा नही. 33 आखो एक दृश्यांत ऐकी ल्या, एक माणुस व्हता, त्यानी द्राक्षमया बनाडा, त्याना आजुबाजू वडांग करी, त्यामा द्राक्षरसकरता कुंडी बनाडी अनं माळा बांधा अनी दुसरा शेतकरीले बटाईवर सोपीन परदेशले निधी गया. 34 नंतर फळसना हंगाम बना तवय त्यानी आपला उत्पन्नना वाटा लेवाकरता आपला दाससले त्या शेतकरीकडे धाढं. 35 तवय शेतकरीनी त्याना काही दाससले धरीन मारं, काही जणसले दगडमार करा अनं काही जणसले मारी टाका. 36 परत त्यानी पहिलापेशा जास्त दाससले धाढं; त्यासनासंगे बी त्यासनी तसच करं. 37 शेवट त्या आपला पोर्याना तरी मास ठेवीन म्हणीन त्यानी स्वतःना पोर्याले त्यासनाकडे धाढं; 38 पण त्या शेतकरीसनी त्याले दबं अनं त्या एकमेकसले बोलणात, हाऊ बारीस शे; चला आपण याले मारी टाकू म्हणजे मालका आपाण व्हसुत. 39 तवय त्यासनी त्याले धरीन द्राक्षमयाना बोहेर काढीन मारी टाकं. 40 येशुनी त्यासले ईचार, तर मंग द्राक्षमयाना मालक ई तवय तो त्या शेतकरीसनं काय करी? 41 त्या त्याले बोलणात, तो त्या दुश्सना हालहाल करीसन त्यासना नाश करी अनी ज्या शेतकरी हंगाममा त्याले ईमानदारीमा उत्पन्न देतीन असासले तो द्राक्षमया सोपी दि. 42 येशु त्यासले बोलणा, ज्या दगडले बांधांगरासनी नापसंत करा तोच कोणशीला व्हयना; हाई प्रभुकडीन व्हयन, अनं हाई आपना दृशीमा आश्चर्यकारक कृत्य शे; अस पवित्र शास्त्रमा तुमना वाचामा वनं नही का? 43 यामुये मी तुमले सत्य सांगस की, देवन राज्य तुमनापाईन हिसकाई लेतीन; अनं जी प्रजा त्याने फळ दि, त्याच प्रजाले देवन राज्य भेटी. 44 जो ह्या दगडवर पडी त्याना चुराडा व्हई, पण ज्यानावर हाऊ दगड पडी त्याना भुगा-भूगा करी टाकी. 45 येशु हाऊ दृश्यांत आपले लाईन बोलना हाई मुख्य याजक अनं पस्तीसना ध्यानमा वनं. 46 त्या त्याले धराले दखी राहीतात पण लोकसनी गदींनी त्यासले भिती वाणी; कारण त्या त्याले संदेशा मानेत.

22 येशु परत त्यासले दृश्यांत दिसन बोलना; 2 स्वर्गनं राज्य एक राजाना मायक शे, त्यानी त्याना पोर्याना लगीनन जेवण दिधं; 3 अनी

लगीनना जेवणकरता ज्यासले निवतं देयल व्हतं त्यासले बलावाकरता त्यानी त्याना सेवकसले धांडं, पण त्या ई नही राहीतात. 4 परत त्यानी दुसरा सेवकसले धाडीन सांगं, की, निमंत्रीत लोकसले सांगा, दखा, मी जेवण तयार करेल शे, मना बोकड्या अनं कोंबऱ्या कापाई जायेल शेतस, सर्व तयार शे, लगीनना जेवणले चला. 5 तरी हाई त्यासनी मनवर नही लिंधं अनी त्या काहीजण वावरमा, काहीजण व्यापारले निघी गयात. 6 बाकीना निवतं मिळेल लोकसनी राजाना दाससले धरीन, त्यासना छळ करीसन मारी टाकात. 7 तवय राजाले राग वना; अनी त्यानी आपला सैन्यले धाडीसन त्या घातकीसना नाश करा अनी त्यासना शहर जाळी टाकं. 8 मंग तो आपला दाससले बोलना, लगीनना तयारी व्हई जायेल शे, हाई खरं, पण आमंत्रित योग्य नव्हतात. 9 म्हणीन तुम्हीन बाहेर रस्तासवर जा अनी जितला तुम्ले दखायतीन तितलासले लगीनना जेवणकरता बलाई आणा. 10 मंग त्या दाससनी रस्तावर जाईन ज्या बी त्यासले बरा वाईट भेटाणत, त्या सर्वासले एकत्र करा अनी जेवाकरता येल आमंत्रितसवाई लगीनघर भरी गय. 11 राजा जेवणारासले दखाले वना, तवय तठे लगीनना कपडा घालीन येल नही असा एक माणुस त्याले दखायना. 12 तवय तो त्याले बोलना, दोस्त, तु लगीनना कपडा न घालता आठे कशा काय वना? त्यानी काहीच उत्तर दिंधं नही. 13 मंग राजानी सेवकसले सांग, याना हात पाय बांधीन याले अंधारमा टाका, तठे रणं अनी दातखाणं चालस. 14 बलायेल बराच शेतस, पण निवडेल थोडाच शेतस. 15 मंग पस्सीसनी जाईन आपसमा चर्चा करी की, येशुनी त्यानाच बोलानामा कश फसाडाने 16 याकरता त्यासनी आपला शिष्यसले हेरोदी पक्षक्षना लोकसंसगे त्यानाकडे धाडीन सांगं, गुरजी, आमले माहित शे की, तुम्हीन खरा शेतस, देवना मार्ग खरापणतीन सांगतस, तुम्हीन मनुष्यसंन मत अनी ईच्छासधाई प्रभावित होतस नही, कारण तुम्हीन लोकसन तोंड दर्खीन बोलतस नही. 17 तुम्ले काय वाटस हाई आमले सांगा, कैसल्ले कर देवाणा हाई योग्य शे की नही? 18 येशु त्यासना मनमाधलं कपट वळखीन बोलना, अरे ढोंगीसवन का बर मनी परिक्षा दखतस? 19 कर देतस ते नाण दखाडा; तवय त्यासनी त्यानाजोडे एक नाणं अनी दिंधं. 20 त्यानी त्यासले ईचारं, यावर कोण चित्र अनं लेख शे? 21 त्या बोलानात, रोमना राजानं, येशुनी त्यासले सांगं, तर मंग राजानं शे, ते राजाले अनी देवना शे, ते देवले भरी घा. 22 हाई ऐकीन त्यासले आश्चर्य वाटणं अनी त्या त्याले सोडीन गयात. 23 त्याच दिनले, पुनरस्त्थान व्हस नही, असा म्हणनारा सदुकी पंथना लोकसनी त्यानाकडे ईसन ईचारं, 24 गुरजी, मोशेनी सांगेल शे की, जर एखादा माणुस लेकरं-बाल न व्हताच मरी गया तर त्याना भाऊनी त्याना बायकोसगे लगीन करीसन आपला भाऊना वंश चालावाना; 25 आमनामा सात भाऊ नव्हतात; त्यामधला पहिला लगीन करीसन मरी गया अनी त्याले लेकरं नव्हतात म्हणीन त्यानी बायकोसगे त्याना भाऊनी लगीन करं 26 तसाच दुसरा, तिसरा, असा सातही जण तिनासगे लगीन करीसन मरी गयात; 27 अनी सर्वासनंतर ती बाई पण मरी गयी. 28 मंग जवय पुनरस्त्थान व्हई तवय ती त्या सात जणसंपैकी कोणी बायको व्हई? कारण ती त्या सर्वासनी बायको व्हयेल व्हती. 29 येशुनी त्यासले उत्तर दिंधं, तुम्हीन शाश्व अनी देवना सामर्थ्यले समजनात नही म्हणीन तुम्हीन भ्रममा

पडेल शेतस. 30 कारण पुनरस्त्थान व्हवानंतर त्या लोके लगीन करतस नही अनं करी बी देतस नही, तर त्या स्वर्गीमधला देवदूतसना मायक राहतस. 31 मरेलसना पुनरस्त्थानबद्दल देवनी तुम्ले सांगं, ते तुमना वाचामा वना नही का? 32 ते अस की, “मी अब्राहामान देव, इसहाकना देव अनं याकोबना देव शे.” देव मेलसना नही तर जिवतसना देव शे. 33 हाई ऐकीन लोकसनी गदीले त्याना शिक्षणन आश्चर्य वाटणं. 34 त्यानी सदुकी लोकसन तोंड बंद करी टाकं हाई ऐकीन पस्सी लोके जमनात; 35 अनी त्यामातीन शाश्वीसनी त्यानी परिक्षा दखाकरता एक प्रश्न ईचार; 36 गुरजी, नियमशाळमा सर्वसमा मोठी आज्ञा कोणती शे? 37 येशु त्याले बोलना, तु आपला देव परमेश्वर यानावर पुर्ण हृदयतीन, पुर्ण जिवतीन अनं पुर्ण मनतीन प्रिती कर. 38 हाईच पहिली अनं मोठी आज्ञा शे. 39 ईनामायकच आखो एक दुसरी आज्ञा आशी शे की, तु स्वतःवर करस तशी आपला शेजारीसवर प्रिती कर. 40 ह्या दोन आजासवरच सर्व नियमशाळ अनी सदेशसन शाश्व ह्या अवलंबीन शेतस. 41 पस्सी लोके एकत्र जमनात तवय येशुनी त्यासले ईचारं; 42 डिस्टबद्दल तुम्ले काय वाटस? तो कोणा पोरऱ्या शे? त्यासनी त्याले उत्तर दिंधं, दावीदना पोरऱ्या शे. 43 येशुनी त्यासले सांगं, तर मंग दावीदनी पवित्र आत्माना प्रेरणातीन त्याले “प्रभु” अस कसं म्हणौ? तो म्हणस, 44 परमेश्वरीन मना प्रभुले सांगं, मी तुना शबूले तुना पायसन असन करस तोपावत तु मना उजवीकडे बस. 45 दावीद जर त्याले प्रभु म्हणस तर तो दावीदना पोरऱ्या कशा काय व्हई? 46 तवय कोणलेच त्याले उत्तर देता बनं नही; अनी त्या दिनपाईन त्याले आखो काही ईचारानी कोणीच हिम्मत व्हईनी नही.

23 तवय येशु, लोकसनी गदीले अनी त्याना शिष्यसले बोलना, 2 शाश्वी अनं पस्सी या मोशेना आसनवर बठेल शेतस. 3 यामुये त्या जे काही तुम्ले सांगतीन ते पाळा अनं तस बागा, पण त्या जश करतस तस करू नका; कारण त्या जे सांगतस ते करतस नही, 4 त्या जड ओळं बांधीन लोकसना खांदावर टाकतस, पण त्या स्वतः त्याले बोट बी लावतस नही; 5 अनी त्या आपला सर्वा कामे लोकसले दखाडाकरता करतस, त्या आपला ताईत मोठा बनाडतस अनं आपला कपडासना किनारले गोडा लाईन आम्हीन भलता पवित्र शेतस असा दद्याडतस. 6 पंगतमा मुड्य स्थान अनं सभास्थानमा मुड्य आसन, 7 बजारमा लोकसकडतीन आदर करी लेवाण अनं स्वतःले गुरजी, अस म्हणी लेवाण हाई त्यासले आवडस 8 तुम्हीन स्वतःले लोकसकडतीन गुरजी म्हणी लेवू नका; कारण तुमना गुरु एक शे अनं तुम्हीन सर्व भाऊ-भाऊ शेतस. 9 जगमा कोनले बी पिता म्हनान नही, कारण तुमना पिता एकच शे अनं तो स्वर्गामा शे. 10 तसच तुम्हीन स्वतःले स्वामी म्हणी लेवू नका कारण तुमना एकच स्वामी शे, तो म्हणजे डिस्ट शे. 11 तुमनामा जो मोठा शे त्यानी तुमना सेवक व्हवाले पाहिजे. 12 जो कोणी स्वतःले मोठा माणुस समजी, त्याले सर्वांत खालना माणुस म्हणतीन, अनी जो कोणी स्वतःले लिन नग्र बनाडी त्या माणुसले मोठा म्हणतीन. 13 अरे शाश्वी अनं पस्सीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिवकार असो! कारण लोकसनी मझार जावाले नको म्हणीन तुम्हीन स्वर्गीना राज्यन दार बंद करतस; तुम्हीन स्वतःबी मझार जातस नही अनी मझार जाणारासले बी जाऊ देतस नही. 14 अरे शाश्वी

अरी पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन विघ्वासना घरसना नुकसान करी टाकतस अनं दिखावाकरता मोठी प्रार्थना करतस, यामुये तुमले सर्वात जास्त भोग भोगना पडी। 15 अरे शास्त्रीसवन अनं पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन एक शिष्य बनाडाकरता जमीन अनं समुद्र पालथा घालतस अनी तो भेटना तर तुम्हीन त्याले स्वतःपेक्षा दृष्टपट नरकना भागीदार बनाडतस। (Geenna g1067) 16 अरे वाट दखाडाणरा आंध्यासवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन म्हणतस, कोणी मंदिरी शप्पथ लिंधी तरी काही हरकत नही पण मंदिरा जे सोनं शे, त्यानी शप्पथ लिंधी तरी मोडता येवाव नही। 17 अरे मुर्ख अनं आंध्या लोकसवन, मोठं काय शे, ते सोनं की ज्यामुये ते सोनं पवित्र व्हयेल शे ते मंदिर? 18 तुम्हीन म्हणतस कोणी वेदीनी शप्पथ लिंधी तर काहीच हरकत नही, पण जर कोणी तिनावर अर्पण करतस त्या अर्पणीनी शप्पथ लिंधी तर ती मोडता येवाव नही। 19 अरे आंध्यासवन, मोठं काय शे; अर्पण की, अर्पणले पवित्र करस ती वेदी? 20 पण जो कोणी वेदीनी शप्पथ लेस तो तिनी अनी तिनावर जे काही ठेयल शे त्यानी शप्पथ लेस; 21 अनी जो कोणी मंदिरी अनं त्यामा राहणारा देवनी शप्पथ लेस; 22 अनी जो स्वर्गीनी शप्पथ लेस तो देवना सिंहासन नी अनी त्यावर जो बठस त्यानी बी शप्पथ लेस। 23 अरे शास्त्री अनं पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण पुदिना, सौफ अनी जिरा याना दशांश तुम्हीन देतस अनी नियमशाळामाधल्या मुख्य गोष्ठी म्हणजे न्याय, दया अनं इऱ्वास यासले तुम्हीन धाकल्या गोष्ठी समजीन सोडी दिध्यात; ह्या गोष्ठी कराले पाहिजे व्हत्यात, तसच आखो महत्वन्या गोष्ठी शेतस त्यासले पण तुम्हीन सोडी देऊ नका। 24 अरे आंध्याची वाट दखाडानारासवन, तुम्हीन मच्छरले निवडीन काढतस अनं उंटले गिळी टाकतस। 25 अरे शास्त्री अनं पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन तुमना धिक्कार असो! तुम्हीन बी आपली टाटवाटी बाहेरतीन घाशीन पुशीन स्वच्छ करतस पण मझारमा हावरटपणा अनं जुलूम यासनी घाण भरी ठेयल शे। 26 अरे आंध्याची पस्ती, पहिले वाटी मझारतीन साफ करा, म्हणजे ती बाहेरतीन साफ व्हई। 27 अरे शास्त्रीसवन अनं पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन चुना लायेल कबरसनामायक शेतस, त्या बाहेरतीन सुंदर दखातस, पण मझारतीन मरेलसना हाडसनी अनं सर्व प्रकारना घाणी भरेल शेतस; 28 तस तुम्हीन बाहेरतीन लोकसले न्यायी दिसतस, पण मझारतीन ढोंग अनं अर्धमीनी भरेल शेतस। 29 अरे शास्त्री अनं पस्तीसवन, अरे ढोंगीसवन, तुमना धिक्कार असो! कारण तुम्हीन संदेशासना कबरी बांधतस अनं साधु संतना कबरसले तुम्हीन सजाडतस। 30 अनी म्हणतस आम्हीन आमना वाडवडीलसना काळमा त्यासनासगे राहतुत तर संदेशासनी हत्या करामा आम्हीन त्यासले साथ नही देतुत। 31 यावरतीन तुम्हीन स्वतःच सांगतस की, तुम्हीन संदेशासनी हत्या करनारासना पोर्या शेतस; 32 तुम्हीन, तुमना पुर्वजसनी जी वाईट करणी करीसन आर्ध माप भरेल शे, ते तुम्हीन दुष्टाई करीसन पुंख भरी टाका। 33 अरे सापसवन, सापसना पिल्लसवन नरकमा जावानी शिक्षा तुम्हीन कशी चुकाडाशत? (Geenna g1067) 34 म्हणीन दखा, मी तुमनाकडे संदेशासले, ज्ञानी लोकसले अनं शास्त्री यासले धाडसु; तुम्हीन

त्यामाधला कित्येक जणसले मारी टाकशात अनं काहीसले कूसखांबवर रियासधाई ठोकीन मारशात अनी बाकीनासले तुमना सभास्थानमा फटका मारशात अनं प्रत्येक शहरमा त्यासले त्रास देत फिरशात। 35 अनी जितला न्यायी लोकसं रंगत पृथ्वीवर ब्हावाडेल शे ते तुमना माथे पडी, याना अर्थ न्यायी हावेल पाईन तर बरख्याना पोर्या जखर्या पावत, ज्यासले तुम्हीन मंदिर अनी वेदीना मझार मारी टाकेल शे। 36 मी तुमले सत्य सांगस, की ह्या सर्वा गोष्ठी हाई पिठीना माथे पडीतीन। 37 “यस्श्लेमा, यस्श्लेमा, तु संदेशासले मारी टाकस अनी ज्यासले तुमाकडे धाडतस त्यासले तु दगडमार करस, मनी कितलीदाव इच्छा व्हती की, जशी कोबडी तिना पिल्लासले आपला पंखखाल गोळा करस तसच मी बी तुना पोर्यासले गोळा करसु,” पण तुनी ईच्छा नव्हती! 38 म्हणीन आते तुमनं घर ओसाड अवस्थामा तुमलेच सोपी देयल शे। 39 मी तुमले सांगस की, आतेपाईन “प्रभुना नावतीन येणारा तो आशीर्वादित शे, अस म्हणशात तोपावत मी तुमना नजरमा पडावु नही。”

24 मंग येशु मंदिरमातीन बाहेर निंधी राहीता तवय त्याले

मंदिरीनी माडी दखाडासाठे त्यानाजोडे बनात। 2 तवय येशु त्यासले बोलना, “हाई सर्व तुम्हीन दर्खी राहीतान ना, मी तुमले खरं सांगस की; असा आठे दगडवर दगड रहावाव नही; जो पाडता येवाव नही。” 3 येशु जैतुनना डोंगरवर बशेल व्हती तवय त्याना शिष्यसनी त्यानाकडे ईसन ईचारं, “ह्या गोष्ठी कवय व्हतीन अनी तुमन येवान अनी ह्या युगना समाझीन चिन्ह काय शे, हाई आमले सांगा.” (aiōn g165) 4 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, तुमले कोणी फसाडाले नको म्हणीन जपी रुहा। 5 कारण बराच लोके मनं नाव लिसन येतीन अनी मी खिस्त शे अस म्हणतीन अनी बराच जणसले फसाडतीन। 6 जवय तुम्हीन लढायासबद्दल ऐकशात अनी लढायासन्या अफवा ऐकशात तवय संभाळा घाबरू नका कारण अस व्हवान अवश्यकच शे, पण तेवढामा शेवट व्हवाव नही। 7 कारण राष्ट्रसवर राष्ट्र अनं राज्यसवर राज्य ऊठतीन अनी जागोजाणी दुष्काळ पडी अनं भूकंप व्हतीन। 8 पण हाई सर्व म्हणजे दुःखनी सुरवात शे। 9 तुमना हाल कराकरता त्या तुमले धरी देतीन अनं तुमले मारी टाकतीन अनी मना नावमुये सर्वा लोके तुमना तिरस्कार करतीन। 10 त्या येळले बराचजन अडखळतीन; त्या एकमेकसले धरी देतीन, अनं एकमेकसना व्देष करतीन; 11 बराच खोटा संदेशा व्हतीन अनी बराच जणसले फसाडतीन। 12 अनी अर्धम वाढामुये बराच लोकसनी प्रिती थंडी व्हई जाई। 13 पण ह्यामा शेवटपावत जो टिकी राही त्यानच तारण व्हई। 14 जगमाधला सर्व लोकसकरता साक्ष व्हवाले पाहिजे म्हणीन देवराज्यनी हाई सुवार्ता सर्व जगमा गाजाडतीन; तवय शेवट व्हई। 15 “दानीएल संदेशाद्वारा सांगेल, बंठ काही उध्वस्त करणारी अमङ्गलताले पवित्रस्थानमा उभा राहेल तुम्हीन दखशात。” 16 “तवय ज्या यहदीया प्रांतमा व्हतीन त्यासनी डोंगरकडे पळी जावान। 17 जो धाबावर व्हई त्यानी आपला घरमातील काही बी बाहेर काढाकरता खाल उतरान नही। 18 अनी जो वावरमा राही त्यानी आपला कपडा लेवाकरता मांगे फिरीन येवान नही। 19 त्या दिनसमा ज्यासले दिन राहीतीन अनी ज्या लेकंसंसले पाजणार् या राहीतीन त्यासना भयंकर हाल व्हतीन। 20 तरी हिवाळामा किंवा शब्दाथ दिनसले तुमले पळनं पडाव नही म्हणीन प्रार्थना करा!

21 कारण जगना उत्पत्तिपाईंन ते आजपावत वनं नहीं अनं येवाव नहीं, अस मोठं संकट त्या काळमा ई. 22 अनी देव त्या दिनसले थोडा नहीं करता तर; कोणताच माणुसना निभाव लागता नहीं, पण ज्यासले निवडेल शे त्यासानकरता त्या दिन थोडा कराई जातीन.” 23 त्या येळ्ले कोणी तुमले म्हणी, “दखा, खिस्त अठें शे! किंवा तरें शे!” तर खरं मानू नका. 24 कारण खोटा खिस्त अनी खोटा सदेश व्हतीन; त्या असा मोठा चिन्ह अनं चमत्कार दखाडतीन की ज्यासले देवनी निवडेल शे त्यासले सुधा फसाडतीन. 25 दखा! मी हाई पहिलेच तुमले सांगीन ठेणेल शे. 26 “किंवा, जर कोणी तुमले म्हणी, ‘दखा, तो जंगलमा शे!’ तर तठे जाबू नका; अनी कोणी म्हणी, ‘दखा, तो मझारनी खोलीमा शे!’ तर खरं मानू नका. 27 कारण जशी ईंज पुर्व दिशाकडतीन निधीन पश्चिम दिशापावत चमकस तंस मनुष्यना पोर्यान येण व्हई.” 28 जेठे प्रेत शे, तठे पिधाड जमतीन. 29 “त्या दिनसमाधला संकटना मांगतीन लगेच सुर्य अंधकारमय व्हई, चंद्र प्रकाश देवाव नहीं, तारा आकाशमातीन नष्ट व्हतीन अनी आकाशमाधली शर्ती हाली जाई. 30 तवय मनुष्यना पोर्यान चिन्ह आकाशमा दखाई; अनी पृथ्वीवरला सर्व जातना लोके शोक करतीन त्या मनुष्यना पोर्याले आकाशना ढागसवर बशीसन, पराक्रमतीन अनी मोठा वैभवतीन येतांना दखतीन. 31 तुतारीसना महानादानासंगे, मी मना दूतसले धाडसु, अनी त्या पृथ्वीना एक टोकपाईन दुसरा टोकपावत मना निवडेल लोकसले चारही दिशाकडतीन गोया करसु.” 32 “आते अंजिरना झाडना दृष्टांत ल्या, त्याले कवळी फांदी ईंसन पानटा फूटू लागाणत म्हणजे उन्हाळा जोडे येल शे अस तुमले समजस. 33 जवय तुम्हीन ह्या सर्व गोषी दखशात, तवय मी दारजोडे शे, अस समजा. 34 मी तुमले सत्य सांगस, जोपावत हाई सर्व पुं व्हत नहीं तोपावत हाई पिढीना अंत व्हवाव नहीं. 35 आकाश अनी पृथ्वी पुसाई जाई, पण मनं वचन पुसावणारच नहीं.” 36 “त्या दिनबद्दल अनी त्या येळबद्दल कोणलेच माहीत नहीं, सर्व माधला देवदूतसले नहीं, देवना पोर्यालेसुधा नहीं; फक्त देवबापलेच माहीत शे. 37 नोहाना दिनसनामायक मनुष्यना पोर्यान येण व्हई. 38 तवय जस जलप्रलय येवाना पफीलेना दिनसमा नोहा जहाजमा जास नहीं तोपावत लोके खाई पी राहीतात, लगीन करी ली राहीतात, लगीन करी दी राहीतात; 39 तवय जलप्रलय ईंसन त्यासले वाहीन लई गया तोपावत त्यासले समजनं नहीं, तसच मनुष्यना पोर्यान येण व्हई. 40 त्या येळ्ले बावरामा काम करनारा दोन जणसमातीन; एक उचलाई जाई अनी एक तठेच ठेवाई जाई. 41 जातावर ठळनाऱ्या दोन बायासपैकी एक उचलाई जाई अनं एक तठेच ठेवाई जाई. 42 यामुये, जागृत रहा, कारण कोणता दिनले तुमना प्रभु ई हाई तुमले माहीत नहीं. 43 आखो, हाई समजी ल्या की, कोणता येळ्ले चोर येवाव शे हाई जर घरमालकले माहीत रहात, तर तो जागा रहाता अनी आपलं घर चोरले फोडु नहीं देता. 44 यामुये तुम्हीन तयार रहा, तुमले बाटव नहीं त्या येळ्ले मनुष्यना पोर्या ई.” 45 असा ईच्छासु अनं ईचारशील कारभारी कोण शे? ज्याले त्याना मालक आपला सेवकसवर अधिकारी नेमी यानाकरता की, तो त्यासले येळवर जेवण दी. 46 मालक ई तवय जो दास तंस करतांना त्याले दखाई, तो दास धन्य! 47 मी तुमले सत्य सांगस की, मालक त्या दासले आपली सर्व मालमत्तावर अधिकारी नेमी. 48 पण जर तो दुष्ट दास

व्हई तर तो आपला मनमा म्हणी, मना मालकले येवाले आखो बराच येळ लागी. 49 अनी तो आपला सोबतना दाससले मासूलागना अनं दास्ड्यासासंगे खाऊ पिझ लागना, 50 तवय दास मालकनी वाट दखत नहीं त्या दिनले अनी त्याले माहीत नहीं त्या येळ्ले त्याना मालक ईंसन, 51 त्या दासले कापी टाकी अनी ढोगीसनासंगे त्याले टाकी दी. तठे रडन अनी दात खानं चाली

25 तवय “स्वर्गनं राज्य” त्या दहा कुवारीसनामायक राहीं, ज्या दिवा

लिसन नवरदेवले भेटाले निंघनात. 2 त्यामा पाच हुशार अनी पाच मूर्ख व्हत्यात. 3 मुर्ख कुवारीसनी दिवा लिधात पण संगे तेल लिंधं नहीं, 4 हुशार कुवारीसनी दिवा लिधात अनी संगे भांडामा तेल पण लिंधं. 5 मंग नवरदेवले येवाले उशीर व्हवामुये सर्वासले इलक्या बन्यात अनं झोप लागनी. 6 तवय मध्य रातले आवाज वना की, “दखा नवरदेव वना! चला त्याले भेटाले जाऊ!” 7 मंग दहा कुवार्या ऊठन्यात अनी आपला दिवा निट कराते लागण्यात. 8 तवय मुर्खसनी हुशारसले सांगं, “आमले बी तुमना तेलमातीन थोडं घा, कारण आमना दिवा विडी राहिनात.” 9 पण हुशार कुवारीसनी उत्तर दिंधं, “हाई आमले बी पुराव नहीं अनी तुमले बी पुराव नहीं. म्हणीन तुम्हीन दुकानमा जाईसन तुमनाकरता ईकत लई या.” 10 मंग त्या तेल ईकत लेवाले गयात इतलामा नवरदेव वना; अनी ज्या पाच तयार व्हत्यात त्या त्यानासंगे लगीनना जेवणकरता मझार निधी गयात अनी दरवाजा बंद व्हई गया. 11 “नंतर त्या बाकीन्या कुवार्या ईंसन सांगाले लागण्यात. ‘गुर्जी, गुर्जी!’ आमनाकरता दार उघडा.” 12 नवरदेवनी उत्तर दिंधं, मी तुमले सत्य सांगस मी तुमले बळखस नहीं, 13 यामुये, “तुम्हीन जागा रहा, कारण तुमले माहित नहीं तो दिन अनं ति येळ कवय ई.” 14 “ज्याप्रमाणे प्रवासले जाणारा एक माणुस स्वतःनी संपत्तीनी जबाबदारी आपला सेवकसले बलाईन त्यासले सोपी देस,” त्याप्रमाणे हाई शे. 15 एकले त्यानी पाच हजार स्पया, एकले दोन हजार अनं एकले एक हजार अस ज्याना त्याना योग्यतानुसार दिधात; अनी तो प्रवासले निधी गया. 16 ज्याले पाच हजार मिळेल व्हतात त्यानी लगेच जाईन त्याना धंदामा टाकीन अजुन पाच हजार कमाडात. 17 याच्चप्रमाणे ज्याले दोन हजार भेटेल व्हतात, त्यानी बी दोन हजार कमाडात. 18 पण ज्याले एक हजार स्पया भेटेल व्हतात, त्यानी जमीन खंदि अनी आपला मालकना पैसा तठे दोपाई दिधात. 19 “मंग बराच दिन नंतर सेवकसना मालक पत वना अनी त्यासना हिशोब लेवाले लागना. 20 तवय ज्याले पाच हजार भेटेल व्हतात तो आखो पाच हजार लईन बोलना, मालक, तुम्हीन माले पाच हजार देयल व्हतात, दखा! त्यानावर मी आखो पाच हजार कमाडात. 21 त्याना मालक त्याले बोलना, शाब्बास ईच्छासु सेवक! तुले थोडं दिंधं त्यानामा तु ईच्छासु राहिना. मी तुले बराच्याच गोषीसनी जबाबदारी दिसु, आपला मालकनी खूशीमा सामील हो! 22 मंग ज्याले दोन हजार भेटेल व्हतात तो बी ईंसन बोलना, मालक, तुम्हीन माले दोन हजार देयल व्हतात, दखा! त्यानावर मी आखो दोन हजार कमाडात.” 23 त्याना मालक त्याले बोलना, शाब्बास, ईच्छासु सेवक! तुले थोडं दिंधं त्यानामा तु ईच्छासु राहिना. मी तुले बराच्याच गोषीसनी जबाबदारी दिसु, आपला मालकनी खूशीमा सामील हो! 24 मंग ज्याले एक हजार भेटेल व्हतात तो बी ईंसन बोलना, मालक,

माले माहित व्हतं तुम्हीन कठोर शेतसः; जठे तुम्हीन पैरेल नहीं तठे कापणी करतसः; अनी जठे पसारेल नहीं तठेन गोळा करतसः. 25 म्हणीन मी भ्याईसन तुमना हजार स्पया जमीनमा दपाडी ठेयेल व्हतात; दखा! त्या तुमना तुमले भेटी गयात. 26 त्याना मालक त्याले बोलना, अरे दृष्ट अनं आलशी सेवक, जठे मी पैरेल नहीं तठे कापणी करस अनं जठे पसारेल नहीं तठेन गोळा करस, हाई जर तुले माहित व्हतं? 27 तर मंग, तु मना पैसा सावकारकडे ठेई देता म्हणजे मी ईसन मना पैसा त्यासनाकडीन व्याजसहित परत लेते. 28 यासुये याना कडीन त्या हजार स्पया ल्या, अनी ज्यानाजोडे दहा हजार शेतस त्याले घा. 29 कारण ज्यानाजोडे शे त्याले देवामा ई अनी त्यानाजोडे भरपुर व्हई जाई; अनी ज्यानाकडे नहीं शे त्यानाजवळ जे बी व्हई, ते पण काढी लेतीन. 30 ह्या बिनकामना सेवकले अंद्यारामा टाका, तठे रडणं अनं दातखाणं चाली. 31 जवय मनुयना पोर्या आपला वैभवमा सर्वा देवदत्सगे ई, तवय मी आपला वैभवी राजासनवर बठसु. 32 मनापुढे सर्वा राष्ट्रे गोळा व्हतीन अनी जशा मेंदपाय बकरीसमातीन मेंदरसले येगळे करस तस तो त्यासले एकमेकसपाईन येगळे करी. 33 तो मेंदरासले आपला उजवी बाजुले अनी बकरीसले डावीबाजुले करी. 34 तवय राजा आपला उजवीबाजुनासले सांगी, हे मना बापानी! आशिर्वादित करेल लोकसवन या, जे राज्य सृष्टीना उत्पत्तिपाईन तुमनाकरता तयार करी ठेयल शे त्याना अधिकारी बना. 35 कारण माले भूक लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले खावाले दिधं, तिश लागेल व्हती तवय पाणी पेवाले दिधं; अनोळखी व्हतु तवय माले घरमा लिधं, 36 उघडा व्हतु तवय माले कपडा दिधात; आजारी व्हतु तवय माले दखाले वनात, बंदिगृहमा व्हतु तवय माले भेटाले वनात. 37 त्या येळले धार्मीक लोक त्याले उतर देतीन की, प्रभुजी, आम्हीन तुमले कवय भूक लागेल दखीन खावाले दिधं? कवय तिश लागेल दखीन पाणी पेवाले दिधं? 38 तुमले कवय अनोळखी समजीसन घरमा लिधं? उघडा दखीसन कवय तुमले कपडा दिधात? 39 अनी तुम्हीन आजारी शेतस किंवा बंदिगृहमा शेतस हाई दखीन कवय आम्हीन तुमले दखाले वनु? 40 तवय राजा त्यासले उतर दि, मी तुमले सत्य सांगस की, जवय तुम्हीन मनामागे येणारासपैकी एकसाठे बी हाई करतस म्हणजे ते मनासाठेच करेल शे! 41 मंग डावीकडलासले तो सांगी, “अरे शाप लागेलसवन, सैतान अनी त्याना दूतसकरता जो सार्वकालिक अम्नी तयार करी ठेयल शे त्यामा मनासमोरतीन निरी जी! (aiōnios g166) 42 कारण जवय माले भूक लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले खावाले दिधं नहीं, तिश लागेल व्हती तवय तुम्हीन माले पेवाले पाणी दिधं नहीं; 43 अनोळखी व्हतु तवय माले घरमा लिधं नहीं, उघडा व्हतु तवय माले कपडा दिधात नहीं; मी आजारी अनं बंदिगृहमा व्हतु तवय तुम्हीन माले भेटाले वनात नहीं. 44 त्या येळले ह्या पण त्याले उतर देतीन, प्रभुजी, आम्हीन कवय तुमले भूका, तिशा, अनओळखी, उघडं, आजारी अनी बंदिगृहमा दखीन कवय तुम्हीन सेवा करी नहीं? 45 तवय तो त्यासले उतर दि, ‘मी तुमले सत्य सांगस की, तुम्हीन ज्याप्रमाणे ह्या सर्वांत धाकलासमातीन एकले बी करात नहींत म्हणजेच माले करात नहीं.’ 46 त्या तर, सार्वकालिक शिक्षा भोगाले जातीन अनी न्यायी लोक सार्वकालिक जिवनमा जातीन.” (aiōnios g166)

26 मंग येशुनी ह्या सर्वा गोळी शिकाडान संपाडानंतर आपला शिष्यसले सांगं, 2 तुमले माहित शे की, दोन दिन नंतर वल्हांडण सण शे अनी मनुष्यना पोर्याले कुसखांबवर खियाकरता धरी देतीन. 3 तवय कैफा नावना प्रमुख याजकना वाडामा मुख्य याजक अनं वडील लोके गोया व्हयनात, 4 अनी येशुले युपचुप धरीन मारी टाकानी योजना त्यासनी बनाडी. 5 “लोकसमा दंगल व्हवाले नको म्हणीन हाई सणना दिनमा नहीं करानं, अस त्यासनी सांगं.” 6 जवय येशु बेथानी गावले जो पहिले कोडोरोगी व्हता त्या शिमोनां घर व्हता. 7 मंग तो जेवाले बठेल व्हता तवय एक बाई महागड सुंगंधी तेल संगमरवरना भांडामा लई वर्नी अनी तिनी ते भांड फोडीन तेल त्याना डोकावर वर्ती दिधं. 8 हाई दखीन त्याना शिष्य संतापिन बोलनात, हाई का बर नासांड? 9 हाई “ईकीन बराच पैसा भेटतात अनी त्या गरीबसले देता येतात!” 10 येशुने हाई दखीन त्यासले सांगं, हाई बाईले का बर त्रास देतास? तिनी तर मनाकरता चांगल कार्य करेल शे. 11 गरीब कायमना तुमना जोडे शेतस, पण मी कायमना तुमना जोडे शे अस नहीं. 12 तिनी मना शरिरवर सुंगंधी तेल वर्तीन मना उत्तरकार्यी तयारी पहिलेच करी दिधी. 13 मी तुमले सत्य सांगस की, सर्व जगमा जठे जेले सुवार्ता सांगतीन, तठे तठे तिनी जे सत्कर्म करेल शे त्यानी आठवण करतीन. 14 मंग बारा शिष्यसमधला एक यहदा इस्कर्योंत मुख्य याजकसकडे गया. 15 अनी त्यानी सांगं, मी येशुले धरीन तुमले सोरी दिसु तर माले काय दिशात? मंग त्यासनी त्याले तिस स्पया दिधात. 16 तवयपाईन यहदा त्याले कस धरी देवाणी यानी संधी दखु लागना. 17 नंतर बेरखमीर भाकऱ्यीना सणना पहिला दिन शिष्य येशुकडे ईसन बोलणात, आपलाकरता वल्हांडण सणना जेवणी तयारी आम्हीन कोठे करानी अशी तुमीनी ईच्छा शे? 18 त्यानी सांगं, नगरमा एक माणुसकडे जाईन त्याले सांगा की, गुरु म्हणस, मरी येळ जोडे येल शे; माले मना शिष्यसनासंगे तुना आठे वल्हांडण सण कराना शे. 19 मंग येशुनी सांगेल प्रमाणे शिष्यसनी जाईन वल्हांडणना जेवणी तयारी करी. 20 संध्याकाय व्हयनी तवय तो बारा शिष्यसंसगे जेवणले बठना. 21 जवय त्या जेवण करी राहीतात तवय येशुनी सांगं, मी तुमले सत्य सांगस, तुमनामधला एकजण माले धरी दि. 22 तवय त्या भलताच नाराज व्हयनात अनी त्या एक एक करीसन त्याले ईचास लागनात, “प्रभुजी, मी शे, का तो?” 23 येशुनी उतर दिधं, ज्यानी मनासंगे ताटमा हात टाकेल शे, तोच माले धरी दि. 24 मनुष्यना पोर्याबदल जस लिखेल शे तसा तो जाई खरा, पण जो मनुष्यना पोर्याले धरी दि, त्या माणुसना धिक्कार असो, तो माणुस जम्मले नहीं येता तर ते त्याले चांगलं व्हतं! 25 तवय त्याले धरी देणारा यहदानी त्याले ईचास, “गुजूजी” मी शे का तो? येशुनी त्याले उतर दिधं, तु म्हणस तसच. 26 मंग त्या जेवण करी राहीतात तवय येशुनी भाकर लिधी अनं उपकार मानीन तोडी अनी शिष्यसले दिसन सांगं, “हाई ल्या अनी खा, हाई मन शरीर शे,” 27 अनी त्यानी प्याला लिधा अनी उपकार मानीन त्यासले दिसन सांगं, “तुम्हीन सर्वा यानामातीन प्या,” 28 हाई मना “करारन रक्त, शे. पापसनी क्षमा व्हवाकरता सर्वासना करता वताई जाई राहिना शे. 29 मी तुमले सत्य सांगस की, मी तोपावत द्राक्षवेलना रस पेवाव नहीं जोपावत मना पित्याना राज्यमा नवा द्राक्षसंपत्ति

नहीं.” 30 मंग देवनं गानं म्हणीसन त्या जैतुनना डोगरकडे निंदी गया। 31 मंग येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन रातले सर्वा माले सोडीन पळी जाशात, कारण शास्त्र अस सांगस की, ‘देव मेंढपायले मारी टाकी अनी कळपमाधला मेंदरसनी दाणादाण व्हई जाई.’” 32 पण मी जिवत व्हवानंतर तुमना पहिले गातीलमा जासु.” 33 पेत्र येशुले बोलना, “सर्वा तुले सोडीन पळीतीन पण मी तुले सोडीन पळाव नहीं!” 34 येशु बोलना, “मी तुले सत्य सांगस की, आज रातले कोंबडा कोकावाना पहिले तु माले तिनदाव नाकारशी.” 35 पेत्र त्याले बोलना, “तुनासोगे माले मरणं पडनं तरी मी तुमले नाकारावृच नहीं!” अनी बाकीना शिष्यसनी पण तसच सांगं। 36 नंतर येशु त्याना शिष्यसगे गेशेशमाने नावना बर्धीच्यामा वना, “मी पुढे जाईन प्रार्थना करस तोपावत तुम्हीन आठे बठा.” 37 मंग त्यानी पेत्र अनं जब्दीना दोन्ही पोरेया यासले सगे लिंदं अनं तो खुपच खिन्न अनं कळी व्हवाले लागना। 38 तवय तो त्यासले बोलना, “मना जीव” मरणप्राय, खुपच खिन्न व्हई जायेल शे, तुम्हीन आठेच थांबा अनी मनसगे जागा रझा। 39 मंग तो थोडा पुढे जावानतर पालथा पाडिन अशी प्रार्थना कराले लागना की, “हे मना पिता व्हई तर हाऊ दुःखानं प्याला मनावरतीन ठळी जावो! तरी मना ईच्छाप्रामाणे नको तर तुनी ईच्छाप्रामाणे व्हऊ दे.” 40 मंग तो शिष्यसना जोडे वना अनी त्या झोपेल शेतस हाई दर्खनी पेत्रले बोलना, काय! एक तास वी तुमनार्धाई जागं रझावायनं नही का? 41 तुम्हीन परिक्षामा पडले नको म्हणीन जागा रझा अनी प्रार्थना कर; आत्मा तयार शे खरं पण शरीर अशक्त शे। 42 परत दुसरी दाव जाईसन येशुनी हाई प्रार्थना करी की, “हे मना पिता, जर हाऊ प्याला मी पेवाशिवाय टळाव नही तर तुनी ईच्छाप्रामाणे व्हऊ दे.” 43 मंग त्यानी परत ईसन त्यासले झोपेल दखं; कारण झोपमुये त्यासना डोया जड व्हयेल व्हतात। 44 परत तो त्यासले सोडीन गया अनी परत त्यानी तिसरांदाव त्याच शब्दसमा प्रार्थना करी। 45 परत तो शिष्यसकडे ईसन बोलना, काय तुम्हीन अजुन आरामशीर झोपी राहिनात? दख! येळ जवळ येल शे, मनुष्याना पोरेया पापी लोकसना हातामा देवाई जाई राहिना। 46 ऊठा, चला. दखा, माले धरी देणारा जोडे येल शे। 47 येशु बोली राहीता इतलामा बारा शिष्यसपैकी एक म्हणजे यहदा तठे बना, त्यानाबोरवर मुख्य याजक, शास्त्री अनी वडील लोकसना माणसे तलवारी अनी टिप्परा लई बनात। 48 त्याले धरी देणारानी एक इशारा देयल व्हता तो असा की; “मी ज्यानं चुंबन लिसु तोच तो शे. त्याले धारा!” 49 मंग त्यानी लोगे येशुजोडे ईसन, गुरजी, नमस्कार बोलीन त्याना चुंबन लिधात। 50 येशु त्याले बोलना, “दोस्त! ज्या कामकरता तु येल शे ते कर” तवय त्यासनी जोडे ईसन येशुले धरं अनी अटक करी। 51 मंग दखा, येशुनासंगे ज्या व्हतात त्यासनामातीन एकनी तलवार काढी अनी महायाजकना दासवर चालाडी अनं त्याना कान कापी टाका। 52 तवय येशु त्याले बोलना “तुनी तलवार परत जागावर ठेव,” कारण “तलवार चालाडणारा सर्वज्ञ तलवारधाईच नाश पावतीन.” 53 तुले अस वाटस का की, माले मना पिताजोडे मांगता येस नही, आतेना आतेच तो मनाकरता देवदृतसना बारा सैन्यपेक्षा जास्त धाडू नही शकस? 54 मंग शास्त्राना शास्त्रालेख करा पुण व्हई की, हाई व्हणं आवश्यकच शे? 55 तवय येशु लोकसनी गदीले बोलना, “जस एखादा नियम तोडणाराले धराकरता तलवार

अनी टिप्परा लई जातस तसा तुम्हीन माले धराले येल शेतस का? मी रोज मंदिरमा बशीन शिकाडी राहित तरी तुम्हीन माले धरं नही। 56 पण संदेशसना लेख पुण व्हवाले पाहिजे म्हणीन हाई व्हयनं.” इतलामा सर्व शिष्य त्याले सोडीन पळी गयात। 57 मंग येशुले धरणारासनी त्याले कैफा नावना मुख्य याजक याना घर लई गयात, तठे शास्त्री अनं वडील लोक जमेत व्हतात। 58 पेत्र दुर्तीन त्याना मांगेमांगे मुख्य याजकना वाडापावत गया अनं मझार जाईन त्याना शेवट काय व्हस हाई दखासाठे पहारेकीसमा बसना। 59 मुख्य याजक अनं सर्व न्यायसभा यासनी येशुले मारी टाकना डेशतीन त्यानविस्तृद खोटा आरोप शोधी राहीतात; 60 अनी बराच खोटा आरोप करनारा बनात पण त्यामा त्यासले काहीच भेटनं नही, तरी शेवट दोनज्ञ ईसन बोलणात की, 61 “देवन मदिर तोडीन ते तिन दिना बांधाले मी समर्थ शे अस हाऊ बोलना.” 62 तवय मुख्य याजक ऊठीसन येशुले बोलना, “तु काहीच उत्तर देत नही का?” या तुनाविस्तृद कितला आरोप करी राहिनात, 63 पण येशु गप्पच राहिना. यावरतीन मुख्य याजकनी त्याले सांगं, “मी तुले जिवत देवनी शापथ घालिन विचारस की; जर तु देवना पोरेया खिस्त शे तर तसं आमले सांगं.” 64 येशु त्याले बोलना, “तु सांगस तसच आखो. मी तुमले सांगस; यापुढे तुम्हीन फक्त मनुष्याना पोरेयाले सर्व समर्थना उजवीकिडे बठेल अनं स्वर्गीना ढांसवर येताना दखासाठा!” 65 तवय मुख्य याजकनी आपला कपडा फाडिसन सांगं, हाऊ देवनी निदा करी राहिना, आते आमले आखो साक्षीदारसनी काय गरज! तुम्हीन हाई निदा ऐकेल शे! 66 तुमले काय वाटस? त्यासनी उत्तर दिधं, “हाऊ मृत्यूदंडाना योग्य शे.” 67 तवय त्या त्याना तोंडवर थंकनात; अनं त्यासनी त्याले बुक्क्या मारश्यात अनी बाकिनासनी त्याले थापड्या मारीन सांगं 68 अरे खिस्त! “भविष्यवाणी करीसन सांगं तुले कोणी मारं!” 69 इकडे पेत्र वाडामा बाहेर बठेल व्हतात; तवय मुख्य याजकनी एक दासी त्यानाकडे ईसन बोलनी, “तु पण गालीलकर येशुमांगे व्हता.” 70 तो सर्वासना समोर नकारीन बोलना. “तु काय सांगी राहीनी, माले माहीत नहीं” 71 मंग तो बाहेर व्हाटवर गया तवय आखो एक दासी त्याले दर्खीन तठे ज्या उभा व्हतात त्यासले बोलनी, “हाऊ पण नासीरी येशु बरोवर व्हता.” 72 परत “तो शपथ लिसन बोलना मी त्या माणुसले व्हल्खत नहीं!” 73 नंतर थोडा येळतीन तठे उभा राहणारासनी जोडे ईसन पेत्रले सांगं, खरच तु पण त्यानामाधलाच शे, कारण तुना बोलावरतीन तु कोण शे हाई समर्जी राहिने। 74 मंग पेत्र बोलणा, “जर मी खोट बोली रझायनु तर, देव माले मारी टाको! अशा शपथा वाहीन बोलू लागणा, हाऊ ज्या माणुसबद्दल तुम्हीन बोली राहिनात त्याले मी व्हल्खत नहीं!” इतलामा कोंबडा कोकावाना, 75 तवय “कोंबडा कोकावाना पहीले तु माले तीनदाव नाकारशी” असा ज्या शब्द येशुनी पेत्रले सांगेल व्हतात त्या त्याले आठवारात अनी तो बाहेर जाईसन हंबरडा फोडीन रडाले लागना.

27 सकायमा सर्व मुख्य याजक अनं वडील लोकसनी येशुले मारी टाकाकरता त्यानविस्तृद योजना करी। 2 अनी त्यासनी त्याले धरीन पिलात सुभेदाले सोपी दिधं, 3 येशुले शिक्षापात्र ठरायं हाई दर्खीन, त्याले धरी देणारा यहदा याले पस्तवा वना अनी तो त्या तिस स्पृप्य मुख्य याजक अनी वडील लोकं यासले दिसन बोलना, 4 “मी निर्दोष माणुसले पकडाई

दिसन पाप करेल शे!” त्या बोलणात, त्यांन आमले काय “तुनं तु दख!” 5 तवय तो त्या स्पृष्या मंदिरमा फेकीन निघी गया; अनी त्यानी जाईन फारी लिधी. 6 मुख्य याजकसनी त्या पैसा लिसन सांग, “हाई दानपेटिमा टाकाना योग्य नही शेतस कराण हाई रंगतन मोल शे.” 7 मंग त्यासनी ईचार कीसन त्या स्पृष्यासतीन, पटेशीसले पुराकरता कुभारन शेत लिधं. 8 यामुये आज बी त्या शेतले “रक्तनं शेत” अस म्हणतस. 9 तवय जे वचन यिर्मया संदेशाद्वारे सांगेल व्हतं ते पूर्ण व्हयनं; ते अस की, “ज्यानं मोल इङ्गाएलना वंशसपैकी काही जणसनी उरायेल व्हतं, ते त्यांन मोल म्हणजे त्या तिस स्पृष्या त्यासनी लिधात, 10 अनी प्रभुनी माले आज्ञा करेलप्रमाणे कुभारन शेत ईकत लेवासठे त्यासनी दिधात.” 11 मंग येशु सुभेदार पुढे उभा व्हता तवय सुभेदारनी त्याले ईचार, “तु यह्यासना राजा शे का?” येशुनी उत्तर दिधं तु सांगस तसच. 12 मुख्य याजक अनी शास्त्री त्यानावर आरोप करी राहीतात तवय त्यानी काहीच उत्तर दिधं नही. 13 तवय पिलात बोलना, “ह्या लोक तुनाविस्थृद कितल्या गोर्षीसनी साक्ष दि राहिनात, हाई तु ऐकी नही राहिना का?” 14 पण येशु काहीच बोलना नही, एक शब्द पण नही यावरतीन सुभेदारले आश्चर्य वाटण. 15 बल्हांडण सणमा लोके ज्याले सांगेत त्या कैदीले सोडारी सुभेदारनी सवय व्हती. 16 तवय तठे बरऱ्बा नावना कुप्रसिद्ध कैदी व्हता. 17 जवय लोके जमनात तवय पिलातीन त्यासले ईचारं, “मी तुमाकरता कोणले सोडु अशी तुमनी ईच्छा शे? बरऱ्बाले की, ज्याले खिस्त म्हणतस त्या येशुले?” 18 कारण त्यासले त्याना हेवा वाटी राहीता म्हणीन त्याले धरी देल व्हतं, हाई पिलातले समजनं व्हतं. 19 मंग तो न्यायासनवर बठेल व्हता तवय त्याना बायकोनी त्याले निरोप धाडा की; “त्या न्यायी माणसना काममा तुम्हीन पडु नका, कारण रातले स्वप्नमा भलता दुःख भोगात.” 20 पण मुख्य याजक अनं वडील लोकसनी लोकसले चिंगारीन हाई मागणी कराले लाई की, बरऱ्बाले सोडा अनं येशुले मारी टाका. 21 सुभेदारनी त्यासले ईचारं की, “या दोन्हीसमातीन कोणले तुमाकरता सोडु अशी तुमनी ईच्छा शे?” त्या बोलणात, “बरऱ्बाले!” 22 “पिलातीन त्यासले ईचारं, मंग ज्याले खिस्त म्हणतस, त्या येशुनं मी काय कस्त?” सर्वी बोलणात, “त्याले कुसखांबवर खिया!” 23 पिलात बोलना, “का बर? त्यानी काय वाईट करेल शे?” तवय त्या आखो वरडीन बोलणात; “त्याले कुसखांबवर खिया!” 24 जवय पिलातीन दांवं आपल काहीच नही चाली राहिनं, उलट जास्तच गडबड व्हई राहिनी तवय त्यानी पाणी लिधं अनं लोकससमोर हात धोईसन सांग, “मी ह्या न्यायी माणसना रत्कबद्दल निर्दोष शे, तुमनं तुम्हीन दखी ल्याया!” 25 यानावर लोकसनी उत्तर दिधं “यानं रक्त आमनावर अनी आमना पोर्यासवर राहो!” 26 तवय पिलातीन त्यासनाकरता बरऱ्बाले सोडं; अनं येशुले फटका मारीन कुसखांबवर खियाकरता सोरी दिधं. 27 नंतर सुभेदारना सैनिक येशुले वाढामा लाई गयात अनी त्याना चारीबाजुले सैन्य गोळा करी लिधं. 28 मंग त्याना कपडा काढिन त्याले गडद लाल रंगना झाग घाली दिधा. 29 अनी त्यासनी काटेरी झाडपना मुक्कूट गुणीण त्याना डोकावर ठेवा, त्याना उजवा हातमा वेत दिधा अनी त्यानापुढे गुढधा टेकीन, “हे यह्यासना राजा तुना जयजयकार होवो!” अस बोलीन त्यानी थट्टा करी. 30 त्या त्यानावर थंकनात अनं वेत

लिसन त्याना डोकावर माराले लागनात. 31 मंग त्यासनी थट्टा करानंतर त्यासनी त्याना आंगमातीन तो झाग काठीन त्याना कपडा त्याले घाली दिधात अनी त्याले कुसखांबवर खियाकरता लाई गयात. 32 त्या बाहेर जाई राहीतात तवय शिमोन नावना एक कुरेनेकर माणसुस त्यासले दखायाना, त्यासनी त्याले येशुना कुसखांब उचलीन लाई जावाकरता जबरदस्ती करी. 33 मंग गुलगुथा नावनी जागा, म्हणजे, “कवटीनी जागा” आठे ईसन पोहचावर 34 त्यासनी त्याले कडु मसाला मिसाळेल द्राक्षरस पेवाले दिधा; पण तो चाखीन दखावर, त्यानी तो यिथा नही. 35 त्याले कुसखांबवर खियावर त्यासनी चिभ्या टाकीन त्याना कपडा वारी लिधात. 36 नंतर त्यासनी तडे बशीन त्यानी राखन करी. 37 त्यासनी त्याना दोषपत्रा लेख त्याना डोकावर कुसखांबवर लाया, तो असा की, हाऊ यह्दीसना राजा येशु शे. 38 नंतर त्यासनी येशुनासे दोन लुटास्सले, एकले उजवीकडे अनी एकले डावीकडे असा कुसखांबवर खियायात. 39 अनी जवळतीन जाणारासनी डोकं हालाईन त्यानी अशी निंदा करी की, 40 “अरे मंदिर तोडीन तिन दिनमा बांधणारा! स्वतःले वाचाड तु देवना पोर्या व्हई तर कुसखांबवरतीन खाल यावं, म्हणजे आम्हीन त्याना ईच्वास कस्त! 41 तसच मुख्य याजक, शास्त्री अनं वडील लोके या पण थट्टा करीसन बोलणात की; 42 “त्यानी दुसरासनं तारण करं; त्याले स्वतःले वाचाडता येत नही! तो इङ्गाएलसना राजा शे; त्यानी आते कुसखांबवरतीन खाल यावं, म्हणजे आम्हीन त्याना ईच्वास कस्त! 43 तो देववर ईच्वास ठेवस तो देवना पोर्या शे; त्याले तो प्रिय व्हई तर त्यानी त्याले आते सोडवावा!” 44 ज्या चोर त्यानासोंगे कुसखांबवर व्हतात त्यासनी पण त्यानी तशीच थट्टा करी. 45 दुपारना बारा वाजापाईन ते तीन वाजापावत सर्वा देशवर अंधार पडेल व्हता. 46 दुपारना तीन वाजनात तवय येशु जोरमा आरोळी मारीन बोलना, “एलोई, एलोई, लमा सबकतनी?” म्हणजे “मना देव, मना देव, तु मना त्याग का बां करा?” 47 तवय ज्या तडे उभा व्हतात त्यासनामातीन बराच जण हाई ऐकीन बोलणात, “दखा, तो एलियाले बलाई राहिना!” 48 तवय एकजणनी लगेच पयत जाईसन तुरट पदार्थमा संपंज बुडाईन तो वेत नावना वनस्पतीना काठीवर ठिसन त्याले पेवाले दिधा. 49 पण बाकिना बोलणात, “राहु घा, एलिया त्याले वाचाडतो येस का नही हाई दखुतो!” 50 मंग परत येशुनी मोठी आरोळी मारीन प्राण सोडा. 51 तवय मंदिरमध्यला पडदा वरपाईन खालपावत फाटीन दोन तुकडा व्हयनात, जमीन कांपनी, खडक फुटनात, 52 तवय कबरी उघडनात अनी झोपेल बराच पवित्र लोकसना मृतदेह जिवत व्हयनात. 53 त्या त्यासना पुनरस्त्थाननंतर कबरसमातीन निंधीसन पवित्र नगर यस्शलेमा गयात अनी बराच लोकसने दिसनात. 54 जमादार अनं त्यानावरोबर येशुवर लक्ष ठेवनारा भक्तंप अनं घडेल गोर्षी दखीन भलता घावरनात अनं बोलणात “खरंच हाऊ देवना पोर्या व्हता!” 55 तठे बर्याच बाया, हाई दुर्तीन दखी राहितात, त्या गालीलतीन येशुनी सेवा करत त्याना मांगे येत व्हत्यात. 56 त्याना मगदालीया मरीया, याकोब अनं योसे यासनी आई मरीया अनं जबदीनी बायको ह्या व्हत्यात. 57 मंग संध्याकाव व्हवावर अरिमथाई गवाना योसेफ नावना एक श्रीमंत माणस वना, हाऊ पण येशुना शिष्य व्हता. 58 त्यानी पिलातजोडे जाईसन येशुन शरीर मांगं तवय पिलातीन ते देवानी आज्ञा दिधी. 59 योसेफनी ते शरीर लिसन

तागना स्वच्छ कापडमा गुंडालं. 60 त्यानी ते खडकमा बनाडेल आपली नविन कबरमा ठेव अनी कबरना तोडवर भली मोठी धोड लाई दिधी अनं तो निंदी गया. 61 तठे कबरसमोर मग्दालीया मरीया अनं दुसरी मरीया ह्या बठेल व्हत्यात. 62 दुसरा दिन म्हणजे शब्बाथ दिननंतरना दिनले मुख्य याजक अनं पस्सी पिलातकडे गोळा व्हईन बोलनात, 63 “महाराज, आपले आठवण शे तो फसाडणारा जिवत व्हता तवय बोलणा व्हता, ‘मी तीन दिन नंतर मी परत जिवत व्हसु.’” 64 म्हणीन तिन दिनपावत कबरवर पहारा ठेवानी आज्ञा घा, कराचित त्याना शिष्य रातले ईसन त्याले चोरी ली जातीन अनं तो मेरेल मातीन उठेल शे, अस लोकसले सांगतीन; शेवटली लबाडी पहिल्या पेक्षा वाईट व्हई. 65 पिलातीनी त्यासले सांगं; “तुमना जोडे पहरेकरी शेतस जा तुमले जश पहारा ठेवता ई तस करा.” 66 मंग त्या गयात अनं धोंडवर शिक्का मारीन कबरवर पहाराकरी ठेवात अनं कबर सुरक्षित करी.

28 शब्बाथना शेवट रविवारना दिन उजाडताच मग्दालीया मरीया अनं दुसरी मरीया ह्या कबर दखाले वनात. 2 तवय दखा, मोठा भकंप व्हयना; कारण प्रभुना दूतनी स्वर्गीमातीन उतरीसन धोड एकबाजुले लोटी अनं तिनावर तो बठना. 3 त्यानं स्पृ विजनामायक व्हत अनं त्याना कपडा बर्फनामायक व्हतात. 4 पहरेकरी त्याले घाबरी थरथर कापाले लागनात अनं मेरेलना मायक व्हई गयात. 5 देवदूत त्यासले बोलणा, “तुम्हीन घाबरू नका,” कृमाण्डांबवर खियेल येशुले तुम्हीन शोधी राहिनात, हाई माले माहित शे. 6 तो आठे नही शे, कारण त्यानी सांगेल प्रमाणे तो जिवत व्हयेल शे, या, प्रभु झोपेल व्हता ती हाई जागा दखा. 7 अनी लवकर जाईसन त्याना शिष्यसले सांगा की तो मेरेल मातीन उठेल शे, दखा तुमना पहिले गातीलमा जाई राहिना, तठे तुम्हीन त्याले दखशात, दखा, मी तुमले हाई सांगेल शे. 8 तवय त्या बाया घाबरीन अनं भलताच खूश व्हईसन लगेच कबरपाईन निंदीन त्याना शिष्यसले हाई गोष्ट सांगाले पठण्यात. 9 मंग दखा येशु त्यासले भेटीन बोलणा, “शांती असो,” त्यासनी जोडे जाईसन त्याना पाय धरीन त्याले नमन करं. 10 तवय येशु त्यासले बोलणा, “घाबरू नका, जा अनी हाई मना भाऊसले सांगा, यानाकरता की त्यासनी गातीलमा जावाले पाहिजे, तठे त्या माले दखतीन.” 11 जवय त्या जाई राहित्यात, तवय दखा, पहरेकरीसमातीन बराच जणसनी नगरमा जाईन घडेल सर्व गोष्ट मुख्य याजकसले सांगी. 12 तवय त्यासनी अनं वडील लोकसनी मिळीन योजना बनाडी अनी पहरेकरीसले बराच चांदीनां शिक्का दिधात 13 अनी सांग की, “आम्हीन झोपेल व्हतुत तवय त्याना शिष्यसनी रातले ईसन त्याले चोरी लई गयात, अस सांगा 14 अनी सुबेदारना कानवर हाई गोष्ट गई तर आम्हीन त्याले समजाडीन तुमले चितांमुक्त करसुत.” 15 मंग त्यासनी चांदीना शिक्का लिसन त्यासले जश सांगेल व्हत तसच करं, अनी हाई गोष्ट यहदी लोकसमा पसरनी, अनी आजपावत तशीच चालु शे. 16 इकडे अकरा शिष्य गातीलमा जो डौंगर येशुनी सांगी ठेयेल व्हता त्यानावर गयात. 17 अनी त्यासनी त्याले दखीन नमन करं तरी बराच जणसले शंका वाटनी. 18 तवय येशु जोडे ईसन त्यासले बोलणा, “स्वर्गमा अनी पृथ्वीवर सर्वा अधिकार माले देयल शे. 19

यामुये तुम्हीन जाईसन सर्वा राष्ट्रमाधला लोकसले शिष्य करा; त्यासले पिता, पुत्र अनं पवित्र आत्माना नावतीन बाप्सिस्मा घा, 20 अनं ज्या आज्ञा मी तुमले देयल शेतस त्या त्यासले पाळाले शिकाडा अनी दखा युग्ना अंतपावत मी सदासर्वकाळ तुमनासांगे शे.” (aiōn g165)

मार्क

१ देवना पोरया येशु यिस्तनी सुवार्तनी हाई सुरवात शे. २ यशया संदेशनी लिखेल शे की, “देव बोलना, ‘मी मना दूतले तुना पहिले धाडस तो तुनी वाट तयार करी.’ ३ जंगलमा घोषणा करनारानी वाणी अशी व्हयनी की, ‘प्रभुना मार्ग तयार करा; त्यानी वाट नीट करा तसच हाई व्हयनं!’” ४ “पापसपाईन फिरा अनी बापिस्मा करी ल्या,” असा प्रचार करत बापिस्मा करनारा योहान जंगलमा प्रकट व्हयना. ५ तवय यस्सलेम शहर अनी यहृदीयाना प्रदेश मधला सर्व लोके त्यानाकडे येवाले लाग्नात, त्याना प्रचार ऐकीन त्यासनी पाप कळून करात अनी योहान कडतीन यार्देन नदीमा बापिस्मा करी लिधा. ६ योहान उंटसान केसपाईन बनाडेल कपडा घाले, कंबरले कातडाना पट्ठा बांधे अनी तो रानमध अनं ठोळ खाये. ७ तो त्याना प्रचारमा अस सांगे, “मना नंतर एकजण असा ई राहिना तो मनापेक्षा इतला सामर्थ्यशाली राही की, वाकीसन त्याना पायमधला जोडानी दोरी सोडानी पण मनी लायकी नवी. ८ मी तर तुम्ले पाणीघई बापिस्मा देयल शे; पण तो तुम्ले पवित्र आत्माघाई बापिस्मा दि.” ९ त्या दिनसमा येशुनी गालील प्रदेशमा नास्रेथ गावतीन ईसन योहान कडतीन यार्देन नदीमा बापिस्मा करी लिधा. १० येशु पाणीघाईन वर येस नही येस तोच स्वर्ग उघडेल शे अनं पवित्र आत्मा कळूतरना मायक त्यानावर उतरी राहीना अस त्यानी दखं; ११ तवय लगेच स्वर्गमाईन अशी वाणी व्हयनी की, “तु मना पोरया, माले परमप्रिय शे, तुनावर मी भलताच खूश शे.” १२ मंग पवित्र आत्मा त्याले लगेच जंगलमा लई गया; १३ तो जंगलमा चाळीस दिन राहीना, त्यानासंगे जंगलना जनावरस शिवाय कोणी बी नव्हत, तठे सेताननी येशुनी परिक्षा लिई. त्यानंतर देवदूत ईसन त्यानी सेवा कराले लाग्नात. १४ मंग हेरोद राजानी योहानले कैदखानामा टाकानंतर, येशु गालीलमा देवना राज्यनी सुवार्ता सांगी राहीता. १५ अनं बोली राहीता, “येळ पुरी व्हई जायल शे, देवनं राज्य जोडे येल शे! म्हणीसन पापसपाईन फिरा अनी सांगेल सुवार्तीवर ईच्चास ठेवा!” १६ मंग येशु गालील समुद्रना काठवरतीन जाई राहीता, तवय त्यानी शिमोन अनी त्याना भाऊ आंदिया, या मासा धरनारा भाऊसले समुद्रना जाळ टाकताना दखं. १७ येशुनी त्यासले सांग, “मनामांगे या म्हणजे, लोकसले देवना राज्यमा कसं लयतस, हाई मी तुम्ले शिकाडसु.” १८ मंग त्यासनी लगेच जाळं तठेच टाकं अनी त्या त्याना मांगे निंघनात. १९ मंग तठेन थोडा पुढे जावानंतर येशुनी जब्दीना पोरया याकोब अनं योहान ह्या दोन्ही भाऊसले नावमा जाळं सवारताना दखं. २० लगेच त्यानी त्या दोन्ही भाऊसले बलायं तवय त्यासनी त्यासना बाप जब्दीले त्याना मजुरसंगे नावले सोडीसन त्या येशुना मांगे निंधी गयात. २१ मंग येशु अनी त्याना शिष्य कफर्णहम गावले गयात लगेच त्यानी शब्दाथ दिनले यहृदी लोकसना सभास्थानमा जाईसन प्रचार करा. २२ त्याना प्रचार ऐकीन लोके थक्क क्वाही गयात कारण तो शास्त्री लोकेसनामायक बोली नही राहीता, तो तर पुरा अधिकार त्यालेच शे असा प्रचार करी राहीता. २३ तवय तठेच सभास्थानमा दुष्ट आत्मा लगेल माणुस व्हता तो वरडना, २४ अनी बोलना, “हे येशु नास्रेथकर, तुना आमना काय संबंध? तु आमना नाश

कराले येल शे का? तु कोण शे, हाई माले चांगलच माहित शे, तु देवना पवित्र माणुस शे.” २५ येशुनी त्या दुष्ट आत्माले धमकाडीन सांग, “चूप रहाय अनी यानामातीन निंधी जाय!” २६ तवय तो दुष्ट आत्मा जोरमा वरडाले लाग्ना अनी त्या माणुसले पिलीसन त्यामातीन निंधी गया. २७ हाई दखीसन सर्व लोके चमकाई गयात अनी त्या एकमेकसले ईच्चास लग्यात, “हाई काय शे? हाई काय नवं शिक्षण? तो दुष्ट आत्मासले पण अधिकारतीन आज्ञा देस अनं त्या त्यान ऐकतस बी!” २८ येशुनी किंती हाई लगेच गालील प्रदेशना चारीमेर वारानामायक पसरनी. २९ मंग येशु सभास्थानमातीन निंधीसन लगेच याकोब अनी योहान यासनासंगे शिमोन अनं आंदिया यासन घर गया. ३० शिमोननी सासु तापमा ती खाटवर झोपेल व्हती तिनाबदल लगेच त्यासनी येशुले सांग. ३१ तवय येशु तिनाजेडे गया, त्यानी हात धरीन तिले ऊडां, लगेच तिना ताप निंधी गया अनं ती त्यासनी सेवा कराले लाग्नी. ३२ संध्याकाय व्हयनी तवय लोके आजारी अनी दुष्ट आत्मा लागेलसले येशुकडे लई वनात. ३३ अनी शहरना सर्व लोकसनी दार्जोडे गर्दी की. ३४ तवय येगयेळा आजार व्हयेल लोकसले त्यानी बरं कर. बराच भूत लागेलसले चांगलं करं अनं तो दुष्ट आत्मा लागेलसले बोलु दि नही राहीता, कारण तो कोण शे, हाई त्यासले माहित व्हत. ३५ मंग येशु पहाट्मा ऊठीसन घरना बाहेर निंधना अनं गावना बाहेर एकांतमा गया अनी त्यानी तठे प्रार्थना करी. ३६ तवय शिमोन अनं त्याना सोबतना त्याले शोधाले गयात. ३७ तो त्यासले सापडना तवय त्या त्याले बोलनात, “सर्व लोके तुम्ले शोधी राहीनात.” ३८ मंग येशु त्यासले बोलना, “चला आपण जोडेना गावसमा जाऊ म्हणजे माले तठे प्रचार करता ई, कारण त्यानाकरताच मी येल शे, हाऊच मना उद्देश शे.” ३९ असाच तो पुरा गालील प्रदेशना यहृदी लोकसना सभास्थानमा प्रचार करत फिरना अनी बराच लोकसमाईन दुष्ट आत्मासले काढ. ४० तवय एक कुष्ठरोगी त्यानाकडे बना अनी त्याना समोर पाया पडीन त्यानी त्याले अशी ईंतीं कीरीसन बोलना, “तुनी ईच्छा व्हई, तर तु माले शुद्ध कर.” ४१ तवय येशुले त्यानी किव वनी अनी त्यानी त्याना हात धरीसन सांग, “मनी ईच्छा शे, तु शुद्ध व्हई जाय.” ४२ अनी लगेच त्यानं कुछ निंधी गयं अनं तो शुद्ध व्हई गया ४३ मंग येशुनी त्याले ताकीद दिसन लगेच धाडी दिंधं. ४४ अनी सांग की, “दख कोणलेच काही सांग नको. तर तु स्वतः जाईसन याजकले दखाड, तुना कुष्ठरोग निंधी गया, अनी शुद्ध व्हवानंतर जे अर्पण मोशेनी देवानं ठराई देयल शे, ते अर्पण कर म्हणजे याजकले खरं पटी.” ४५ पण बाहेर जाईसन त्यानी सर्व लोकसले सांग, त्यामुये येशुनी इतली प्रसिद्धी व्हयनी की, त्याले शहरमा मोकळं फिरनं कठीन व्हई गयं, म्हणीन तो एकांतमा रहावाले गया, तरी पण चारीबाजूतीन लोके त्यानाकडे ईंज राहीतात.

२ थोडा दिन नंतर येशु कफर्णहम गावमा परत वना, अनी तो घर शे, हाई लोकसनी ऐक. २ तवय त्याना घरमा ईतला लोकसनी गर्दी की की, दारमाईन घुसाले सुध्दा जागा नव्हती, तठे जमेत लोकसले त्यानी संदेश दिधा. ३ तवय लखवा व्हयेल माणुसले चारजन त्यानाकडे उचलीसन लई वनात. ४ गर्दी इतली व्हयेल व्हती की, त्यानाजेडे जावाले जागाच नव्हती, म्हणीन

त्या घरबर चढनात. येशु जे उभा व्हता ठला कौले त्यासनी काढी लिधात अनी जी खाटवर तो लखवा व्हयेल माणुस झोपेल व्हता त्यासनी ती खाट तठे खाल उतारी दिधी. 5 मी त्याले बरं करसु हाऊ त्यासना ईच्चास दखीसन येशुनी लखवा व्हयेल माणुसले सांगं, “हे पोर्या, तुना पापसनी क्षमा व्हयेल शे.” 6 काही शास्त्री लोके तठे बशेल व्हतात. त्या आपला-आपला मनमा ईचार कराले लाग्नात की, 7 “हाऊ असा कसा काय बोलस? हाऊ तर देवनी निंदा करी राहीना! कोणीच देवना शिवाय पापनी क्षमा करू शकस नही!” 8 येशुले त्याना आमिक दृष्टीघाई लगेच दखायनं की, शास्त्रीसना मनमा काय ईचार चाली राहिनात. तो त्यासले बोलना, “तुम्हीन आपला मनमा हाऊ ईचार कसाले करी राहिनात? 9 ‘तुना पापनी क्षमा व्हई गई,’ अस लखवा व्हयेल माणुसले बोलान की, ‘ऊठ, तुमी खाट उचलीन, चालाले लाए’ हाई बोलनं, कोणतं सोपे शे? 10 मनुष्यना पोर्याले जगना पापनी क्षमा कराना अधिकार शे,” हाई तुमले समजाले पाहिजे अस बोलीन येशुनी लखवा व्हयेल माणुसले सांगं, 11 “मी तुले सांगस की, ऊठ, तुमी खाट उचलीन घर जाय!” 12 मंग तो ऊठाना अनी लगेच त्यानी खाट उचलीन सर्व लोकस समोरतीन गया, हाई दखीन सर्व लोके चमकाई गयात, त्या देवना गौरव करीसन बोलनात, “आम्हीन अस कधीच दखेल नव्हतां!” 13 मंग येशु परत गालील समुद्रना काठवर गया अनी सर्व लोकसनी गदीं त्यानाजोडे वनी. तबय तो त्यासले शिकाडू लाग्ना. 14 मंग समुद्रना काठवरतीन तो जाई राहिता, तबय त्यानी अलिफाना पोर्या लेवीले जकात नाकावर बशेल दखं, अनी त्याले सांगं, “चल मनामांगे ये,” तबय लेवी ऊठीसन त्यानामांगे गया. 15 मंग येशु लेवीना घर जेवाले गया. तठे येशु अनी त्याना शिष्य यासना पंगतमा बराच जकातदार अनी पापी लोके जेवाले बशेल व्हतात. कारण असा बराच लोके त्याना मागे येल व्हतात. 16 तबय पस्ती पंथमधला शास्त्री लोकसनी दखं की, येशु जकातदार अनं पापी लोकससंगे जेवण करी राहीना, त्या त्याना शिष्यले बोलनात, “हाऊ असा लोकससंगे का बर जेवण करस?” 17 हाई ऐकीसन येशु त्यासले बोलना, “निरोपी माणुसले वैधनी गरज रहास नही, तर आजारी माणुसले रहास, मी धार्मीक माणससले नही, तर पापी माणससले बोलावाले येल शे.” 18 बापिस्ता देणारा योहानना शिष्य अनी पस्ती ह्या उपास करतस, म्हणीन काही लोके ईसन येशुले ईचारू लाग्नात, “योहानना शिष्य अनी पस्तीसा शिष्य उपास करतस मंग तुमना शिष्य उपास का बर करतस नही?” 19 येशुनी त्यासले सांगं, “जोपावत वर्हाडीसनासंगे नवरदेव शे, तोपावत त्या उपाशी राहतीन काय? जोपावत नवरदेव त्यासनासंगे शे तोपावत त्या उपाशी राहच शकत नही.” 20 पण असा दिन येवाव शे की, नवरदेव त्यासनापाईन येगळा व्हई, तबय त्या उपास करतीन. 21 कोणी नवा कपडाना तुकडा ठिगळं फडेल जुना कपडाले लावस नही, लाव तर ठिगळाकरता लायल कपडा जुना कपडाले अजुन फाडी टाकी अनी ठिगळं अजुन मोठं व्हई जाई. 22 कोणी नवा द्राक्षरस कातडापाईन बनाडेल जुनी थैलीमा भरीन ठेवस नही. जर तसं करं तर थैली फाडी जाई, अनी सर्व द्राक्षरस सांडाई जाई. म्हणीसन नवा द्राक्षरस नवा थैलीमा भरीन ठेवतस. 23 एकदाव अस व्हयनं की, शब्बाथ दिनले येशु त्याना शिष्यसंगे वावरमाईन जाई राहीता. जाता जाता शिष्य

ओळ्या तोडीन खाई राहीतात. 24 हाई दखीसन पस्ती येशुले बोलनात, “दख, तुना शिष्य अस कामकी राहीनात जे शब्बाथ दिनले नियमप्रमाणे करतस नही!” 25 येशुनी त्यासले उतर दिधं, “तुम्हीन कधी हाई वाचं नही का? की, जबय दावीद राजा अनी त्यानासंगे ज्या व्हतात, त्यासले भुक लाग्नी अनं त्यासनाजोडे खावाले काहीच नव्हतं तबय दावीद राजने काय करं, 26 कशा तो देवना मंदिरमा गया अनी देवले अर्पण करेल भाकरी ज्या याजकशिवाय कोणीच खातस नही. त्या त्यानीपण खाघात अनी त्यानासंगे ज्या व्हतात, त्यासले पण खावाडात, हाई अच्याथार हाऊ जबय महायाजक व्हता, तबय हाई घडनं की नही?” 27 आखो तो त्यासले बोलना, “शब्बाथ दिन हाऊ माणसंसना चांगला करता बनाडेल शे; माणुस शब्बाथ दिनकरता नही.” 28 यामुये मनुष्याना पोर्या शब्बाथ दिना धर्मी शे.

3 परत येशु सभास्थानमा गया, तठे लुळा हातना एक माणुस व्हता. 2 तो शब्बाथ दिन व्हता येशु त्या माणुसले बरं करस की काय करस; हाई दखाकरता काही लोके टपेल व्हतात. म्हणजे त्यानावर आपेक्ष करानी संधी त्यासले भेटी असा त्यासना बेत व्हता. 3 येशुनी त्या लुळा हातना माणुसले सांगं “ऊठ, मजारमा उभा रहाय.” 4 मंग त्यानी त्या लोकसले ईचारं, “नियमशास्त्रप्रमाणे शब्बाथ दिनले एखादाले मदत करान चांगलं की, वाईट करान चांगलं? जीव वाचाडान चांगलं की, जीव लेवान चांगलं?” पण त्या गप्चं राहीनात. 5 मंग येशुनी संतापमा चारीबाजूले दुःख लावन, त्यानी लुळा हातना माणुसले सांगं, “तुना हात सरळ कर” त्यानी हात सरळ करा, अनी त्याना हात बरा व्हयना. 6 तबय पस्ती लगेच बाहेर निंदी गयात अनी येशुले मारी टाकानी योजना आखाकरता त्यासनी हेरोदीया नावना राजकीय पक्षनी भेट लिधी. 7 मंग येशु त्याना शिष्यसंगे गालील समुद्रकडे गया, तबय गालील शहरमातीन लोकसनी गदीं त्यानामांगे गयी, 8 अनी यहदीया, यस्तलेम, ईदेन अनं यार्देन नदीना पलीकडला सर्व गावे अनी सोर अनं सिदेन यासना जवळना प्रदेशना लोकसनी गदींन गदीं त्यानी करेल कलामसविषयीन्या गोषी ऐकीसन त्यानाकडे वनी. 9 त्याना आजुबाजूले लोके गदीं करीसन चेंगीरा टाकतीन म्हणीसन त्यानी शिष्यसले पहिलेच एक नाव त्यार करीसन ठेवाले सांगं. 10 कारण त्यानी बराच लोकसले बरं करेल व्हतं. म्हणीसन जेवढा रोगी लोके व्हतात त्या त्याले स्पर्श कराले गदीं की राहीतात. 11 जबय जबय दुष्ट आत्मा लागेल लोके त्याले दखेत तबय त्यानाउढे पडी जायेत अनी जोस्मा बरडीन म्हणेत, “तू देवना पोर्या शे!” 12 तबय तो त्यासले ताकिद दिसन सांगं, मी कोण शे हाई प्रकट करू नका. 13 मंग येशु डॉगरवर चढना अनी त्याले ज्या माणसे पाहिजे व्हतात त्यासले त्यानी बलायं अनं त्या त्यानाकडे बनात, 14 तबय त्यानी त्यासनामाईन बरा जणसले निवडं अनी त्यासले प्रेषित हाई नाव दिधं, द्यानाकरता की, त्या त्यानासंगे राहतीन अनं तो त्यासले प्रचार कराले धाढी. 15 अनी त्यासले दुष्ट आत्मा काढाना अधिकार राही. 16 ह्या बारा जणसले त्यानी निवाडं; ते अस त्यानी शिमोनले पेत्र हाई नाव दिधं. 17 याकोब अनी त्याना भाऊ योहान ह्या जब्दीना पोर्यासले येशुनी बोआर्नेश, म्हणजे “गर्जनाना पोर्या” अस नाव दिधं; 18 आंदिया, फिलीप्प, वर्थलमय,

मत्य, थोमा, अल्फीना पेरेत्या याकोब, तद्य, शिमोन कनानी हाऊ रोमी शासन विरोधी। 19 अनं येशुले धरी देणारा यहुदा इस्कर्योत्। 20 मंग येशु घर बना पण तठे बी लोकसनी इतली गदीं करी की, त्याले अनं त्याना शिष्यसले जेवाले सृष्टा येल नव्हती। 21 हाई गोष्ठ त्याना घरनासना कानवर गयी, तबय त्या त्याले घर लई जावाकरता तठे बनात, त्या सांगी राहीतात, त्याले येड लागेल शे। 22 पण यस्शलेम शहरतीन येल शाढ़ी सांगेत, “बालजबूलनी त्याले पछाडेल शे! म्हणीसन त्याले दृष्ट आत्मा काढात येतस.” 23 येशुनी त्यासले जोडे बलांच अनी दृष्टंतमा सांगु लागाना की, “सैतानच सैतानले कशा काढु शक्स? 24 एखादा राज्यमा फुट पडनी तर ते टिकू शक्स नही। 25 एखादा घरमा फुट पडनी तर ते घर बी टिकू शक्स नही। 26 सैतानच स्वतःना राज्यमा फुट पाडी तर असामा त्याना टिकाव लागाव नही, त्याना शेवट व्हई। 27 “एखादाले, पहीलवान माणुसनी घरनी संपत्ती लुटनी व्हई तर पहिले त्याले त्या पहीलवान माणुसले बांधनं पडी तरच तो त्याना घरनी संपत्ती लुट शक्स। 28 “मी तुम्ले सत्य सांगस की, लोकसनी करेल सर्व पापसनी अनं त्यासनी करेल देवनी निदा यासनी बी क्षमा त्यासले भेटी जाई 29 पण जो बी पवित्र आत्मानी निदा करी त्यानी कथीच क्षमा व्हवाव नहीं तो सार्वकालिक पापाना भागीदार राही।” (aiōn g165, aiōnios g166) 30 “त्याले सैताननी पछाडेल शे,” असा त्या बोली राहीतात म्हणीसन येशु अस बोलना। 31 तबय येशुनी माय अनी त्याना भाऊ, बहिण तठे बनात, त्यासनी बाहेर उभा राहिन त्याले निरोप धाडा। 32 येशुना बाजुले बराच लोके बशेल व्हतात, त्यासनी त्याले सांगं, “दख, तुनी माय अनं तुना भाऊ, बहिण बाहेर तुनी वाट दखी राहीनात。” 33 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “कोण मनी माय? अनी कोण मना भाऊ?” 34 मंग त्यानी तठे बशेल लोकासकडे दखीसन सांगं, “दखाख! हाई मनी माय अनी ह्या मना भाऊ, बहिण! 35 कारण जो देवनी ईच्छाप्रमाणे वागस तोच मना भाऊ अनं बहिण, अनी तीच मनी माय.”

4 परत येशु गालील समुद्रना काठवर उपदेश करू लागाना, अनी त्यानाजोडे लोकेसनी इतली मोठी गदीं जमीन की, तो एक नावमा जाईन बसना अनी सर्व लोके समुद्रना काठवर उभा व्हतात। 2 दृष्टांत दिसन बरयाच गोष्ठी शिकाडु लागाना अनी आपला उपदेशमा तो त्यासले बोलना; 3 “ऐक! एक शेतकरी पेरणी कराकरता गया। 4 तो पेरणी करी राहिंता तबय काही दाना वाटवर पडनात त्यासले पक्षीसनी ईसन खाई टाकं। 5 काही दाना खडकाळ जमीनवर पडणात त्या लवकर उगानात पण तठे जास्त खालापावत माटी नव्हती म्हणीन त्यासले मुळकांखाच बन्यात नहीत। 6 अनी जबय, सर्य उगाना तबय त्यासले ऊन लागान अनं त्या सुकाई गयात। 7 काही दाना काटेरी झुटपसमा पडनात। त्या उगानात पण काटेरी झुटप इतलं वाढनं की, त्या पिकले वाढुच दिधं नही म्हणीन पिक काय बन नही। 8 काही दाना चांगली जमीनवर पडनात त्या उगानात, मोठा व्हईसन त्याले चांगल पिक कन; म्हणजे कोठे तिसपट, कोठे साठपट, तर कोठे शंभरपट पिक कनं।” 9 मंग येशु बोलना, “ज्याले कान शे, तो ऐको!” 10 मंग जबय येशु एकटा व्हता, तबय त्याना बारा शिष्य अनं बाकीना शिष्यसनी त्याले ईचारं, दृष्टंता अर्थ काय शे। 11 तबय येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “देवराज्यना रहस्यनी माहिती करी लेवानी

तुम्ले मोकळीक शे,” पण ज्या देवराज्यना बाहेर शेतस त्यासले सर्वकाही दृष्टांत दिसनच सांगनं पडी। 12 “त्या लोके डोयासधाई दखतीन; कानधाई ऐकतीन, तरी त्यासले काहीच समजाव नही; पण जर त्यासनी समजी लिधं तर त्या देवकडे वळतीन अनी त्यासले माफी भेट शक्स。” 13 येशु आखो त्यासले बोलना, “तुम्ले या दृष्टंता अर्थ नही समजना? तर, सर्व दृष्टंत कशा समजतीन? 14 शेतकरी पेरस ते देवनं वचन शे। 15 काही लोके पाय वाटानामायक शेतस अनी त्या दाना म्हणजे देवनं वचन, त्यासना कानवर वचन पडस नही पडस तोच सैतान येस अनी त्यासना मनमा पेरेल वचनले हिराई लेस। 16 खडकाळ जमीनवर पेरेल दाना म्हणजे आनंदमा देवनं वचन स्विकारनारा लोके, खडकाळ जमीनवर पेरेल रोपटासले खालापावत मूळ धरता येस नहीं। तसा या लोकसना मनमा देवनं वचन खोलनवर जाऊ शक्स नही। 17 त्या रेपे वाढतस पण त्यासना मुळंच निघतस नही म्हणीन त्या जास्त काळ टिकतस नही, देवनं वचनना स्विकार करामुये त्यासनावर संकटे येवाले लागानात, त्यासना छळ होऊ लागाना म्हणजे त्या अडखळाले लागतस। 18 काही लोके काटेरी झुटपसमा पेरेलनामायक शेतस म्हणजे त्या देवना वचन ऐकतस, 19 पण लवकरच त्यासले संसारनी चिंता, पैसानी चिंता अनं इतर गोष्ठीसना लोभ त्यासले भुरळ पाडस अनी त्यासना मनमधला देवना वचननी वाढ व्हस नही अनी त्यासले ते बिनकामनं करी टाकस। (aiōn g165) 20 त्यानापेक्षा ज्या चांगली जमीननामायक शेतस की, ज्या देवनं वचन ऐकीन त्याना स्विकार करतस ह्याच लोके तिसपट, साठपट अनं शंभरपट पिक देतस.” 21 मंग येशुनी त्यासले ईचारं, “दिवा लाईसन चंपानाखाल किंवा खाटना खाल ठेवाकरता लावतस का? त्याना उजेड पडाले पाहिजे म्हणीसन त्याले दिवठांगीवर ठेवाकरता लावतस की नही? 22 ज्या देवराज्यना रहस्य तुम्ले आज गुम वाटतस, त्या आज नही सकाय तुमनासमोर उघड व्हईच, ह्यानी खात्री बालगा.” 23 “ज्यासले ऐकाले कान शेतस, त्यासनी ऐकी ल्या!” 24 परत येशुनी त्यासले सांगं, “तुम्हीन जे ऐकतस ते नीट ध्यानमा ल्या, ज्या नियमीन तुम्हीन न्याय कराशात, त्याच नियमधाई देव तुमना न्याय करी अनी त्यानापेक्षा बी वाईंट करी। 25 कारण ज्यानाजोडे शे, त्याले अजुन भेटी अनी ज्यानाकडे नही शे, त्यानाकडे जे व्हई, ते पण त्यानाकडतीन काढी लेतीन.” 26 आखो येशु बोलना, “देवनं राज्य अस शे की, जसं एक शेतकरीनी वावरमा पेरणी करी। 27 अनी पिक येवाकरता त्यानी काहीच करं नही फक्त रातले झोपे, सकायले ऊठे, पण इकडे वावरमा पिक उगनं, ते कश उगनं, हाई त्याले समजणं नही। 28 जमीनमा आपोआप पिक उगस, पहिले अंकुर मंग करीस, मंग कंससमा दाणा भरावतस। 29 अस पिक त्यार व्हवानंतर कापणीनी येल येस तबय शेतकरी ईंता लावस.” 30 आखो येशु बोलना, “मी देवना राज्यले कसानी उपमा देऊ?” “कोणता दृष्टंत सांगीसन त्यानं वर्णन करू? 31 देवनं राज्य हाई मोहीना दाणाना मायक शे, जो जमीनमा पेरणारा दानासमा पृथ्वीवरला सर्वात धाकला दाना रहास। 32 तरी पण पेरा नंतर तो जबय उगास तबय बाकीना रोपटास पेक्षा त्यान्या फांद्या ईतल्या मोठ्या वाढतस की, त्याना फांद्यावर सावलीमा पक्षीपण घरटा बांधीसन राहतस.” 33 त्यासनी समजी लेवानी क्षमता ध्यानमा लिसन त्यानी त्यासले बराच

दृष्टांत सांगीन संदेश दिधा. 34 लोकसंसर्गे जबय तो शिकाडे तवय तो दृष्टांत सांगीन संसर्गे. 35 त्याच दिन संध्याकाय व्हवावर येशुनी शिष्यसले सांग, “आपण समुद्रना पलीकडे जाऊ.” 36 मंग लोकसंसरे सोडीनी तो जी नाववर बशेल व्हता त्याच नावमा त्याना शिष्य त्याले सगे लाई गयात. त्यासनासो बाकिया नावपण व्हत्यात. 37 थोडा येळमा मोठं वादय सुरु व्हयनं अनं मोठं-मोठल्या लाटा नाववर आदलाले लागनात. त्यामुये नावमा पाणी भराले लागनं. 38 येशु नावमा मांगला बाजूले उर्फीवर डोक किन गाड झोपेल व्हता, तवय शिष्यसनी त्याले ऊऱां अनी त्या बोलनात, “गुरजी आपण सर्वाजन मरी जासुत ह्यानी तुमले चिंता नही का?” 39 तवय येशु ऊभा राहिना, त्यानी वादयले आज्ञा करी, “शांत व्हई जा!” अनी लाटासले तो बोलना, “शांती जाय,” तवय वादय बंद व्हई गय अनी शांतता पसरी गयी. 40 येशुनी शिष्यसले इंचारं, “तुम्हीन इंतला का बंर घावरी जातस? तुमले अजुन बी इंचास नही का?” 41 मंग शिष्य भलाताच घावरी गयात अनी एकमेकसले सांगु लागनात, “हाऊ शे तरी कोण? वादय अनी लाटा या पण ह्यानी आज्ञा पाळतस!”

5 मंग येशु अनी त्याना शिष्य गालील समुद्रना पलिकडला गरसेकरसना प्रदेशमा बनात. 2 येशु नावमातीन उतरना, तवय एक दुष्ट आत्मा लागेल माणुस कब्रस्तान माईन ईंसन त्याले भेटना. 3 तो कब्रस्तानमाच राहे अनं साखळ्याघाई बांधीनसुधा तो कोनाचघाई आवराये नही; 4 कारण त्याले बराचदाव बेढासघाई अनी साखळ्याघाई बांध तरी तो साखळ्या तोडी टाके अनं बेढासना चुराडा करे, त्याले आवरानी ताकद कोनामाच नव्हती. 5 तो रातदिन कब्रस्तानमा अनं डोंगरंसमा वरडत पिरे, स्वतःले दगडसघाई ठेचीले. 6 जबय त्यानी येशुले दुर्तीन दखं, तवय तो पयत ईंसन त्याना समोर पाया पडीन; 7 अनी जोरमा वरडीन बोलना, “हे येशु, परमप्रधान देवना पोराश! तुले मनाकडतीन काय तरास शे? मी तुले देवनी शपथ घालस, तू माले शिक्षा देऊ नको!” 8 कारण येशु त्याले बोलना व्हता, “हे दुष्ट आत्मा, ह्या माणुस माईन निंजी जाय!” 9 येशुनी त्याले इंचारं, “तुन नाव काय शे?” तो बोलना, “मन नाव ‘सैन्य’ शे, कारण आम्हीन बराच शेतस!” 10 अनी आमले ह्या प्रदेशमाईन काढू नको; अशा ईनंत्या दुष्ट आत्मासनी येशुले कर्यात. 11 तठेच डोंगरजोडे डुकरंसना मोठा कळप चरी राहीता. 12 दुष्ट आत्मासनी त्याले ईंतीनी करी की, “आमले त्या डुकरंसमा घसू दे.” 13 त्यानी त्यासले परवानी दिधी. मंग त्या दुष्ट आत्मा त्या माणुस मातीन निवीसन डुकरंसमा घुसनात अनी त्या जवळपास दोन हजार डुकरे व्हतात. त्या पयत जाईसन कडावरतीन समुद्रमा पडीसन मरनात. 14 मंग डुकरं चारनारासनी पयत जाईसन हाई बाती मावमा अनं वावरंसमा लोकसले सांगी. तवय काय व्हयनं हाई दखाकरता लोके तेठे बनात. 15 तवय त्या येशु जोडे बनात, अनी त्यासनी ज्यानामा दुष्ट आत्मा व्हतात म्हणजेच सैन्य व्हत. त्याले शुद्धीवर येल अनं कपडा घालेल दखं, तवय त्यासले भिती वाटनी. 16 ज्यासनी डोयासघाई दुष्ट आत्मा लागेल माणुसनी अनी डुकरंसनी हकीकित दखेल व्हती ती त्यासले सांगी. 17 तवय त्या ईंतीनी करीसन येशुले सांगु लागनात, तुम्हीन आमना प्रदेशमातीन निंधी जा. 18 मंग तो नावमा बसताच, बरा व्हयेल माणुस त्याले

ईंतीनी करीसन बोलना, “मालेपण तुमनासंगे लयी चला!” 19 पण त्यानी त्याले येऊ दिधं नही. तर त्याले सांगं, तु घर जाय, आपला लोकसले सांगं, तुमावर दया करीसन प्रभुने तुनाकरता कितलं मोठं कार्य करेल शे. 20 मंग दुष्ट आत्मा लागेल माणुसनी घडेल सर्व कार्य येशुनी जे त्यानाकरता करेल व्हत, ते तो सर्व दकापलीस म्हणजे देढा गावसना शहरमा जाईसन सांगाले लागना, तवय सर्व लोकसले आश्वर्य वाटनं. 21 मंग येशु नावमा बशीसन परत पलीकडला काठवर गया. तेठे त्यानाजोडे लोकसनी मोठी गदीं जमीनी तवय तो समुद्रजोडेच व्हता. 22 याईर नावना एक सभास्थानना अधिकारी तठे बना अनं येशुले दखीसन त्याना पाया पडना. 23 तवय तो येशुले कळकळ करीसन ईंतीनी करु लागना की, “मनी धाकली पोर मराले टेकेल शे. ती वाचाले पाहिजे म्हणीसन तुम्हीन ईंसन तिना डोकावर हात ठेवा!” 24 मंग येशु त्यासंगे जावाले निघना तवय लोकसनी मोठी गदीं बी त्याना मांगे निघनी. अनी त्यासनी त्याना आजुबाजू गदीं करी. 25 ती गदींमा एक बाई व्हती तिले बारा वरीस पाईन रक्तमावना आजार व्हता, 26 तिनाजोडे व्हत हनहत तितलं संगळंच खर्चाई जायल व्हत. तिले बराच तरास व्हता म्हणीन तिनी वैघसकडतीन ईलाज करा तरी फरक पडना नही, उलटा आजार जास्तीज वाढी जायेल व्हता. 27 ती येशु बडलन्या गोर्णी ऐकीसन त्या गदींमा घुसनी अनी त्यानाकडे ईंसन त्याना कपडासले हात लाया, 28 कारण ती सांगे, “मी याना कपडासले जरी हात लावसु तरी बरी व्हसु.” 29 तवय लगेच तिना रक्तमाव बंद व्हई गय अन तिना शरिरले जानवरं मी या आजारपाईन मुक्त व्हई जायल शे. 30 तवय येशुनी हाई लगेच वळखं की, आपलामातीन शर्ती निघनी, तवय त्यानी मांगे वळीन गदींमा इंचारं, “मना कपडासले कोणी हात लाया?” 31 पण त्याना शिष्य त्याले बोलनात, “लोकसनी गदीं आपला आजुबाजूले शे हाई तुम्हीन दखी राहीनात; तरी माले कोणी हात लाया, हाई कसं काय ईंचारी राहीनात?” 32 तरी बी हाई कोणी करं, हाई दखाकरता येशुनी चारीबाजूले नजर फिराई. 33 तवय ती बाई तिनासंगे जे काही घडेल व्हत. तिनी ते वळखं अनी घावरीसन अनं थरथर कापत त्यानापुढे बनी अनी गुडया टेकिन त्यानापुढे पडीसन तिनी त्याले घडेल सर्वकाही खरंखरं सांगं. 34 येशु तिले बोलना, “बाई, तुना इंचासनी तुले बंर करेल शे. सुखरूप जाय, तुना आजारपाईन तु मुक्त शे.” 35 येशु हाई बोली राहीता इंतलामा तठे सभास्थानना अधिकारीना घरतीन काही लोकसनी ईंसन अधिकारीले सांगं की, “तुम्हीन पोर मरी गई. आते गुरजीले कशाले तरास देतस.” 36 तवय येशुनी त्यासनं बोलन ऐकं, पण त्यासनाकडे ध्यान नही देता तो सभास्थानना अधिकारीले बोलना, “घावसू नको, इंचास ठेव.” 37 तवय त्यानी पेत्र, याकोब, अनं याकोबना भाऊ योहान यासना शिवाय त्यानी आपलासंगे कोणलेच येऊ दिधं नही. 38 अनी त्या अधिकारीना घरना जोडे येताच येशुनी हंबरडा फोडीन रेडणारासना अनं शोक करणारसना गोंधळ व्हयेल दखा. 39 तो मजार जाईसन त्यासले बोलना, “तुम्हीन कसाले रडतस अनी गोंधळ करतस? पोर मरेल नही, झोपेल शे!” 40 तवय त्यासनी त्यानी थटा करी, पण त्यानी त्या सर्वासले बाहेर काढी दिधं अनी पोरना माय बापले अनी आपला तिन शिष्यसले लिसन पोर व्हती त्या खोलीमा गया. 41 मंग त्या पोरना हात

धरीसन तो बोलना, “तलिथा कुम” याना अर्थ, “पोरी, मी तुले सांगस ऊठ!” 42 ती बारा वरीसनी पोर लगेच ऊठीसन चालाले लागनी त्या हाई दरबीसन चमकाईनात. 43 हाई बात कोणलेच सांगु नका अस येशुनी त्यासले बजाईन सांग, अनी “हिले काहीतरी खावाले घा” अस तो त्यासले बोलना.

6 मंग येशु तठेन निंघीसन आपला नास्रेथ गावत्ले परत वना, अनं त्यानामागे

त्याना शिष्य बी तठे वनात. 2 तो जवय शब्दाथ दिनले सभास्थानमा शिकाडी राहित तवय ठठला लोके त्यानं ऐकीन थक्क व्हईसन बोलनात की, ह्या सर्व गोऱी ह्याले कोठेन मिळण्यात? ह्याले काय हाई बुद्धी देवामा येल शे? अनी हाऊ चमत्कार कशा करस? 3 अनं जो सुतार शे, अनी मरीयाना पोरूया अनी याकोब, योसेफ, यहदा, शिमोन, ह्यासना भाऊ तो हाऊक शे न? त्यान्या बहिणी या आपलाबोरब शेतस न? म्हणीन त्यासनी त्याले नकार. 4 येशु त्यासले बोलना, जो संदेश रहास, त्याले आपला घरमा, नातलगसमा अनं आपला गावमा मानपान भेटस नहीं पण दुसरा लोके त्यासाना सन्मान करतस. 5 त्यानी तठे थोडाच आजारीसले हात ठेईन बंब कं, यानाशिवाय त्याले तठे कोणताच चमत्कार करता वना नही. 6 त्यासनी येशुवर ईश्वास ठेया नही म्हणीन त्याले अश्वर्य वाटनं. तवय तो प्रचार करत गाव-गाव फिरना. 7 मंग येशुनी बारा शिष्यसले बलाईसन त्यासले दृष्ट आत्मा काढाना अधिकार दिधा अनी दोन दोन जणसनी जोडी करीसन त्यासले धाडी दिधं 8 अनी त्यानी त्यासले आज्ञा करी की, “प्रवासकरता काठी शिवाय काहीच लई जाऊ नका भाकर, झोळी अनं कमरबंदमा पैसा लई जाऊ नका. 9 तरी पायमा जोडा घालीन चाला अनी सगे सदरा लेवु नका.” 10 आखो तो त्यासले बोलना, “ज्या घरमा तुमनं स्वागत करतीन त्याच घरमा गाव सोडा पावत रहावा. 11 अनी ज्या गावना लोके तुमना स्विकार करावं नही अनी तठला कोणीच तुमनं ऐकाऊत नही तवय तठेन निघाना येळले तुमना पायनी धूळ तेठेच इटकी टाका. कारण ती त्यासले चेतावणी राही.” 12 त्यासनी तठेन जाईसन लोकसले प्रचार करीसन सांग, “पाप सोडा अनी देवकडे वठा.” 13 त्यासनी बराच दृष्ट आत्मा काढात अनी बराच आजारीसले तेल लाईन बंब कं. 14 येशुबद्दल हेरोद राजानी ऐक कारण त्यानं नव गाजेल व्हतं अनी काही लोके अस म्हणी राहीतात, “बापिस्मा करनारा योहान मरेल मातीन जिवत व्हयेल शे, म्हणीसन हाई चमत्कारनी शत्ती त्यानामा कार्य करी राहीनी.” 15 कोणी त्याले “एलिया” म्हणे तर कोणी म्हणेत संदेश शे म्हणजेच “जुना संदेशसना मायक एक शे.” 16 पण हेरोद हाई ऐकीसन बोलना, “हाऊ बापिस्मा करनारा योहान शे! ज्याना मी शिरच्छेद करा, तो हाऊ योहान जिवत व्हयेल शे!” 17 हेरोदनी माणसे धाडीसन योहानले पकडीन कैदखानामा ठेयेल व्हतं. कारण त्याना भाऊ फिलीप्प यानी बायको हेरोदीया हिनासगे हेरोद राजानी लगीन करेल व्हतं. 18 अनी बापिस्मा करनारा योहान हेरोदले सांग, “तु तुना भाऊनी बायकोसगे लगीन करं, हाई अयोग्य शे.” 19 यामुये हेरोदिया हाई योहाना व्हेद करे, तीनी त्याले मारानी ईच्छा व्हती पण हेरोदमुये तिले काहीच करता बंन नही. 20 योहान हाऊ धार्मीक अनं पवित्र माणसु शे हाई हेरोदले माहित व्हत म्हणीन तो त्याले घाबरे अनं त्यान रक्षण करे. तो जे काही बोले ते ऐकीसन हेरोद गोंधळी जाये, पण तरी तो आनंदमा त्यानं ऐकी

ले. 21 शेवट एक दिन हेरोदिया हिले तिनी संधी भेटनी, कारण त्या दिन हेरोदना जन्मदिन व्हता. त्यानी सरदार, प्रधान, अनं गालील प्रांतमाधला मोठा लोकसले जेवणनं निमंत्रण दिधं. 22 मंग हेरोदिया हिना पोरनी स्वतः मजार राजावाडामा जाईसन नाचगाणा करीसन हेरोदनासंगे जेवणले बसेत सर्वासले खाला करं, तवय राजा त्या पोरले बोलना, “तुले जे काही पाहिजे ते मनाकडे मांग म्हणजे मी ते तुले दिसु.” 23 तो वचन दिसन बोलना, “मी शपथ खाईसन सांगस की, मना अर्धा राज्य पावत जे काही तु मांगशी ते मी तुले दिसु!” 24 तवय ती पोरनी बाहेर जाईसन आपली मायले ईचारं, “मी काय मांगु?” तवय ती बोलनी, “बापिस्मा करनारा योहाननं मुंडक.” 25 मंग तिनी लमेच पयत जाईसन राजाले सांग, “बापिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं ताटमा ठेईसन मनाकरता आतेच लई या अशी मनी ईच्छा शो!” 26 तवय राजा भलताच नाराज व्हयना कारण त्यानी देयल शपथमुये अनी तठे जेवणले बशेत लोकसनामुये त्याले तिले नकार देता वना नही. 27 तवय राजानी लमेच शिपाईले कैदखानामा धाडीसन बापिस्मा करनारा योहाननं मुंडकं लयानी आज्ञा करी. तवय त्यानी कैदखानामा जाईन त्यानं मुंडकं कापं, 28 अनी मुंडकं ताटमा ठेईसन त्या पोरले आणी दिधं अनी ती पोरनी ते आपली मायले दिधं. 29 जवय बापिस्मा करनारा योहानना शिष्यसले हाई बाती कळनी तवय त्यासनी त्याना प्रेत उचलीसन कबरमा ठेव. 30 त्यानंतर प्रेषित येशुले परत ईसन भेटनात अनं त्यासनी जे काही करेल व्हतं अनी शिकाडेल व्हतं ते सर्वकाही त्यासनी त्याले सांग. 31 तठे भरुप लोके ये जा करी राहीतात त्यामुये येशुले अनी त्याना शिष्यसले जेवाले सवड भेटी नही राहीती. तवय तो त्यासले बोलना, “थोडा आराम कराले एकांतमा चला.” 32 मंग त्या नावमा बशीन एकांतमा निंधी गयात. 33 तवय लोकसनी त्यासले दखी लिधं बराच जणसनी त्यासले बळखी लिधं अनी तठला गावमधला लोके पायी चालीसन अनं पयत जाईसन येशु अनी त्याना शिष्यसना पहिलेच तठे पोहची गयात. 34 येशु नावमातीन उतरना तवय त्यानी लोकसनी गादी दखी, तवय त्याले त्यासनी किव वनी कारण त्या बिगर मेंढपाळना भटकेल मेंढरंसना मायक व्हई जायेल व्हतात. म्हणीन तो त्यासले बराच गोऱी शिकाडु लागना. 35 जवय बराच उशीर व्हयना तवय, शिष्य येशुकडे ईसन बोलनात, “हाई एकांतनी जागा शे, अनी बराच उशीर व्हयेल शे. 36 म्हणीन त्यासले जाऊ या म्हणजे लोके आसपासना खेडापाडा अनं गावमा जाईसन स्वतःकरता जेवण ईकत लेतीन.” 37 पण येशुनी शिष्यसले उत्तर दिधं, “तुम्हीनीच त्यासले खावाले घा,” तवय त्या बोलनात, “आम्हीनी दोनशे चांदिना शिककासण्या भाकरी ईकत लईसन त्यासले खावाले देऊत का?” 38 येशु त्यासले बोलना, “तुमना जोडे कितल्या भाकरी शेतस? जाईसन दखा,” त्या दखीसन बोलनात, “पाच भाकरी अनी दोन मासा शेतस.” 39 मंग येशुनी शिष्यसले सांग अनी त्यासनी सर्व लोकसले हिरवा गवतवर पंगतमा बसाले लायं. 40 तवय त्या शंभर शंभर अनी पन्नास पन्नासन्या पंतीसमा बसनात. 41 तवय येशुनी त्या पाच भाकरी अनी दोन मासा लिसन त्यावर सर्वाकडे दखीसन आशिर्वद मांगा, अनी भाकरी मोडीसन शिष्याना जोडे त्यासले वाढाले दिध्यात अनी त्यानी त्या दोन मासा बी सर्वासले वाढाले दिध्यात. 42 मंग सर्व लोकसनी पोटभर जेवण

करं। 43 अनी शिष्यसनी उरेल मासान्या अनं भाकरीसना बारा डालक्या भरीन उच्चत्यात्। 44 तठे जेवण खाणारा माणसेच फक्त पाच हजार व्हतात्। 45 मंग येशुनी शिष्यसले सांगं, “तुम्हीन नावमा बशीन समुद्रपलीकडला बेथसैदा गवामा जा, मी लोकसले सोडीसन येस।” 46 मंग तो लोकसले निरोप दियन डोगरवर प्रार्थना कराले गया। 47 अनी संध्याकाय व्हयनी तवय येशु काठवर एकलाच व्हता अनी नाव समुद्रना मध्यभागी व्हती। 48 तवय त्या त्याले नावमा आवकाया करतांना दखाईनात, कारण वारा विस्तृद दिशाना व्हत; पहाटते तीन ते सब वाजाना दरम्यान तो समुद्रना पाणीवरीन चालीन त्यासनाजोडे बना। अनी त्यासना पुढे जावाना त्याना इचार व्हत, 49 पण त्या त्याले पाणीवरीन चालतांना दखीसन घाबरी गयात अनी “हाई भूत शे!” अस समजीन त्या वरडाले लाग्ना। 50 कारण त्या सर्व त्याले दखीसन घाबरी जायेल व्हतात। तवय येशु त्यासले बोलना, “धीर धरा, भिऊ नका, मी शे!” 51 मंग तो त्यासनाजोडे नावमा गया, अनी वारा शांत व्हयना, तवय त्यासले आश्वर्य वाटनं। 52 कारण त्या पाच हजार लोकसले जेवण खावाडानी गोष्ट त्यासले समजेल नव्हती कारण त्यासनं मन कठोर व्हयेल व्हतं। 53 त्या समुद्रपलीकडला गनेसरेत प्रांतमा किनारावर पोहचनात अनी तठे त्यासनी नाव बांधीसन ठेईं। 54 त्या नावमारीन उतरताच येशुले लोकसनी वळखं। 55 अनी त्या आसपासना परीसरमा जठे कोठे माहीत पडनं, तो शे, तठे तठे त्या आजारी लोकसले खाटवर उचलीसन पयत पयत लई जायेत। 56 तो गाव, शहर, खेडापाडामा जठे कोठे जाये तठे लोके आजारीसले बजारमा लई जाईन ठिं देत अनी तुना कपडाले हात लावु दे असा त्या त्याले इंनंती करेत अनी जितलासनी त्याले हात लाया तितला बरा व्हई गयात।

7 मंग पस्शी अनं शाश्वी लोके यस्त्यासलेमवरीन ईसन येशुजोडे गोया व्हयनात। 2 त्यासनी त्याना काही शिष्यसले अशुद्ध हाततीन म्हणजे पस्शीसना नियमना मायक हात नहीं धोते जेवण करतांना दरखेल व्हतं। 3 कारण पस्शी अनी यहदी लोके पुर्वजसंना पंरपरानुसार हात निट धवाशिवाय जेयेत नहीं। 4 त्या बाजार मारीन जे लयेत ते धवाशिवाय खायेत नहीं। अनी जसं कटोरा, घडा, तांबाना भांडा घशेत अनं धोयेत असा बराच नियम त्यासनी स्विकारेल व्हतात। 5 यावरीन पस्शीसनी अनी शाश्वीसनी येशुले ईचारं, “तुमना शिष्य अशुद्ध हातघाई जेवतस, त्या पुर्वजसंना रितीरिवाजाप्रामाणे का बरं नहीं चालतस?” 6 येशुनी उत्तर विधं, “तुमना मायक ढोंगीसबदल यशया संदेशी चांगलाच संदेश देयेल शे, तो असा शे की, या लोके तोंडव्हई मना सन्मान करतस पण त्यासनं मन मनपाईन दुर शे? 7 त्या स्वतःना नियमसले देवना नियम बनाईन शिकाडतस अनी वायफळ मनी भर्ती करतस?” 8 “तुम्हीन देवीनी आज्ञा बाजुले करीसन माणससनी बनाडेल रितीरिवाजले चिटकी राहतस.” 9 आखो येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन आपला रितीरिवाज पालाकरता देवनी आज्ञा मोडाना चांगलाच मार्ग शोधी काढेल शे! 10 कारण मोशेनी अशी आज्ञा देयेल शे की, ‘आपला बाप अनी माय यासना मान राख,’ अनी, ‘जो कोणी बाप किंवा मायनी निंदा करी त्याले मारी टाका.’ 11 पण तुम्हीन म्हणतस जर कोणी आपला माय बापले अस सांगतस की, मी तुम्ले मदत करतु पण जे मनाकडे शे, ‘ते मी देवले अर्पण

कराले ठेयेल शे.’ 12 तर त्याले आपला माय किंवा बापले मदत नहीं करानं कारण भेटी जास। 13 तसच तुम्हीन आपला रितीरिवाज चालु ठेबाकरता देवनं वचन मोडतसं अनी असा ब्रयाच गोष्टी करतस.” 14 तवय येशुनी परत लोकसनी गर्दीले बलाईन सांगं, “तुम्हीन सर्व, मन ऐकी ल्या, अनं समजी ल्या.” 15 “असी कोणीतीच वस्तु नहीं जी बाहेरतीन माणुसमा जास अनी त्याले अपवित्र करस, तर जे माणुस मातीन निघस ते त्याले अशुद्ध करस, 16 ज्यासले कान शेतस त्यासनी निट ऐकी ल्या.” 17 लोकसनी गर्दीले सोडीन जवय येशु घर गया, तवय शिष्यसनी त्यानी सांगेल दृष्टंतना अर्थ ईचारा। 18 येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन पण इतला आडानी शेतस का? जे काही बाहेरतीन माणुसमा जास ते त्याले अशुद्ध करू शकस नहीं हाई तुम्ले समजत नहीं का? 19 ते मनमा नहीं जास तर ते पोटमा जास अनी ते शरिरमातीन बाहेर पडस.” अस सांगीसन त्यानी सर्व प्रकारानं अन्न शृद ठरावं। 20 आखो तो बोलना, “जे माणुस माईन निघस तेच माणुसले अशुद्ध करस। 21 कारण मझारतीन म्हणजे माणुसमा मनमातीन दुष्ट इचार निघतस. अनैतीकी कार्य, खुन, चोरी, 22 यथिभिराच, लोभ, दुष्टा, कपटपणा, जळाऊपणा, चुगलीखोर, गर्विष्पणा, मुर्खपणा. 23 ह्या सर्व वाईट गोष्टी माणुस मातीन बाहेर निघतस त्याच त्याले अशुद्ध करतस.” 24 मंग येशु ठेठेन ऊर्धीसन सोर प्रांतना सिमावरला परीसरमा गया. तठे तो एक घरमा गया हाई कोणलेच समजाले नको अस त्यानी ईच्छा व्हती, पण त्याले लपीन राहता वनं नहीं। 25 तवय एक बाईनी येशुबदल ऐक, तिना धाकली पोरले दुष्ट आत्मा लागेल व्हता, ती बाई लगेच ईसन त्याना पाया पडनी। 26 ती गैरह्यदी बाई व्हती, सिरियाना फेनिके प्रांतमा तिना जन्म व्हयेल व्हता. तिनी येशुले इंनंती करीसन सांगं, मनी पोर माधला दुष्ट आत्मा काढा। 27 तवय येशुनी उत्तर दिधं, “पहिले पोरसासले तमु होऊ दे. त्यासनं जेवण काढीसन कुत्रासले देनं बराबर नहीं शे.” 28 तवय ती त्याले बोलनी, हाई खरं शे, “गुरजी, तरी कुत्रा पण पोरयासना हातमाईन मेजनाखाल पडेल उष्ट खातस.” 29 तवय येशुनी तिले सांगं, “तुन बोलनं पटनं, शांतीमा जाय तुना पोर मधला दुष्ट आत्मा निधी गया!” 30 मंग नी घर गई, तिले दखायरन की, पोर आंथस्न वर निजेल शे अनं तिना मधला दुष्ट आत्मा निधी जायेल शे। 31 तवय येशु सोर प्रांतमाईन निधीसन सिदेमना रस्तावरीन गालीलना समुद्रकडतीन दकापलीस म्हणजे दहा गावसना शहरले बना। 32 तठे काही लोकसनी येशुकडे एक मुका बहिरा माणुसले अनं अनी तुम्हीन त्यानवर हात ठेवा, असी त्यासनी त्याले इंनंती करी। 33 तवय येशु त्याले गर्दी माईन बाजुले लई गया त्याना कानामा बोटे टाकात नंतर तो थुंकना अनी त्या थुंकीना त्याना जिभले स्पर्श करा. 34 अन येशु स्वर्गकडे दखीसन दम लाईन, त्या माणुसले बोलना, “इफकाता” म्हणजे “मोकळा व्हय!” 35 तवय त्याना कान मोकळा व्हयना अनं त्यानी जिभनी गाठ मोकळी व्हईन तो स्पष्ट बोलाले लाग्ना। 36 तवय हाई कोणलेच सांगानं नहीं अस येशुनी त्याले बजाईन सांगं पण त्यानी हाई गोष्ट सर्वासले सांगी दिधी। 37 तवय ज्यासनी ऐक त्या भलताच चकित व्हईसन बोलनात की, “हाऊ सर्वकाही कितलं चांगलं करी लेसा!” अनं “हाऊ बहिरासले ऐकानी अनं मुकासले बोलानी शक्ती देसा!”

8 त्या दिनले लोकसनी मोठी गदीं जमेल व्हती अनी त्यासनाकडे खावाकरता काहीच नव्हत, म्हणीन येशुनी आपला शिष्यसले बलाईसन त्यासले सांग, 2 “माले या लोकसनी किव ई रुहायनी कारण त्या तीन दिनपाईन मनासंगे शेतस अनी आते त्यासनाजोडे खावाकरता काहीच नही. 3 अनी जर मी त्यासले भूक्या तिश्या घर जावाले लाई दिधं, तर त्या वाटमाच काल्या वाल्या करतीन कारण त्यासमा बराचजन दूरीन येल शेतस.” 4 त्याना शिष्यसनी त्याले सांग, “आठे ओसाड प्रदेशमा ह्या पोटभर खातीन इतलं जेवण कोण लाई ई?” 5 येशुनी त्यासले इचारं, “तुमना जोडे कितल्या भाकरी शेतस?” त्यासनी सांग, “सात.” 6 मंग येशुनी लोकसले जीवनवर बसाले सांग, त्या सात भाकरी लिसन देवना आभार मानात अनी त्या मोडीसन शिष्यसना जोडे वाढाकरता दिध्यात अनी त्यासनी लोकसले बाळ्यात. 7 त्यासनाजोडे काही धाकला मासापन व्हतात येशुनी त्यावर देवना आभार मानीन त्या पण वाढाले सांगात. 8 सर्वासनी पोटभर जेवण कर अनी जे उरने त्याना सात टोपला भर्यात. 9 तठे जेवणकरता जवळजवळ चार हजार माणसे व्हतात. मंग येशुनी त्यासले घर जावाले लायं. 10 अनी तो आपला शिष्यसंग नावमा बशीन दलमनुथा प्रांतमा गया. 11 मंग पस्ती तठे ईसन येशुसंग दाब घालाले लागानात अनी त्यानी परिक्षा दाखाकरता त्यासनी त्याले सांग, आकाशमा आमले काहीती चमत्कार दखाड. 12 तबय त्याना आत्मा भलताच दुखायाना अनं येशु बोलना, “हाई पिढीना लोके चमत्कार का बर मांगतस? मी तुपले खरंखरं सांगस हाई पिढीना लोकसले कोणताच चमत्कार दखाडामा येवाव नही!” 13 तो त्यासले सोडीसन परत नावमा बशीन समुद्रना पलीकडे गया. 14 नंतर शिष्य भाकरी लेवाले ईसरी जायल व्हतात अनी नावमा त्यासनाजोडे फक्त एकच भाकर व्हती. 15 मंग येशुनी त्यासले बजाईन सांग की, “पस्ती लोकसना अनी हेरोद राजाना खमीर पाईन सावध रहा.” 16 तबय त्या एकमेकसले बोलू लागानात, “आपलाजोडे भाकरी नही शेतस म्हणीसन त्यासले आपलाले हाई सांग.” 17 येशुनी हाई वळळीन त्यासले सांग, तुमना जोडे भाकरी नही शेतस मंग चर्चा का बंर करतस? तुमले अजुन समजने नही का? अनी ध्यानमा बी नही बंन का? तुमनं मन कठोर व्हई जायल शे का? 18 डोया राहिसन तुहीन दखंतस नही का? कान राहिसन तुहीन ऐकतस नही का? तुमले याद नही का? 19 जवय मी पाच हजार लोकसले पाच भाकरी मोडीसन दिध्यात तबय तुहीन जे उरेल व्हतं त्याना कितल्या डालक्या उचल्यात? त्या बोलनात, बारा. 20 येशुनी इचारं, “काय तुमले याद नही जवय मी चार हजार लोकसकरता सात भाकरी मोडात तबय तुहीन कितला टोपला भर्यात?” त्या बोलनात, “सात.” 21 तबय त्यानी त्यासले इचारं, “तुमले अजुन नही समजन का?” 22 मंग त्या बेथसैदा गावमा बनात तबय लोके येशुजोडे एक आंध्या माणुसले लाई बनात अनी तुहीन याले स्पर्श करा अशी त्याले ईनंती कराले लागानात. 23 तबय येशु त्या आंध्या माणसना हात धरीसन त्याले गावना बाहेर लाई गया अनी त्याना डोयाले थंक लाईन त्यानावर हात ठेईन त्याले इचारं, “तुले काही दाखाई राहीन का?” 24 तबय तो वर दखीसन बोलना, “मी माणससले दुख शक्स पण त्या माले चालता फिरता झाडसना मायक दखाई राहिनात.” 25 नंतर येशुनी त्याना डोयासवर परत हात टेवात. तबय त्याना डोया उघडी गयात अरी त्याले सर्व स्पष्ट दखावाले लागां अनी तो बरा व्हयना. 26 मंग येशुनी त्याले घर घाडतांना सांग, “परत या गावमा जाऊ नको.” 27 तबय येशु अनं त्याना शिष्य फिलीपाना कैसरियाना गावसमा जावाले निंघानात. तबय त्यानी शिष्यसले इचारं, “लोके माले काय म्हणतस की, मी कोण शे?” 28 तबय त्यासनी उत्तर दिधं, “काही लोके तुमले बासिस्मा करनारा योहान, काहीजण तुमले एलिया अनं काहीजण तुमले संदेशस माधाला एक, अस म्हणतस.” 29 त्यानी त्यासले इचारं, “पण तुमले काय वाटस मी कोण शे?” तबय पेत्रनी त्याले उत्तर दिधं, “तम्हीन तर तरणहार शेतस.” 30 मंग येशुनी त्यासले बजाईन आज्ञा करी की, “मनाबद्दल कोणलेच काही सांग नका.” 31 येशु शिष्यसले अस शिकाडू लागाना की; “मनुष्याना पोर्याले भलताच दुख भोगाना पढतीन, बडील लोके, मुऱ्य याजक अनं शास्त्री लोके त्याले धिक्कारतीन, त्याले मारी टाकतीन, पण तीन दिन नंतर तो परत जिवत व्हई.” 32 हाई गोष्ट त्यानी उघडउघड सांगी दिधी, त्यामुये पेत्र त्याले बाजूले लाई गया अनी त्याले धमकाडीन बोलणा, अस नही व्हवु शक्स. 33 तबय येशुनी शिष्यकडे वळीसन दखं अनं तो पेत्रले धमकाडीन बोलना, “अेरे सैतान, मना पुढतीन चालता व्हय,” कारण “देवन्या गोर्षीसकडे तुं ध्यान नही, माणससना गोर्षीकडे शे!” 34 मंग येशुनी लोकसनी गदींसंग शिष्यसले बी जोडे बलाईन सांग, “जर कोणले मनामांगे येवानी ईच्छा शे, तर त्याले आत्मत्याग कराना अनी स्वतःना कूसखांब उचलीसन मनामांगे येवान. 35 कारण जो कोणी स्वतःना जीव वाचाडाले दखी, तो त्याले गमाडी; अनी जो कोणी मनाकरता अनं वचनकरता जीव गमाडी तो त्याले वाचाडी. 36 माणुसले जगं सर्व सुख भेटनं अनी स्वतःना जीव गमाडा तर त्याले काय फायदा व्हई? 37 किवा माणुस आपला जीवना बदलामा काय देवु शक्स? 38 ह्या पापी अनं व्यभिचारी पिढीमा ज्याले मनी अनी मना वचननी लाज वाटी, मनुष्याना पोर्या, स्वगटेवदूससंगे आपला पिताना गौरवमा ई, तबय त्याले बी त्यानी लाज वाटी.”

9 येशुनी त्यासले सांग, “मी तुमले सांगस की, ह्या येळले तुमनामा काहीजण असा उत्ता शेतस ज्या देवं राज्य मोठा सामर्थ्यमा येतांना दखाशिवाय त्यासले मरणाना अनुभव येवावच नही.” 2 मंग येशु सब दिन नंतर पेत्र, याकोब अनी योहान यासले उंच डोंगरवर एकांतमा लाई गया. अनी त्यासनासमोर येशुनं रूप बदलनं, 3 त्याना कपडा धवळा व्हईसन ईतला चमकाले लागणात की, पुरी पृथीवीर असा एक बी धोबी नही जो धोईसन ईतला धवळा कपडा करी. 4 तबय तिन्ही शिष्यसनी दाखं की एलिया अनी मोशे येशुसंग बोली राहीतात. 5 तबय पेत्रनी येशुले सांग, “गुरुजी, आणण आठे राहसुत तर कितलं भारी व्हई! आणण आठे तीन मंडप बनाडुत, एक तुमनाकरता, एक मोशेकरता अनी एक एलियाकरता” 6 तो हाई बोलानं म्हणीन बोली गया कारण त्याले समजी नही राहित की काय बोलू कारण त्या सर्व घाबरी गयतात. 7 तबय डग उत्तरात त्यामा त्या झाकाई गयात अनी डगमातीन अशी वाणी व्हईनी की, “हाऊ मना प्रिय पोर्या शे, यांनं तुम्हीन ऐका!” 8 मंग लगेच त्यासनी आज्ञाबाजूले दुख पण त्यासले येशुनाशिवाय दुसरं कोणीच दखायनं नही. 9 नंतर त्या डोंगरवरतीन उतरी राहीतात तबय येशुनी त्यासले आज्ञा करी की,

“तुम्हीन जे दखं ते मनुष्यना पोर्या मरानंतर परत जिवत वहत नहीं तोपावत कोणलेच सांगु नका.” 10 हाई आज्ञा त्यासनी मान्य करी पण, “मरानंतर परत जिवत वहनं, याना अर्थ काय?” असा त्या एकमेकसले इंचास् लागनात. 11 मंग त्यासनी येशुले इंचारं, “एलिया पहिले येवाले पाहिजे अस शाळ्वी का बर म्हणतमस?” 12 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “पहिले एलिया ईमन सर्वकाही तयार करी हाई खरं शे. पण तरी मनुष्यना पोर्याबद्दल अस का बर लिखेल शे की, तो भलं दुःख सहन करी अनी त्याले नाकारतीन? 13 मी तुमले सांगस की, एलिया येल शे अनी त्यानाबद्दल जसं लिखेल शे, तस्र लोकसनी त्यासले पटी तसं त्यासांगे करं.” 14 नंतर त्या बाकीना शिष्यसजोडे वनात तवय त्यासना आजुबाजू लोकसनी गदीं शे अनी त्यासनासांगे शाळ्वी लोक वाद करी राहिनात अस त्यासनी दखं. 15 तवय येशुले दखताच सर्व लोके चकीत व्हयनात अमीं त्यानाकडे पयतच जाईसन त्याले नमस्कार करा. 16 मंग येशुनी त्याना शिष्यसले इंचारं, “तुम्हीन त्यासनासांगे काय वाद करी राहीतात?” 17 गदीं मातीन एकनी उत्तर दिधं, “गुरजी, मना पोर्याले दुष्ट आत्मा लागेल शे, तो बोलू शक्स नहीं, म्हणीन मी त्याले तुमनाकडे लथेल शे. 18 जेरे कोठे त्याले हाऊ दुष्ट आत्मा लागस तरे तो त्याले धरीन उपटस, अनी याना तोंडमा फेस येस तवय हाऊ दातमिळ्या खास अनें वातडा ब्हस म्हणीन तो दुष्ट आत्मा काढाले मी तुमना शिष्यसले सांगं, पण त्यासनाघाई तो निधी नहीं राहीनं.” 19 येशुनी शिष्यसले उत्तर दिधं, “कितला अईच्वासी लोके शेस तुम्हीन! कोठापावत मी तुमनासांगे रहास? कोठापावत तुमनं सहन कस्त? त्या पोर्याले मनाकडे लई या!” 20 त्या त्याले येशुजोडे लई वनात. तवय येशुले दखताच तो दुष्ट आत्मा त्या पोर्याले पिळाले लागना तसाच तो पोर्या जमीनवर पडीन लोळाले लागना अनी त्याना तोंडमाईन फेस पण निघाले लागना. 21 तवय येशुनी त्याना बापले इंचारं, “कवयपाईन याले अस व्हई राहीनं?” त्यानी उत्तर दिधं, “तो धाकला व्हता तवयपाईन अस व्हई रहायनं.” 22 “दुष्ट आत्मानी याले मारा करता बराचदाव ईस्तवमा अनी बराचदाव पाणीमा टाकीन माराना प्रयत्र करा. तुमले काय करता ई तर आमनावर दगा करीसन मदत करा!” 23 येश त्याले बोलना, “हो, मी कस्त शक्स! ईच्वास धरनारासकरता सर्वकाही शक्य शे.” 24 तवय त्या पोर्याना बापना डोयामा पाणी बनं अनी तो वरडीन बोलना, “मी ईच्वास धरस; पण मना ईच्वास भक्कम नहीं, मना ईच्वास वाढाले माले मदत क!” 25 त्या येल्ले येशुनी दखं की अजुन लोकसनी गदीं ई राहिनी तवय त्यानी त्या दुष्ट आत्माले धमकाडीन सांगं, “मुका बहिरा आत्मा यानातीन निघ अनी मी तुले आज्ञा देस परत फिरीन कधीच यानामा घसू नको!” 26 तवय दुष्ट आत्मा बरडीन, त्या पोर्याले पिळीन निधी गया अनी तो पोर्या मेरेलना मायक पडी रहायना हाई दर्भीसन बराच लोक बोलू लागनात “हाऊ तर मरी गया!” 27 पण येशुनी त्याले हाथ धरीन ऊठांड अनी तो ऊठीसन उभा रहायना. 28 जवय येशु घरमा वना तवय एकांतमा त्याना शिष्यसनी त्याले इंचारं, “आमनाघाई त्या पोर्यामाईन दुष्ट आत्मा का बर नहीं निघाना?” 29 येशुनी त्यासले सांगं, “द्वा प्रकराना दुष्ट आत्मा प्रार्थनाशिवाय दुसरा कसा घाईच निघत नहीं.” 30 नंतर येशु अनी त्याना शिष्य तठेन निधीन गालीलमातीन जाई राहीतात. पण

तो कोठे शे हाई कोणलेच माहित पडाले नको अशी येशुनी इच्छा व्हती, 31 कारण तो त्याना शिष्यसले शिकाडी राहिता; तो त्यासले बोलना की, “मनुष्यना पोर्याले मनुष्यसना हातमा सोपी देतीन; त्या त्याले मारी टाकतीन अनी मारी टाकावर तीन दिन नंतर तो परत जिवत व्हई.” 32 पण त्यासले येशुनी हाई गोष समजनी नहीं अनी त्याना अर्थ काय शे, हाई त्याले इंचारानी त्यासनी हिमत व्हई नहीं राहिती. 33 मंग त्या कफ़रहम गाबले वनात; अनी त्या घरमा व्हतात तवय येशुनी शिष्यसले इंचारं, “वाटमा तुम्हीन कोणती बातवर चर्ची करी राहीतात?” 34 पण त्या गप्च राहीनात, कारण सर्वत मोठा कोण शे हाई बातवर त्या एकमेकससगे वाटमा चर्ची करी राहीतात. 35 नंतर येशु खाल बसना अनी त्यानी त्याना बारा शिष्यसले बलाईन सांगं, “ज्याले सर्वात मोठं व्हवानी इच्छा शे त्यानी सर्वात शेवट अनी सर्वसिना सेवक बीन रहावानं.” 36 मंग त्यानी एक धाकला बाळ्ले उचलीन त्यासना मझार त्याले ठेयं अनी त्याले कवटाळीन त्यासले सांगं, 37 “जो कोणी मना नावतीन असा बाळसपैकी एकना स्विकार करस तर तो माले स्विकारस, अनी जो कोणी मना स्विकार करस, तर तो माले नहीं तर ज्यानी माले धाडेल शे त्याना स्विकार करस.” 38 योहाननी येशुले सांगं, “गुरजी, तुमना नावतीन एक माणुसले आम्हीन दुष्ट आत्मा काढताना दखं, तवय त्याले तु अस करान नहीं अस आम्हीन त्याले सांगं, कारण तो आपलामाधला नव्हता.” 39 येशु त्यासले बोलना, “त्याले रोखु नका,” कारण जो कोणी मना नावतीन चमत्कार करी अनी लगेच मनी निदा करी असा कोणी नहीं. 40 कारण जो आपला विरोधमा नहीं तो आपला संगेनाच शे. 41 तुमले डिस्तना लोके समजीसन जो कोणी पेवाले प्याला भरीन पाणी दि तर मी तुमले खरंखरं सांगस की, त्यानं प्रतिफळ त्याले भेटाशिवाय रहावाव नहीं. 42 जो कोणी मनावर ईच्वास टेवणारा या धाकलासपैकी एखादाले जरी पाप कराले बयजबरी करस, तर त्याना गळामा जातानी मोठी तव्ही बांधीन त्याले समुद्रमा टाकानं ते त्यानाकरता चांगलं. 43 जर तुना हात तुले पाप कराले लावस, तर तो कापी टाक! दोन हात राहीसन नरकमा म्हणजे बलवनार नहीं अशी आगमा जावापेक्षा एक हाताना पांगया व्हईसन स्वर्गमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 44 कारण तठला किडा कधीच मरत नहीं अनी तठली आग कधीच व्लावत नहीं. 45 तुना पाय तुले पाप कराले लावस तर तो कापी टाक! दोन पाय राहीसन नरकमा म्हणजे बलवनार नहीं अशी आगमा जावापेक्षा एक पायाना लंगडा व्हईसन स्वर्गमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 46 कारण तठला किडा कधीच मरत नहीं अनी तठली आग कधीच व्लावत नहीं. 47 तुना डोया जर तुले पाप कराले लावस तर तो काढीसन फेकी दे! दोन डोया राहीसन नरकमा पडापेक्षा एक डोयाना आंधया व्हईसन स्वर्गना राज्यमा प्रवेश करानं हाई तुनाकरता जास्त चांगलं शे. (Geenna g1067) 48 “कारण तठला किडा कधीच मरत नहीं अनी तठली आग कधीच व्लावत नहीं.” 49 “प्रत्येकजनले आगघाई शृंद कराई जाई जसं बलिदान मीठाघाई शृंद करतस.” 50 “मीठ हाऊ चांगला पदार्थ शे; पण मीठना खारटपॣच निधी गया तर त्याले परत खारट

कशा करशात? म्हणीन तुमनं जिवन अस शृङ्ख ठेवा की, जसं मीठ कोणती बी वस्तुले शुद्ध ठेवस, एकमेकससंगे शांतीमा रहा.”

10

मंग येशु तठेन निधीसन यहांदीयाना प्रदेशमातीन यार्देन नदीना पलीकडे वना अनी तठे लोकसनी गंदी एकत्र व्हईन परत त्यानाकडे वनी, अनी त्यानी पृथग्दमाता तो त्यासले शिकाडू लागना. 2 तवय काही पश्चिमीनी त्याले शब्दसमा पकडाकरता तठे ईसन त्याले प्रश्न ईचारा की, “नवरानी बायकोले सृष्टपत्र देवानं, नियमप्रमाणे हाई योग्य शे को?” 3 येशुनी त्यासले उत्तर दिध की, “मोशेनी तुमले काय आज्ञा देयल शे?” 4 त्या बोलणात, “नवरानी बायकोले सृष्टपत्र दिसन सोडानं, अशी आज्ञा मोशेनी देयल शे.” 5 पण येशुनी त्यासले सांगं, “त्यानी हाई आज्ञा देवानं कारण मी तुम्ले सांगस, तुमनं निर्दय मनमुये मोशेनी तुम्ले हाई आज्ञा दिधी, 6 पण जसं वचनमा लिखेल शे, पृथ्वीनी निर्मिती पाईनच देवनी पुरूष अनी झीले बनाडं. 7 या कारणमुयेच पुरूष त्याना माय बापले सोडिसन त्यानी बायकोसेच राही, 8 पुढे त्या दोन नहीत तर एक शरीर शेतस. 9 यामुये देवनी जे जोडेल शे ते मनुष्यनी तोडान नहीं.” 10 त्या परत घर वनात तवय येशुना शिष्यसनी त्याच विषयबद्दल परत ईचारं. 11 तवय येशुनी त्यासले सांगं, “जो कोणी आपली बायकोले सृष्टपत्र दिसन दुसरीसंगे लगीन करस तर तो आपली बायकोसंगे व्यभिचार करस. 12 अनी जर बायको आपला पहिला नवराले सृष्टपत्र दिसन दुसरासंगे लगीन करस तर ती तिना आपला नवरासंगे व्यभिचार करस.” 13 येशुनी पोर्यासले आशिर्वाद देवाले पाहिजे म्हणीन काही लोके आपला पोर्यासले येशुकडे लई वनात पण शिष्यसनी त्यासले दत्तांड. 14 ते दखीसन येशुले भलते वाईट वाटनं अनी तो शिष्यसले बोलना, “धाकलासले मनाजवळ येऊ घा त्यासले मना करू नका, कारण देवनं राज्य धाकलासना मायकच शे. 15 मी तुम्ले सत्य सांगस, जो कोणी धाकलासना मायक व्हईसन देवना राज्यना द्विकार कराव नही त्याना त्यामा प्रवेश व्हवाव नही.” 16 तवय त्यानी धाकलासले कवटाळीन अनी त्यासवर हात ठेईन त्यासले आशिर्वाद दिधा. 17 मंग येशु निधीन वाटले लागना इतलामा एक पोर्या पयत बना अनी त्यानापुढे गुड्हा टेकीसन त्याले ईचारू लागना, “चांगला गुर्जी, सार्वकालिक जिवन मिळाकरता मी काय कस्त?” (aiōnios g166) 18 येशुनी त्यासले सांगं, “माले चांगला का बरं म्हणस? देवना शिवाय कोणीच चांगला नही. 19 तुले तर देवन्या आज्ञा माहित शेतस; ‘मनुष्यहत्या करू नको, व्यभिचार करू नको, चोरी करू नको, खोती साक्ष डेऊ नको, फसाडू नको,’ ‘आपला बाप अनी माय यासना मान राख.’” 20 त्यानी उत्तर दिधं, “गुर्जी, मी तस्णपणाईन या सर्व आज्ञा पाळेल शेतस.” 21 येशुना मनमा त्यानाबद्दल प्रेम निर्माण व्हयन त्यानी त्यानाकडे दखीन सांगं, “तुनामा एक कमी शे. जा, तुं सर्वकाही ईकी टाक अनी येल पैसा गरीबसामा वाटी दे म्हणजे तुले स्वर्गमा धन भेटी, अनी मंग मनामागे ये.” 22 पण हाई ऐकीसन त्यान तोड उतरी गये अनी तो नराज व्हईन निधी गया कारण तो भलता श्रीमंत व्हता. 23 तवय येशुनी चारीबाजू दखीसन आपला शिष्यसले सांगं, “श्रीमंतसले देवना राज्यमा प्रवेश करनं कितलं कठीण शे!” 24 हाई ऐकीसन शिष्यसले आश्वर्य वाटां, येशुनी त्यासले परत सांगं, “मना पोर्यासवन, देवना राज्यमा प्रवेश करने

कितलं कठीण शे! 25 श्रीमंत माणसले देवना राज्यमा प्रवेश करानं यानापेक्षा उंटले सुईना नाकमातीन जार्ण सोपं शे.” 26 शिष्य भलताच आश्वर्यचकीत व्हयनात अनी ईचारू लागनात, “तर मंग तारण व्हई तरी कोण?” 27 येशुनी त्यासनाकडे दखीन सांगं, “मनुष्यकरता हाई अशक्य शे, पण देवकरता नही; कारण देवले सर्वकाही शक्य शे.” 28 पेत्र त्याले बोलना, “तुमना शिष्य व्हवाकरता आम्हीन आमनं बठं काही सोडी देयल शे.” 29 यावर येशुनी उत्तर दिधं, “मी तुम्ले खरंखरं सांगस की, ज्यानी मनाकरता अनी सुवार्ता प्रचार करता घरदार, भाऊ, बहिणी, माय, बाप, पोर्या अनी बावर या सर्व गोरी याच जिवनमा शंभरपटमा भेटी. यानासंगेच त्याले मनाकरता छळ बी सोसना पडी पण येणारा युग्मा त्याले सार्वकालिक जिवन भेटी. (aiōn g165, aiōnios g166) 31 पण तरी बाराच जणसंगे अस व्हई की, ज्या पहिला शेतस त्या शेवटला व्हतीन अनी ज्या शेवटला शेतस त्या पहिला व्हतीन.” 32 मंग येशु अनी त्याना शिष्य यस्तालेमले जाई राहीतात, अनी येशु शिष्यसना पुढे चाली राहिता, त्या घाबरेल व्हतात; अनी ज्या मांगे चाली राहीतात त्यासना मनमा भिती भराई जायेल व्हती. तवय परत येशुनी बारा शिष्यसले जोडे बलाईन जे त्यानासंगे घडाव शे, ते. 33 त्यासले तो सांगु लागना, “दखा, आपण यस्तालेमले जाई राहिनुत मनुष्याना पोर्याले प्रमुख याजक अनी शास्त्री ह्यासले सोपी देतीन. त्या त्याले मरणांडकरता दोषी ठराईसन गैरयहाईसना हवाले करतीन, 34 त्या त्यानी थारू करतीन, त्यानावर थंकतीन, त्याले फटका मारतीन अन त्याले मारी टाकतीन; अनी तीन दिनमा तो परत जिवत व्हई.” 35 जब्दीना पोर्या याकोब अनी योहान येशुजोडे ईसन बोलणात, “गुर्जी, जे काही आम्हीन तुमनाकडे मांगसत ते तुम्हीन आमनाकरता करा अशी आमनी ईच्छा शे.” 36 येशुनी त्यासले ईचारं, “मी तुमनाकरता काय करू अशी तुम्हीन ईच्छा शे?” 37 त्या बोलणात, “जवय तु तुना वैभवशाली राज्यमा राजासनवर बसशी तवय एकले तुना उजवी बाजुले अनी एकले तुना डावी बाजुले बसाड अशी आमनी ईच्छा शे.” 38 येशुनी त्यासले सांगं, “तुम्हीन काय मांगी राहितात हाईच तुम्ले समजी नही राहीन. जो दुःखना प्याला मी पेवाव शे तो तुम्ले पिता ई का? जो मृत्युना बासिस्मा मी लेणार शे तो तुमनाघाई लेवावणार काय?” 39 त्या बोलणात, “लेता ई.” येशुनी त्यासले सांगं, “जो प्याला मी पेवाव शे तो तुम्हीन पिशात अनी जो बासिस्मा मी लेणार शे तो तुम्हीन लेशात हाई खरं; 40 पण मना डावा अनी मना उजवा बाजुले बसाडान, हाऊ अधिकार माले नही. हाई जागा त्यासनाच करता शे ज्यासनाकरता देवनी ती तयार करी ठेयल शे.” 41 याकोब अनी योहान यासीनी येशुजोडे काय मांग हाई जवय बाकीना दहा शिष्यसले समजनं तवय त्यासले भलता राग वना. 42 येशुनी त्यासले बलाईसन सांगं, “गैरयहाई ज्यासले अधिकारी मानतस, त्यासनाच त्यासनावर अधिकार चालास, अनी त्यासनाच मोठा लोके त्यासनावर राज्य करतस हाई तुम्ले माहित शे. 43 पण तुमनामा तसं नही, तर ज्याले तुमनामा महान व्हणं शे त्यानी पहिले सर्वासना सेवक व्हवाले पहिजे. 44 अनी ज्याले तुमनामा पहिला व्हबानी ईच्छा शे त्यानी पहिले सर्वासना दास व्हवाले पहिजे 45 कारण मनुष्यना पोर्या पण सेवा करी लेवाले नही तर

सेवा कराले अनी लोकसना पापनं मोल म्हणीन आपला जीव देवाले येल शे.” 46 नंतर त्या यरीहो शहरमा वनात, येशु, त्याना शिष्य अनी लोकसनी मोठी गदी, हाई यरीहोतीन बाहेर जाई राहीती तीच वाटवर तीमयाना पोरऱ्या बारीमय हाऊ आंध्या भिकारी बशेल व्हता. 47 तवय हाऊ नासरेथ गवाना येशु शे, हाई ऐकीन तो वर्डीन बोलना, “हे येशु, दावीदाना पोरऱ्या, मनावर दया कर!” 48 तवय त्याले बराच जणसनी धमकाडीन सांगं, गप रहाय. पण तो जास्तच बरडाले लागणा, “हे दावीदाना पोरऱ्या, मनावर दया कर!” 49 तवय येशु थांबीसन सांगं, “त्याले बलावा” मंग त्यासनी आंध्याले बलाईन सांगं, “हिम्मत धर ऊठ, येशु तुले बलाई रहायाना.” 50 तवय तो पांधेरेल कपडा बाजुले फेकीसन, उडी मारीन ऊठना अनी लगेच येशुकडे वना. 51 येशुनी त्याले ईचारं, “मी तुनाकरता काय करू अरी तुनी ईच्छा शे?” आंध्या त्याले बोलना, “गुरजी, मनी ईच्छा शे माले परत दखता यावं.” 52 येशुनी त्याले सांगं, जा, “तुना ईच्वासनी तुले बरं करेल शे.” अस बोलताच त्याले दखावु लागण अनी तो वाट धरीन येशुना मांगे चालु लागना.

11 यस्शलेम जवळना बेथफगे अनी बेथानी या गावजवळना जैतुनना

डोंगरवर त्या वनात, तवय येशुनी आपला शिष्यसमातीन दोन जणसले समजाडीन धाउं की, 2 समोरना गावमा जा, तठे जाताच ज्यावर कधीच कोणी माणुस बशेल नही अस गधडानं एक शिग्रू बांधेल दखाई ते सोडीसन आणा. 3 तुम्हीन अस का बरं कीरी राहिनात, अस जर कोणी ईचारं तर सांगा, प्रभुले यानी गरज शे अनी तो लगेच याले परत धाडी दी. 4 तवय त्या गावमा गयात तठे वाटवर एक घरना दारसमोर गधडानं पिल्लु त्यासले बांधेल दखायनं. त्या त्याले सोडाले लागनात. 5 तवय तठे ज्या उभा व्हतात त्यासनी त्यासले ईचारं, “काय करी राहीनात? तुम्हीन गधडानं पिल्लुले का बर सोडी राहिनात?” 6 जंसं येशुनी त्यासले सांगेल व्हतं तसं त्यासनी उत्तर दिधं, मंग त्यासनी त्यासले ते गधडानं पिल्लु लाई जाऊ दिधं. 7 नंतर त्या गधडाना शिंगस्ले येशुजोडे लयनात अनं त्यानावर आपला कपडा टाकात अनी त्यानावर येशु बसना. 8 मंग बराच लोकसनी आपआपला कपडा वाटवर पसारात, जाकिनासनी वावरमातीन खजुऱ्या झाडन्या फांदा आणीन वाटवर पसार्यात. 9 अनी त्यानापुढे अनं मांगे चालणार गजर करीसन बोली राहीतात, “देवनी स्तुती व्हवो! प्रभुना नावतीन येणारा धन्यवादित असो! 10 आमना बाप दावीद राजा, द्यानं येणारं राज्य धन्यवादित असो! देवनी स्तुती व्हवो!” 11 नंतर तो यस्शलेममा वना अनी मंदिरमा गया, तो मंदिरना चारीबाजू दर्खी राहिता. दखता दखता संध्याकाय व्हयनी मंग तो बारा शिष्यसंगे बेथानीले निधी गया. 12 दुसरा दिन त्या बेथानीतीन निधनात तवय येशुले भूक लागणी. 13 तवय पानटासनी भेरेल अंजिरन झाड त्यानी दुर्तीन दखं अनी त्यावर काही अंजिर भेटीन म्हणीन तो त्यानाजोडे गया. पण त्याले फळच नव्हतं, कारण अंजिरना हांगाम येल नव्हता. 14 तवय येशुनी अंजिरना झाडले सांगं, “यानापुढे कधीच कोणी तुंनं फळ खावाव नही!” अनी हाई त्याना शिष्यसनी ऐके. (aiōn g165) 15 मंग त्या यस्शलेममा वनात, अनी येशु मंदिरमा जाईसन तठे व्यापार करनारासले बाहेर हाकलु लागना. अनी पैसै अदल बदल करनारासना चौरंग उलथा पालथा करी टाकात, त्यासले अनी

कबुतर ईकनारासले बाहेर काढी टाक. 16 अनी मंदिर आंगनमातीन विक्रीना मालले ने आण करनीसुध्दा त्यानी मनाई करी. 17 तो त्यासले उपदेश करू लागणा, “मना घरले सर्व राष्ट्रामाधला लोकसनं प्रार्थनास्थान म्हणतीन,” असं देवनी सांगेल शास्त्रमा लिखेल शे, पण “तुम्हीन त्याले लटास्सनी गुहा करी टाकेल शे!” 18 हाई मुख्य याजक अनी शास्त्रीसनी ऐक अनी येशुले मपानं कसं यानी योजना आखाले लागनात. कारण त्या त्याले घाबरी राहीतात, यामुये की सर्व लोके त्याना शिक्षणवरतीन थक्क व्हई जायेल व्हतात. 19 मंग संध्याकायले येशु अनी त्याना शिष्य रोजप्रामाणे नारना बाहेर गयात. 20 मंग पहाटले तिच वाटरीन जातांना त्यासनी ते अंजिरनं झाड मुळपाईन सुकी जायल व्हतं अस दखं. 21 तवय पेत्रले आठवण वनी तो येशुले बोलना, “गुरजी, दखा, तुम्हीन ज्या अंजिरना झाडले शाप देयल व्हता ते सुकाई जायल शे.” 22 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “देववर ईच्वास ठेवा. 23 मी तुमले सत्य सांगस, जो कोणी हाऊ डोंगरले, तु उपटीसन समुद्रमा टाकाई जा, अस म्हनी अनी आपला मनमा शंका नही धरता मी म्हणसु ते व्हई जाई असा ईच्वास धरी तर ते व्हई जाई. 24 यामुये मी तुमले सांगस, जे काही तुम्हीन प्रार्थना करीसन मांगशात ते तुमले भेटेलाच शे असा ईच्वास धरा म्हणजे ते तुमले भेटी जाई. 25 जवय तुम्हीन उभा राहिसन प्रार्थना करतस तवय तुमना मनमा कोणाबद्दल काही राग व्हई तर त्याले माफ करा; यानाकरता की तुमना स्वर्गीय पिता परमेश्वर तुमना अपराधसनी क्षमा कराले पाहिजे. 26 पण तुम्हीन जर क्षमा कराव नही तर तुमना स्वर्ग माधाला बाप पण तुमना अपराधसनी क्षमा कराव नही.” 27 मंग त्या परत यस्शलेमले वनात, अनी येशु मंदिरमा फिरी राहिता तवय त्यानाकडे मुख्य याजक, शास्त्री, अनी बडील लोके ईसन त्याले बोलाणात, 28 “तुम्हीन हाई काम कोणता अधिकारतीन करतस अनी हाई कराना अधिकार तुमले कोणी दिधा?” 29 येशुनी त्यासले उत्तर दिधं, “मी बी तुमले एक प्रश्न ईचारस, माले उत्तर घा, म्हणजे कोणता अधिकारतीन मी हाई करास ते तुमले सांगस. 30 योहानले बाप्सिस्मा देवाणा अधिकार देवकडीन व्हता की, माणुसकडीन व्हता? यानं माले उत्तर घा.” 31 तवय त्या एकमेकसले ईचास्ल लागणात देवकडीन व्हता अस जर म्हणं तर हाऊ म्हणी अस व्हतं मंग तुम्हीन योहानवर का बर ईच्वास ठेवा नही? 32 माणुसकडीन व्हता अस जर म्हणं तर सर्व लोके आपलाविरस्थद ऊठीन यानी भिती त्यासले वाटनी कारण योहान खरच संदेश व्हता असा सर्व मानेत. 33 तवय त्यासनी येशुले उत्तर दिधं, “आमले माहीत नही.” येशुनी त्यासले सांगं, “मंग मी पण तुमले सांगत नही कोणता अधिकारतीन मी हाई करस.”

12 मंग येशु दृष्टांत दिसम त्यासनासगे बोलु लागणा, एक माणुसनी द्राक्षमगा बानाडा, त्याना आजुबाजू वडांग की, द्राक्षसरकरता कुंडी बनाडी, ध्यान देवाले माळा बांधा अनी दुसरा शेतकरीसले बटाईवर सोपीन परदेशले निधी गया. 2 मंग द्राक्षना हांगाममा वाटा लेवाले त्यानी आपला दासले त्या शेतकरीसकडे धांड. 3 त्याले त्यासनी धरीन मारं अनी रिकामं धांडी दिधं. 4 त्यानी परत दुसरा दासले धांड; त्यासनी त्यानं डोकं फोडीसन त्याना अपमान करा. 5 मालकनी आखो एकजणले धांड, त्यासनी त्याले मारी टाक; अनी नंतराना बराच जणसंगे तसच करं, म्हणजे त्यामाईन बाकीनासले मारं अनी

बाकीनासना जीव लिथा. 6 अज्ञन त्यानाजोडे एकजण राहेल वहता. तो म्हणजे त्यानाच प्रिय पोरया, आपला पोरयाना तरी त्या मान ठेवतीन अस म्हणीन शेवट त्याले त्यानी त्यासनाकडे धाडं. 7 त्याले येतांना दखीसन त्या एकमेकसले बोलणात, हाऊ तर वारीस शे. चला आपण ह्याले मारी टाकूत म्हणजे मळाना मालक आपणच व्हई जासूत. 8 मंग त्यासनी त्याले धरीन मारी टाकं अनी द्राक्षमयाना बाहेर फेकी दिघं. 9 मंग द्राक्षमयाना मालक काय करी? तो इसन त्या शेतकरीसना नाश करी टाकी अनं द्राक्षमया दुसराले दि. 10 काय तुम्हीन शाळमा हाई वचन वाचं नही का? “ज्या दगडले बांधाणारासनी नापसंत करं तोच दगड कोणशीला व्हयना.” 11 हाई प्रभुकडतीन व्हयनं, अनी हाई आमना नजरमा आश्वर्यकारक कृत्य शे. 12 येशु हाऊ दृष्टं आपले लाईन बोलना हाई त्यासना ध्यानमा वनं. तवय शाळी त्याले धराले दखी राहीतात पण लोकसनी गर्दीनी त्यासले भिटी वाटनी त्यासुपै त्या त्याले सोडीन निंदी गयात. 13 नंतर त्यानाच बोलनामा त्याले फसाडा करता त्यासनी पस्शी अनी हेरोदी पक्षना पुढारीसले येशुकडे धाडं. 14 त्या ईसन त्याले बोलणात, गुरजी, आमले माहित शे तुम्हीन खरा शेतस, तुम्हीन मनुष्यसना मत अनी इच्छासधाई प्रभावित होतस नही, तुम्हीन लोकसंन तोंड दखीन बोलतस नही तर देवना खरा मारी शिकाडतस पण आमले सांगा रोमेना राजाले कर देवानं हाई आमना नियमप्रमाणे योग्य शे का अयोग्य शे? आम्हीन देवानं का नही देवाने? 15 त्यानी त्यासनं ढोग वळखीन त्यासले सांगं, “का बर मनी परिक्षा दखी राहीनात? माले एक नाण दबाडा.” 16 त्यासनी ते दखाडं तवय त्यानी त्यासले सांगं, “यावर कोण चित्र अनी लेख शे?” त्या बोलणात, रोमेना राजानं. 17 येशुनी त्यासले सांगं, तर जे राजानं शे ते राजाले घा अनी जे देवानं शे ते देवले घा. येशुनं उत्तर ऐकीन त्या आश्वर्यकाकीत व्हयनात. 18 मंग पुनस्त्थान व्हस नही असा म्हनणारा सदुकी लोके येशुकडे वनात अनी त्याले ईचारं, 19 “गुरजी, मोशेनी आमनाकरता अस लिखी ठेल शे की, ‘एखादाना भाऊ मरना’ अनी त्यानी बायको बिगर लेकंसनी शे, तर त्याना भाऊनी तिनासंगे लगीन करीसन भाऊना वंश चालावाना.” 20 एक ठिकाणे सात भाऊ व्हतात; त्यासनामा मोठानी लगीन करं अनी तो लेकंत नही व्हताच मरी गया. 21 मंग दुसरा भाऊनी तिनासंगे लगीन करं अनी तो बी संतरी नही व्हताच मरी गया. तिसरा बी तसाच मरना 22 तसाच सातही जण संतरी नही व्हताच मरी गयात. सर्वासना शेवट ती बाईं बी मरी गई. 23 तर पुनस्त्थान व्हई तवय ती कोणी बायको व्हई? कारण ती साती जणसनी बायको व्हयेल व्हती. 24 येशुनी त्यासले उत्तर दिघं, “तुम्हीन शाळ अनी देवानं सामर्थ्यले वळखेल नही म्हणीन तुम्हीन चुकतस नाना? 25 कारण त्या मरणमातीन ऊठानंतर लगीन करतस नही अनी करी बी देतस नही, तर त्या स्वर्गमधला देवदूतसना मायक राहतस.” 26 मेरेल ऊठाडाई जातस यानाबद्दल मोशेना पुस्तकमाधला जळता झुडूपना प्रकरणमा देवनी त्याले सांगं, “मी अब्राहामना देव, इसहाकना देव अनी याकोबना देव शे,” हाई तुमना वाचामा वनं नही का? 27 तो मेरेलसना देव नही तर जिवतसना देव शे; तुम्हीन पुराच चुकेल शेतस. 28 तवय शाळीसमाधला एकजणनी ईसन त्यासना वादविवाद ऐका, अनी येशुनी सदुकीसले कसं सुंदर पथदतमा उत्तर दिघं हाई

दखीन, त्यानी त्याले ईचारं, “सर्वात मोठी आज्ञा कोणती?” 29 येशुनी उत्तर दिघं, “मोठी आज्ञा हाई की, हे इच्छालना लोकसवन! ऐका, प्रभु आपला देव एकमेव देव शे. 30 तु आपला देव परमेश्वर यानावर पुर्ण मनतीन, पुर्ण जिवतीन, पुर्ण बुद्धीतीन अनं पुर्ण शक्तितीन प्रिती कर.” 31 दुसरी हाई की “जशी स्वतःवर तशी आपला शेजारीसवर प्रिती कर.” या दोन्ही आज्ञापेशा दुसरी कोणतीच मोठी आज्ञा नही. 32 तो त्याले बोलना, “गुरजी, तुम्हीन खरोखर बोलणात की, ‘तो एकच देव शे अनी त्यानाशिवाय दुसरा कोणीच नवी.’ 33 अनी ‘पुर्ण मनतीन, पुर्ण बुद्धीतीन अनी पुर्ण शक्तितीन त्यानावर प्रिती करनी अनी जशी स्वतःवर तशी शेजारीसवर प्रिती करनी’ हाई पुर्ण ‘होम अनं यज्ञ’ यानापेशा मोठं शे.” 34 त्यानी समजदरीमा उत्तर दिघं हाई दखीसन येशुनी त्याले सांगं, “तु देवना राज्यपाईन दु नही.” त्यानानंतर त्याले आखो काही ईच्छारानी कोणीच हिम्मत व्हयनी नही. 35 नंतर येशुनी मंदिरमा शिक्षण देतांना सांगं, “छिस्त दावीदगा वंशज शे हाई शाळी कसं काय म्हणतस?” 36 “कारण दावीद स्वतः विव्रत आत्माना प्रेरणातीन म्हणस; प्रभु परमेश्वरनी मना प्रभुले सांगं; तु मना उज्जवीकडे बैस, जोपावत मी तुना शत्रुपले तुगा पायसनं आसन करस नही.” 37 दावीद स्वतः त्याले प्रभु म्हणस, मंग छिस्त त्याना वंशज शे हाई कसं काय? हाई येशुनं बोलण लोकसमुदाय आनंदमा ऐकी राहिता. 38 येशु लोकसले शिकाडतांना बोलना, “शाळीसपाईन जपी रुहा, त्यासले लांब झगा घालीन फिराले, बजारमा लोकसकडीन नमस्कार करी लेवाले, 39 अनी सभास्थानमा मुख्य आसन अनी मेजवानीमा चांगली जागा ह्या त्यासले आवडतस. 40 ह्याच त्या शेतस ज्या विधवासनी संपत्ती फसाडीन खाई टाकतस अनी दिखावाकरता लांबलांब प्रार्थना करतस. सर्वात जास्त त्यासले शिक्षा व्हही!” 41 येशु मंदिरमधला दानपेटी समोर बशीन लोक दानपेटीमा पैसा कशा टाकतस हाई तो दखी राहिता. बराच श्वीमंत लोकसनी बराच पैसा टाकात; 42 अनी एक गरीब विधवानी ईसन दोन तांबाना नाणा टाकात त्यानी किंमत काहीच नव्हती. 43 तवय येशुनी शिष्यसले जोडे बलाईन सांगं, “मी तुमले सत्य सांगस की, ज्या दानपेटीमा टाकी राहिनात त्या सर्वासपेशा हाई गरीब विधवानी जास्त टाकेल शे. 44 कारण त्या सर्वासनी त्यासना समृद्धीमातीन टाकात; पण हिनी तिना गरिबीमातीन जितलं तिनं व्हतं तितलं म्हणजे सर्वी कमाई टाकी दिधी.”

13

मंग येशु मंदिरमातीन निंदीन जातांना त्याना एक शिष्य त्याले बोलना, “गुरजी दखा, कशा ह्या मोळ्या माड्या दखस नां? ह्यासमा असा दाढवर दगड रुहावर नहीं; जो पडाव नहीं.” 3 येशु मंदिरसमोराला जैतुनना डोंगरवर बशेल व्हता तवय पेत्र, याकोब, योहान अनं आंदिया यासनी एकांतमा त्याले ईचारं, 4 “ह्या गोषी कवय व्हतीन? अनी ह्या गोषी पुर्ण व्हवानी येळ वनी म्हणजे काय चिन्ह दिसतीन? हाई आमले सांग.” 5 येशु त्यासले बोलू लागना, “जपीन रुहा, म्हणजे तुमले कोणी फसाडाले नको. 6 बराच लोके मनं नाव लिसन येतीन, ‘मी छिस्त शे!’ अनी त्या बराच जणसले फसाडीन. 7 जवय तुम्हीन लढायासबद्दल ऐकशात अनी लढायासन्या अफवा ऐकशात तवय घाबर नका अस होणारच शे, पण तेवढामाच शेवट व्हवाव नही. 8 राष्ट्रसवर

राष्ट्र अनी राज्यसवर राज्य ऊठतीन; अनी जागोजागी भूकंप व्हतीन अनी दुष्काळ पडी, हाई तर प्रसुतीना येळले जशा तगास व्हस तसा तरासनी हाई सुरवात शे. 9 “स्वतःले संभाठा; कारण लोके तुमले न्यायालयमा खेचतीन. सभास्थानमा तुमले मारतीन; अनी मनाकरता तुमले राज्यपाल अनी राज्या यामनाउदे उभा करतीन. हाई तुमनाकरता तठे शुभवर्तमान सांगानी संधी राही. 10 शेवट येवाना पहिले पुरा जगमा सुवार्ता प्रसार व्हवाले पाहिजे. 11 जवय त्या तुमले धरीन तुमनाविस्थृद्ध खटला चालाडतीन तवय तुम्हीन काय बोलान यानी अगोरच चिंता करू नका; तर त्या येळले जे काही तुमले सुचाडाई जाई तेच बोला; कारण बोलाणा तुम्हीन नही तर पवित्र आत्मा शे. 12 भाऊ भाऊले अनी बाप पोश्याले मारा करता धरी दि, पोश्या मायबापसवर ऊठतीन अनी त्यासना जिव लेतीन. 13 मना नावमुये सर्व लोके तुमना देव करतीन पण जो शेवटापात इंवासमा टिकी राही त्यानंच तारण व्हई.” 14 “बठं काही उद्घस्त करणारी ‘अमंगलता’ ज्या जागावर तिना काडीनाही संबंध नही तठे तिले उभी दखशात.” वाचनारानी हाई समजी लेवान! “तवय ज्या यहूदीयामा शेतस त्यासनी डोंगरवर पळी जावान. 15 जो धाबावर व्हई त्यानी खाल उतरान नही अनी काहीच लेवाकरता घरमा जावान नही. 16 जो वावरमा व्हई त्यानी आपला कपडा लेवाकरता मांगे फिरीन येवान नही. 17 त्या दिनमा ज्यासले दिन राहतीन अनी ज्या लेकरसले पाजणश्या राहतीन त्यासना भयंकर हात व्हतीन! 18 तरी हाई हिवाळामा व्हवाले नको म्हणीन देवले प्रार्थना करा. 19 कारण जी सुर्ईले देवनी बनांड तिना सुवात पाईन आजापात व्हयनं नही अनी पुढे व्हवाव नही असा त्या संकटना दिन रुहातीन. 20 प्रभु त्या दिन थोडा नही करता; तर एक बी माणस जिवत नही रुहाता. ज्यासले त्यानी निवडेल शे त्यासनाकरता त्यानी ह्या दिन थोडा करेल शेतस.” 21 “त्या येळले कोणी तुमले म्हणी, ‘दखा, खिस्त आठे शे!’ दखा, तठे शे! तर खरं मानू नका. 22 कारण खोटा खिस्त अनी खोटा सदेषा व्हतीन अनी त्या चिन्ह अनी चम्तकार दखाडीन जमनं तर ज्यासले देवनी निवडेल शे, त्यासले सुधा फसाडतीन. 23 म्हणीन तुम्हीन सावध रुहा! मी पहिलेच तुमले सर्व सांगीन ठेयेल शे. 24 “हाई संकट ई जावानंतर त्या दिनमा सुर्य अंधकारमय व्हई अनी चंद्र प्रकाश देवाव नही. 25 आकाशमाधला तारा पडतीन अनी आकाशमाधली शक्ती हाती जाई. 26 तवय मनुष्यना पोश्याले पराक्रमतीन अनी मोठा वैभवतीन ढगसामा येताना त्या दखतीन. 27 त्या येळले मी देवदूतसले धार्डीन पृथ्वीना एक टोकपाईन दुसरा टोकपात चारी दिशातीन देवनी निवडेल लोकसले एकत्र करसु.” 28 आते अंजिरन झाडना दृश्यंत ल्या. त्यानी कवची फांदी निधीसन त्याले पानटा फूटू लगाणात म्हणजे उन्हाळा जोडे वना हाई तुमले समजस. 29 जवय तुम्हीन ह्या गोष्टी व्हताना दखशात. तवय समजा मरी येवानी येळ जवळच येल शे. 30 मी तुमले सत्य सांगस की, जोपात व्हई सर्व पुं व्हत नही तोपात व्हई पिढीना अंत व्हवाव नही. 31 आकाश अनी पृथ्वी पुसाई जाई पण मनं वचन पुसावणारच नही. 32 “अजुन त्या दिनबदल अनी त्या येळबदल कोणलेच माहीत नही, स्वर्गना देवदूतसले नही, देवना पोश्यालेसुधा नही; फक्त देवबापातेच माहीत शे. 33 सावध रुहा, जागा रुहा, कारण ती येळ कवय ई हाई तुमले माहित नही. 34 हाई त्या माणसना मायक शे

जो बाहेर गाव जाताना त्याना दाससले घरनी जबाबदारी दिसन त्यासले काम नेमी देस अनी व्हापाळ्ले जागा रुहाय, व्यवस्थित लक्ष दे, अशी आज्ञा करस तसं हाई शे. 35 यामुये जागा रुहा, कारण मालक कवय घर ई, संध्याकायले, मध्य रातले, पहाटले किवा सकायले म्हणजे सुर्य उगास तवय हाई तुमले माहीत नही. 36 नही तर तो अचानक ई लागी अनी त्यानी तुमले झोपेल दखाले नको. 37 जे मी तुमले सांगस, ते सर्वासले सांगस; जागृत रुहा!”

14 मंग दोन दिन नंतर वल्हांडण अनी बेखमीर भाकरीसना सण व्हता.

तवय येशुले गुपचुप कसं मारी टाकानं हाई मुख्य याजक अनी शास्त्री दखी राहीतात. 2 “पण हाई सणना येळले करान नही, करं तर कदाचित लोकसमा दंगा व्हई जाई” अस त्या बोलनात. 3 येशु बेथानी गावले जो पहिले कोडोगी व्हता त्या शिमोना घर जेवाले बशेल व्हता तवय एक बाई जटामांसी बनस्पतीन महागंड सुंगंधी तेल संगमरवरना भांडामा लई वनी. तिनी ते भांडं फोडीन तेल त्याना डोकावर वर्ती दिधं. 4 तवय काहीजिंज कुरकुर करीसन बोलाणता, “हाई सुंगंधी तेलना नाश का बरं करा? 5 कारण हाई सुंगंधी तेल एक वरीसनी मज्जी म्हणजे तिनशे चांदिना शिक्कासनावर ईकाई जात, ते ईकीन त्या पैसा गारीबसमा वाटाई जातात!” अस त्यासनी तिले दतांड. 6 पण येशु बोलना, “जाऊ धा! तिले का बरं बोली राहीनात? तिनी मनाकरता एक चांगलं काम करेल शे. 7 गोरणीरीब कायमना तुमना जोडेच शेतस अनी तुमले वारी तवय त्यासं भलं करता ई. पण मी कायम तुमनासंगे राहुस अस नही. 8 तिनाघाई जे करता ई ते तिनी कंरं; मना मरानंतरनी तयारी पहिलेच तिनी कंरी दिधी. 9 मी तुमले सत्य सांगस की, सर्व जगमा जाठे जाठे सुवार्ता सांगतीन, तठे तठे तिनी जे सत्कर्म करेल शे त्यानी आठवण करतीन.” 10 मंग बारा शिष्यसमधला एक यहदा इस्कर्योर्तीनी मुख्य याजकसकडे जाईन येशुले सोपी दिसु, अस सांग. 11 त्यानं ऐकीसन त्यासले आनंद व्हयना अनी त्यासनी त्याले पैसा देवानं ठारायं. मंग यहदा येशुले कसं सोपी देवानं यानी संधी दख्ख लागना. 12 बेखमीर भाकरना सणना पहिला दिन जवय वल्हांडणा यज्ञकरता कोकस्ना बर्ळी देतस, त्या दिन त्याना शिष्य येशुले बोलाणत, “आम्हीन कोठे जाईसन वल्हांडणना जेवणी तयारी करानी अशी तुमी ईच्छा शे?” 13 मंग येशुनी त्याना शिष्यसमधला देन जणसले धाडीन सांग, “नगरमा जा म्हणजे एक माणस पाणीनं मडकं लई जाताना तुमले भेटी त्यानांगे जा. 14 तो ज्या घरमा जाई, ठरला घरमालक्ले सांगा; ‘गुरु सांगस, मी मना शिष्यससंगे वल्हांडणं जेवण करसु तर पाहुणचार करानी खोली कोठे शे?’ 15 मंग तो स्वतः सजाडेल अनी तयार करेल एक मोठी माडीवरली खोली तुमले दखाडी, तठे आपलाकरता तयारी करा.” 16 मंग त्याना शिष्य शहरमा गयात तवय त्यानी सांगेलप्रमाणेच त्यासले दखायानं अनी त्यासनी वल्हांडणना जेवणी तयारी करी. 17 मंग संध्याकाया व्हयनी तवय येशु बारा शिष्यसंगे तठे वना. 18 अनी त्या बशीन जेवण करी राहीतात तवय येशु बोलना, “मी तुमले सत्य सांगस की, तुमना मातीन एक माले शून्यसना हातमा सोपी दि, तो आते मनासंगे जेवण करी राहीना.” 19 त्या नाराज व्हयनात अनी एक एकजण त्याले इच्छास लागणात, “मी शे का तो?” 20 येशुनी उतर दिधं, “बारा जणसैपैकी एक जो मना ताटमा हात घाली राहीना. 21 मनुष्यना पोश्याबदल लिखेल शे तसं त्याले

जानच शे; पण जो मनुष्यना पोरयाले धरीन सोपी देवाव शे त्याना धिक्कार असो। तो माणुस जन्मले नहीं येता तर ते त्याले चांगलं वहता!” 22 त्या जेवण करताना येशुनी भाकर लिथी अनं उपकार मानीन तोडी अनी शिष्यसले दिसन सांगं, हाई ल्या, “हाई मनं शरीर शे.” 23 मंग त्यानी प्याला लिधा अनं देवाना आभार मानीन त्यासले दिधा, अनी त्यासनी ते पिंध. 24 त्यानी त्यासले सांगं, “हाई मनं रंगत देव अनी मनुष्यना करारले दखाडस, हाई बराच जणसकरता वताई जाई रहायानं. 25 मी तुमले सत्य सांगस की, मी तोपावत द्राक्षेवेला रस कक्षीच विवाऊ नहीं जोपावत देवना राज्यमा नवा द्राक्षस पितस नहीं.” 26 मंग देवनं गानं म्हणीसन त्या जैतुना डोंगरकडे निरी गयात. 27 मंग येशु त्यासले बोलना, “तुम्हीन सर्व माले सोडीन पळी जाशात, कारण शाश्व अस सांगस की, ‘देव मेंढपायले मारी टाकी अनी मेंढरसनी दाणदाण व्हई जाई.’ 28 तरी मी जिवत व्हावानंतर तुमना पहिले गालीलमा जासु.” 29 पेत्र त्याले बोलना, “जरी सर्व तुले सोडीन पळतीन पण मी तुले सोडीन पळवत नहीं.” 30 येशु त्याले बोलना मी तुले सत्य सांगस, “आज रातले कोंबडा देनदाव कोकावाना पहिले तु तिनदाव माले नाकारशी.” 31 तरी पेत्र खंबीर व्हैसन बोलना, “तुमनासगे माले मरण पडनं तरी मी तुमले नाकाराबुच नहीं!” अनी बाकीना शिष्यसनी पण तसच सांगं. 32 मंग त्या गेथशेमाने नावना बागमा वनात तवय येशु त्याना शिष्यसले बोलना, “मी प्रार्थना करीसन येस तोपावत आठे बठा.” 33 त्यानी पेत्र, याकोब अनं योहान यासले संगे लिंधं अनी तो अस्वस्थ अनं व्याकुळ व्हहु लागना, 34 तो त्यासले बोलना, “मी भलता उदास शे, आठपावत की मी मराले टेकेल शे, तुम्हीन आठेच थांबा अनी जागा रहा.” 35 मंग तो त्यासनापाईन थोडा पुढे गया अनी जमीनवर पडीन प्रार्थना कराले लागना की, “शक्य व्हई तर हाई येळ ठळी जावो.” 36 अनी तो बोलना, “हे बापा, हे पिता! तुले सर्वकाही शक्य शे, हाऊ दुःखना प्याला मनापाईन दुर कर. तरी मना ईच्छाप्रमाणे नको तर तुना ईच्छाप्रमाणे व्हहु दे.” 37 मंग त्यानी परत ईसन तिन्ही शिष्यसले झोपेल दखं. तवय तो पेत्रले बोलना, “शिमोन, तु झोपी गया का? एक तास बी तुनाघाई जागं रहावायनं नहीं का?” 38 “तुम्हीन परिश्कामा पडाले नको म्हणीन जागा रहा, अनी प्रार्थना करा. आत्मा कितला बी उतावळा व्हई, पण शरीर अशक्त शे.” 39 येशुनी परत जाईन त्याच शब्दसमा प्रार्थना करी. 40 मंग परत ईसन त्यानी दखं तर त्या झोपेल व्हतात; त्यासना डोया जड व्हई जायेल व्हतात अनी त्याले काय उत्तर देवानं त्यासले समजनं नहीं. 41 परत तिसरांदाव त्यानी ईसन त्यासले सांगं, “आतेपावत तुम्हीन झोपीन आराम करी राहीनात? पुं व्हयानं येळ ई जायेल शे! दखा, मनुष्यना पोर्या पापी लोकसना ताबामा सोपाई राहीना. 42 ऊठा, आपण जाऊ. दखा, माले सोपी देणारा जोडे येल शे!” 43 येशु बोली राहीता इतलामा बारा शिष्यसपैकी एक म्हणजे यहदा तठे वना, त्यानाबोरबर मुख्य याजक, शांती अनी वडील लोकसना माणसे तलवारी अनी टिपरा लई वनात. 44 त्याले सोपणारानी एक इशारा देयल व्हता तो असा की, “मी ज्यानं चुंबन लिसु तोच येशु शे. त्याले धरीन बांधीन अनं संभायीन लई जा.” 45 तो येताच येशुकडे गया अनी “गुरुजी!” अस म्हणीन त्याना चुंबन लिधात. 46 मंग त्यासनी त्याले पकडीन बांधं. 47 ज्या येशुजोडे उभा व्हतात त्यासनामाईन

एकी तलवारधाई प्रमुख याजकना सेवकना कान कापी टाका. 48 तवय येशु त्यासले बोलना, “जसं एखादा नियम तोडणाराले धराकरता तलवार अनी टिपरा लई जातस तसा तुम्हीन माले धराले येल शेतस का? 49 मी तुमनासगे रोज मंदिरमा शिकाडी राहीत, तवय तुम्हीन का बरं माले धरं नहीं, पण हाई द्यानाकरता व्हयनं की शाब्दना लेख पुरा व्हवाले पाहिजे.” 50 मंग येशुसोना सर्व शिष्य त्याले सोडीन पळी गयात. 51 त्या येळले एक तस्ण पोर्या त्याना आंगवर लंगीशिवाय काहीच नव्हतं तो येशुना मांगे चाली राहीता, त्याले त्यासनी धराना प्रथव्र करा. 52 पण तो ती लंगी टाकीन उघडाच पळी गया. 53 मंग येशुले त्या प्रमुख याजकसकडे लई वनात अनी त्यानाजवळ सर्व मुख्य याजक, वडील अनी शांती जमनात. 54 पेत्र दुर्तीन त्याना मांगेमांगे चालत मुख्य याजकना वाडामा गया अनी तो पहरेकरीसंसगे शेकोटी जोडे शेकी राहीता. 55 मुख्य याजक अनी सर्व यहदीसना न्यायसभा मधलासनी येशुने मृत्युदंड भेटाकरता त्यानाविस्तृद काय आरोप कराना हाई शोधी राहीतात. पण त्यासले एक बी आरोप सापडना नहीं. 56 बराच जणसनी त्यानाविस्तृद खोटी साक्ष दिधी, पण त्यासना साक्षमा काहीच तथ्य नव्हतं. 57 काही लोकसनी उभं राहीत येशुनाविस्तृद अशी खोटी साक्ष दिधी की, 58 हाई हातयाई बांधेल मंदिर मी तोडी टाकसु अनी हात नहीं लावता दुसं तीन दिनमा उभं करसु अस आम्हीन याले बोलताना एक. 59 पण त्यासनी हाई साक्षमापण तथ्य नव्हतं. 60 तवय मुख्य याजकीन मझार उभं राहीसन येशुले ईचारं, “ह्या तुनाविस्तृद साक्ष दि राहिनात त्यानावर तुले काहीच उत्तर देणं नहीं शे का?” 61 येशु गपच राहिना, त्यानी काहीच उत्तर दिधं नहीं. प्रमुख याजकसनी परत त्याले ईचारं, “धन्यवादित देवना पोर्या खिस्त तो तुच शे का?” 62 येशुनी सांगं, “मीच शे, अनी तुम्हीन मनुष्यना पोरयाले सर्वसमर्थ परमेश्वरना उजवीकिडे बशेल अनी आकाशमधला ठागसंसगे येतांना दखशात.” 63 मुख्य याजक आपला कपडा फाडीन बोलना, आपले आते साक्षीदारसनी काय गरज! 64 हाऊ देवनी थट्टा करी राहीना, हाई तुम्हीन एक, तुमले काय वाटस? तवय सर्वासनी ठराय हाऊ मरणदंडले योग्य शे. 65 मंग बराच जण येशुवर थंकू लागणात, त्यानं तोंड झाकीन त्याले बुक्क्या मार्यात अनी त्याले सांगु लागणात, “व्लळ, तुले कोणी मासं!” अनी पहारेकीसनी त्याले थापड्या मारीन ताबामा लिंधं. 66 पेत्र खाल वाडामा व्हता तवय प्रमुख याजकसना सेवकसमाधती एक बाई तठे वरी. 67 अनी तिनी पेत्रले शेकतांना टक लाईन दर्भीन सांगं, “तु पण येशु नासरेथकरना संगे व्हता ना.” 68 पण त्यानी नाकारीन सांगं, “तु काय सांगी राहीनी, माले माहीत नहीं अनं समजी बी नहीं राहीनं” अनी तो वाडाना दुसरी बाजुले गया ईतलामा कोंबडा कोकायना. 69 मंग त्या दासीनी त्याले परत दखं अनी त्यानाजोडे ज्या उभा व्हतात त्यासले सांगु लागणी, “हाऊ त्यासनापैकीच एक शे!” 70 पण त्यानी परत नकार. मंग थोडा येळमा जोडे उभा राहनारासनी पेत्रले सांगं, “तु खरच त्यासनापैकीच शे ना, कारण तु गालीली शे.” 71 मंग पेत्र बोलणा, “जर मी खोट बोली रहायनु तर, देव माले मारी टाको! असा शपथा वाहीन बोलू लागणा, हाऊ ज्या माणुसबद्द तुम्हीन बोली राहिनात त्याले मी व्लळत नहीं!” 72 अनी लगेच दुसरीदाव कोंबडा कोकायना. तवय “कोंबडा देनदाव कोकाई, त्याना

पहिले तु माले तीनदाव नाकारशी” असा ज्या शब्द येशुनी पैत्रले सांगेल व्हतात त्या त्याले आठवणात अनी तो रडाले लागна.

15 मंग पहाट व्हताच बडील लोक अनी शासी यासनासागे मुख्य याजक

अनी सर्व यहदी महासभा यासनी निर्णय पिलासन स्वाधीन करं. 2 तवय पिलातनी त्याले ईचारं, “तु काय यहद्यासना राजा शे?” येशुनी त्याले उत्तर दिधं, “तु म्हणस तसच.” 3 मुख्य याजकसनी त्यानावर बराच गोष्ठीसना आरोप करा. 4 पिलातनी त्याले परत ईचारं, “तुले काहीच नही बोलानं का? दख, त्या तुनावर कितल्या गोष्ठीसना आरोप करी राहीनात!” 5 तरी येशुनी काहीच उत्तर दिधं नही, यावरतीन पिलातले आश्वर्य वाटनं. 6 प्रत्येक बल्हांडण सणना दिनमा यहदी लोकसनी माणाणी करेल एक कैदीले तो त्यासनाकरता सोडी दे, अशी पिलातनी सवय व्हती. 7 तवय रोमी सरकारविरोध व्हयेल बंडखोरेमा ज्यानी खुन करेल व्हता असा बरब्बा नावना एक माणुस बंडखोरेसांगे कैदखानामा व्हता. 8 मंग लोकसमुदाय पिलातकडे ईसन तुम्हीन तुमना रितप्रमाणे आमनाकरता करा, अस त्याले सांगु लाग्नात. 9 पिलातनी त्यासले ईचारं, “मी तुमनाकरता यहद्यासना राजाले सोडानं अशी तुमनी ईच्छा शे का?” 10 मुख्य याजकसले त्याना हेवा वाटी राहीता म्हणीन त्याले सोपी देयल व्हतं, हाई पिलातले समजनं व्हतं. 11 पण मुख्य याजकसनी लोकसले चिंगार्डीन हाई माणाणी कराले लाई की, त्यानापेक्षा आमनाकरता बरब्बाले सोडी घा. 12 तवय पिलातनी त्यासले परत ईचारं, “तर मंग ज्याले तुम्हीन यहद्यासना राजा म्हणतस् त्यानं मी काय कस्त?” 13 त्या परत वरडीन बोलणात, “त्याले कूसखांबवर खिया!” 14 पिलातनी त्यासले ईचारं, “का बरं, त्यानी काय गुन्हा करेल शे?” पण त्या आखो वरडीन बोलणात, “त्याले कूसखांबवर खिया!” 15 तवय लोकसले खूश कराकरता पिलातनी बरब्बाले सोडी दिधं अनी येशुले फटका मारीसन कूसखांबवर खियाकरता त्यासनाच आंगे लाई दिधं. 16 मंग शिपाई येशुले प्रयतोर्यममा म्हणजे राज्यपालना घरनं अंगनमा लाई गयात अनी त्यासनी सर्व रोमी शिपाईसले एकत्र बलायं. 17 नंतर त्यासनी येशुना आंगवर जाभंया कपडा घालात, काटेरी झुटप्पा मुकूट बनाडीसन त्याना डोकामा घाला. 18 अनी त्या त्याले वंदन करीसन बोलू लाग्नात, “हे यहद्यासना राजा, तुना जयजयकार असो!” 19 त्यासनी त्याना डोकावर वेतना शेमटीघाई मारं, त्यानावर थंकनात अनी गुड्या टेकीन त्याले नमन करं. 20 अशी थद्या करावर त्यासनी जाभंया कपडा त्याना आंगवरतीन काढीन त्याले त्याना कपडा परत घाली धिदात. पण कूसखांबवर खियाकरता त्याले बाहेर लाई गयात. 21 तवय अलेक्सांद्र अनी रुफ यासना बाप शिमोन कुरेनेकर शेतमातीन ईसन त्यासना जोडेतीन जाई राहीता तवय येशुना कूसखांब उचलाकरता त्याले सैनिकसनी जबरदस्ती करी. 22 मंग त्या येशुले गुलगळ्या म्हणजे “कवटीनी जागा” आठे लयनात. 23 अनी त्याले कडु मसाला मिसाळेल द्वाक्षरस पेवाले दिधा, पण त्यानी तो पिधा नही. 24 तवय त्यासनी त्याले कूसखांबवर खियं अनी चिढ्या टाकीन त्याना कपडा वाटी लिधात. 25 त्यासनी त्याले कूसखांबवर खियं तवय सकायना नकु वाजेल व्हतात. 26 त्याना डोकानावर कूसखांबले त्यासनी “यहद्यासना राजा” असा दोषपत्रना लेख लायेल व्हता. 27 त्यासनी त्यानासगे

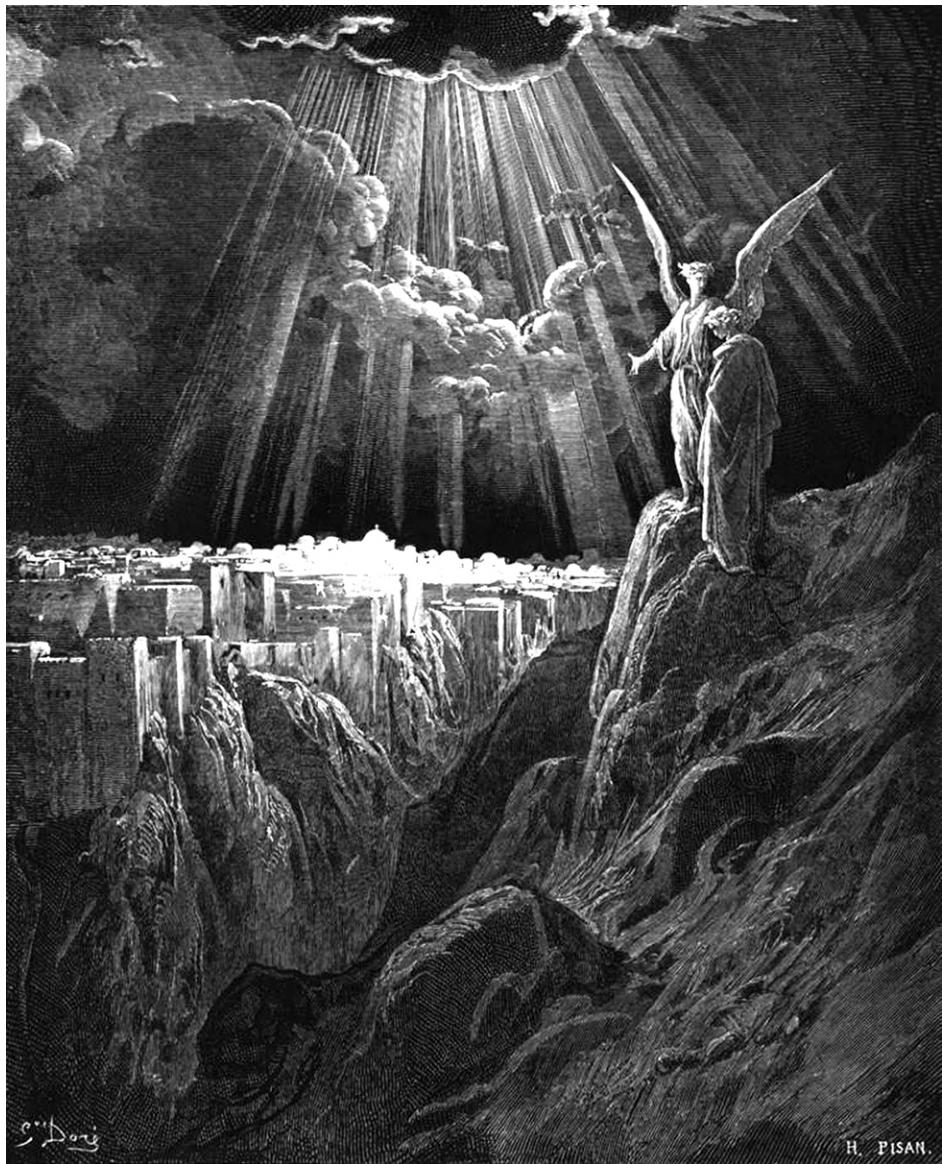
दोन लटास्सले, एकले उजवीकडे अनी एकले डावीकडे अस कूसखांबवर रिहियं. 28 “अनी अपराधीसमा त्यानी गणना व्हयनी, हाई सांख्यवचन पुर्ण व्हयनं.” 29 मंग तठेन ये जा करणारसनी डोका हालाईन त्यानी अशी निंदा करी की, “अरे! मदिर मोडीन तीन दिनमा बांधणारा! 30 स्वतःले वाचाड, कूसखांबवरतीन खाल येते!” 31 असच मुख्य याजक वी शासीसप्पे आपमाथ थद्या करीसन बोलणात, त्यानी दुसरासनं तारण करं अनी त्याले स्वतःले वाचाडता येत नही! 32 इच्छालेसना राजा खिस्त, यानी आते कूसखांबवरतीन खाल उतरीन दखाडावं म्हणजे ते दर्दीसन आम्हीन ईच्वास धरसत! अनी त्यानासगे ज्यासले कूसखांबवर चढायेल व्हतं त्यासनी पण त्यानी निंदा करी. 33 दुपारना बारा वाजापाईन ते तीन वाजापावत सर्वा देशवर अंधार पडेल व्हता. 34 दुपारना तीन वाजनात तवय येशु जेरमा आरोळी मारीन बोलना, “एलोई, एलोई, लमा सबकतीनी?” म्हणजे “मना देव, मना देव, तु मना त्याग का बरं करा?” 35 तवय ज्या जोडे उभा व्हतात त्यासनपैकी काही जणसनी ऐकीन सांग, “दखा, तो एलियाले बलाई गहिना!” 36 तवय एकजणनी पयत जाईसन आंबमा संपंज बुडीन तो वेत नावना वनस्पतीना काठीवर ठिसन त्याले चोखाले दिधा अनी बोलणा, “राह घा! एलिया याले कूसखांबवरतीन खाल उताराले येस का नही हाई दखात!” 37 मंग येशुनी मोठी आरोळी मारीन जीव सोडा. 38 तवय मंदिरमध्याला पडदाना वरपाईन खालपावत फाटीन दोन तुकडा व्हयनात. 39 मंग त्यानी आपला जीव कसा सोडा हाई त्यानापुढे जोडेच उभा राहेल अधिकारी दखीन बोलना, “खोरेखरंच हाऊ माणुस देवना पोर्या व्हता!” 40 काही बाया दुर्तीन दखी राहित्यांत त्यासनामा मरीया मगदालीया, धाकला याकोब अनी योसे यासनी माय मरीया अनी सलोमे ह्या व्हतात. 41 तो गालीलामा व्हता तवय ह्या त्यानामांगे चालेत अनी त्यानी सेवा करेत. आखो बर्याच बाया व्हत्यात ज्या त्यानासगे यस्तशेलेमले येल व्हत्यात. 42 तवय संध्याकाय व्हयनी, हाऊ तयारीन म्हणजे यहदीसना शब्बाथ दिनना आदला रोज व्हता, 43 म्हणिन अरिमथाई गावना योसेफी हिमत करीसन पिलातकडे जाईन येशुन शरीर मांग; तो महासभाना एक प्रतिष्ठीत सभासद व्हता अनी स्वतः देवन राज्य येवानी वाट दखी राहीता. 44 तो इतलामा कसा मरना यान पिलातले नवल वाटनं; अनी त्यानी सुबेदाले बलाईन ईचारं, “तो मरी जायेल शे का?” 45 सुबेदारकडीन खात्री करी लेवानंतर त्यानी योसेफले प्रेत दिधं. 46 त्यानी तगाना कपडा इंकत आणात अनी त्याले खाल उतरीसन त्या कपडामा गुंडाळ; मंग त्याना शरिरले खडकमा बनाडेल कबरमा ठेवं अनी कबरना तोंडवर भल्ती मोठी धोंड लाई दिधी. 47 त्यानं शरीर कोठे ठेयल शे हाई मरीया मगदालीया, योसेनी माय मरीया यासनी दख.

16 शब्बाथ दिन सरानंतर मगदालीया मरीया, याकोबीनी माय मरीया अनी

सलोमे यासनी येशुना शरिरले लावाकरता सुंभी द्रव्ये इंकत लिधात; 2 अनी रविवारना दिन सकायले सुर्य उगाना येळले कबरजोडे गयात. 3 “कबरना तोंडवरली धोंड आपलाकरता कोण लोटी?” अस त्या एकमेकसत्ते सांगी राहित्यात. 4 पण तठे जावानंतर त्यासनी दखं की, ती भलती मोठी धोंड कबरना दारना एकबाजुले लोटेल शे; 5 मंग कबरमा जावानंतर धवळा शुग्र कपडा घालेल एक तस्णले म्हणजे स्वर्गदूतले उजवा बाजुले बशेल दखीसन

त्या घाबरन्यात् ६ तो त्यासले बोलना, “घाबर नका, कुसखांबवर खियेल नासरेथ गवना येशुना शोध तुम्हीन करी राहिनात; तो आठे नही, तो उठेल शे; त्याले ठेयेल व्हतं ती हाई जागा दखा. ७ आते तुम्हीन जा, त्याना शिष्यसले अनी पेत्रले सांगा की, तुमना पहिलेच तो गालीलमा जाई राहीना; त्यानी तुमले सांगेल प्रमाणे तो तुमले तेठे दखाई.” ८ मंग त्यासना थकाप व्हयना अनी कावरऱ्या बावरऱ्या व्हर्द्दिसन त्या कबरपाईन पलण्यात; त्यासनी कोणलेच काही सांगं नही; कारण त्या दुःखी अनी घाबरी जायेल व्हत्यात. ९ (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)

रविवासना पहाटले येशु जिवत व्हवानंतर, ज्या मरीया मण्डालीया मातीन त्यानी सात दुष्ट आत्मा काढेल व्हतात तिले तो पहिले दखायना. १० पहिले येशुसांगे ज्या लोके व्हतात, त्यानकरता ज्या शोक करी राहीतात अनी रडी राहीतात त्यासले जाईसन तिनी हाई बातमी सांगी. ११ आते येशु जिवत शे अनी तिले तो दखायना, जवय हाई त्यासनी ऐकं तवय त्यासनी तिनावर ईश्वास ठेवा नही. १२ त्यानंतर त्यामाधला दोनजण बाहेर गाव जाई राहीतात त्यासले येशु दुसरा स्पमा दखायना. १३ त्यासनी जाईन बाकीनासले सांगं पण त्यासनी त्यासनावर ईश्वास ठेया नही. १४ नंतर अकरा शिष्य जेवाले बशेल व्हतात. त्यासले पण येशु दखायना अनी त्यानी त्यासना अईश्वास अनी कठीण मन यामुये त्यासले दटाडं कारण ज्यासनी त्याले जिवत व्हयेल दखेल व्हतं, त्यासनावर त्यासनी ईश्वास ठेया नही म्हणीन. १५ त्यानी त्यासले सांगं की, “सर्व जगमा जाईसन सर्वी लोकसले शुभवर्तमानना प्रचार करा. १६ जो ईश्वास धरी अनी बापिस्मा ली त्यानं तारण व्हई; जो ईश्वास धराव नही त्याना न्याय व्हई अनी तो दोषी ठराई जाई. १७ अनी ज्या ईश्वास धरतीन त्यासनामा ह्या चिन्ह दखाईतीन; त्या मना नावतीन दुष्ट आत्मा काढतीन; नव्या नव्या भाषा बोलतीन; १८ जर त्या साप उचलतीन अनी विष पितीन तरी त्यासले काहीच व्हवाव नही; त्यासनी आजारीसवर हात ठेवात म्हणजे त्या बरा व्हतीन.” १९ मंग प्रभु येशुनं त्यासनासांगे बोलनं व्हवानंतर तो स्वर्गमा उचलाई गया अनी देवना उजवी बाजुले बसना. २० मंग त्यासनी जाईन सर्वीकडे प्रचार करा, प्रभु त्यासनासांगे कामकरी राहीता अनी ज्या चमत्कार व्हई राहीतात, त्यावरतीन शिष्यसनी सांगेल वचन सत्य शे अनी प्रभु त्यासनासांगे शे यानी खात्री पटी राहीती. आमेन.

The New Jerusalem

"I saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from God, prepared like a bride adorned for her husband. I heard a loud voice out of heaven saying, 'Behold, God's dwelling is with people, and he will dwell with them, and they will be his people, and God himself will be with them as their God.'"

Revelation 21:2-3

Reader's Guide

अहिराणी at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

अहिराणी at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Ahirani---Gospels/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luke 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aïdos

Romans 1:20
Jude 1:6

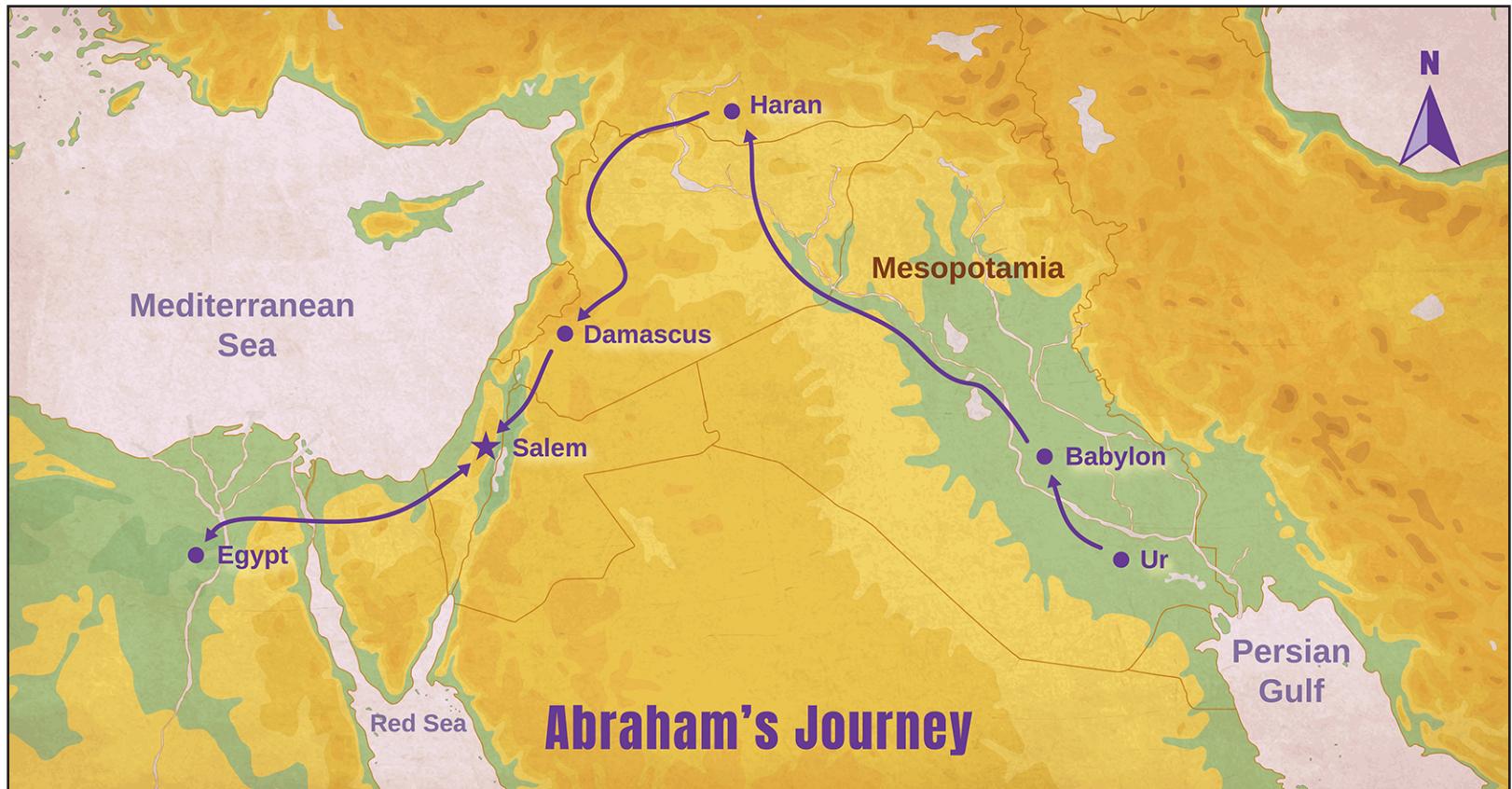
aiōn

матъ 12:32
матъ 13:22
матъ 13:39
матъ 13:40
матъ 13:49
матъ 21:19
матъ 24:3
матъ 28:20
マーク 3:29
マーク 4:19
マーク 10:30
マーク 11:14
Luke 1:33
Luke 1:55
Luke 1:70
Luke 16:8
Luke 18:30
Luke 20:34
Luke 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

aiōnios

матъ 18:8
матъ 19:16
матъ 19:29
матъ 25:41
матъ 25:46
マーク 3:29
マーク 10:17
マーク 10:30
Luke 10:25
Luke 16:9
Luke 18:18
Luke 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28	मार्क 9:45	Psalms 116:3
John 12:25	मार्क 9:47	Psalms 139:8
John 12:50	Luke 12:5	Psalms 141:7
John 17:2	James 3:6	Proverbs 1:12
John 17:3		Proverbs 5:5
Acts 13:46		Proverbs 7:27
Acts 13:48	मत्य 11:23	Proverbs 9:18
Romans 2:7	मत्य 16:18	Proverbs 15:11
Romans 5:21	Luke 10:15	Proverbs 15:24
Romans 6:22	Luke 16:23	Proverbs 23:14
Romans 6:23	Acts 2:27	Proverbs 27:20
Romans 16:25	Acts 2:31	Proverbs 30:16
Romans 16:26	1 Corinthians 15:55	Ecclesiastes 9:10
2 Corinthians 4:17	Revelation 1:18	Song of Solomon 8:6
2 Corinthians 4:18	Revelation 6:8	Isaiah 5:14
2 Corinthians 5:1	Revelation 20:13	Isaiah 7:11
Galatians 6:8	Revelation 20:14	Isaiah 14:9
2 Thessalonians 1:9		Isaiah 14:11
2 Thessalonians 2:16		Isaiah 14:15
1 Timothy 1:16	Revelation 19:20	Isaiah 28:15
1 Timothy 6:12	Revelation 20:10	Isaiah 28:18
1 Timothy 6:16	Revelation 20:14	Isaiah 38:10
2 Timothy 1:9	Revelation 20:15	Isaiah 38:18
2 Timothy 2:10	Revelation 21:8	Isaiah 57:9
Titus 1:2		Ezekiel 31:15
Titus 3:7		Ezekiel 31:16
Philemon 1:15		Ezekiel 31:17
Hebrews 5:9	Genesis 37:35	Ezekiel 32:21
Hebrews 6:2	Genesis 42:38	Ezekiel 32:27
Hebrews 9:12	Genesis 44:29	Hosea 13:14
Hebrews 9:14	Genesis 44:31	Amos 9:2
Hebrews 9:15	Numbers 16:30	Jonah 2:2
Hebrews 13:20	Numbers 16:33	Habakkuk 2:5
1 Peter 5:10	Deuteronomy 32:22	
2 Peter 1:11	1 Samuel 2:6	
1 John 1:2	2 Samuel 22:6	
1 John 2:25	1 Kings 2:6	
1 John 3:15	1 Kings 2:9	
1 John 5:11	Job 7:9	
1 John 5:13	Job 11:8	
1 John 5:20	Job 14:13	
Jude 1:7	Job 17:13	
Jude 1:21	Job 17:16	
Revelation 14:6	Job 21:13	
	Job 24:19	
eleēsē	Job 26:6	
Romans 11:32		
Geenna		
मत्य 5:22	Psalms 6:5	
मत्य 5:29	Psalms 9:17	
मत्य 5:30	Psalms 16:10	
मत्य 10:28	Psalms 18:5	
मत्य 18:9	Psalms 30:3	
मत्य 23:15	Psalms 31:17	
मत्य 23:33	Psalms 49:14	
मार्क 9:43	Psalms 49:15	
	Psalms 55:15	
	Psalms 86:13	
	Psalms 88:3	
	Psalms 89:48	

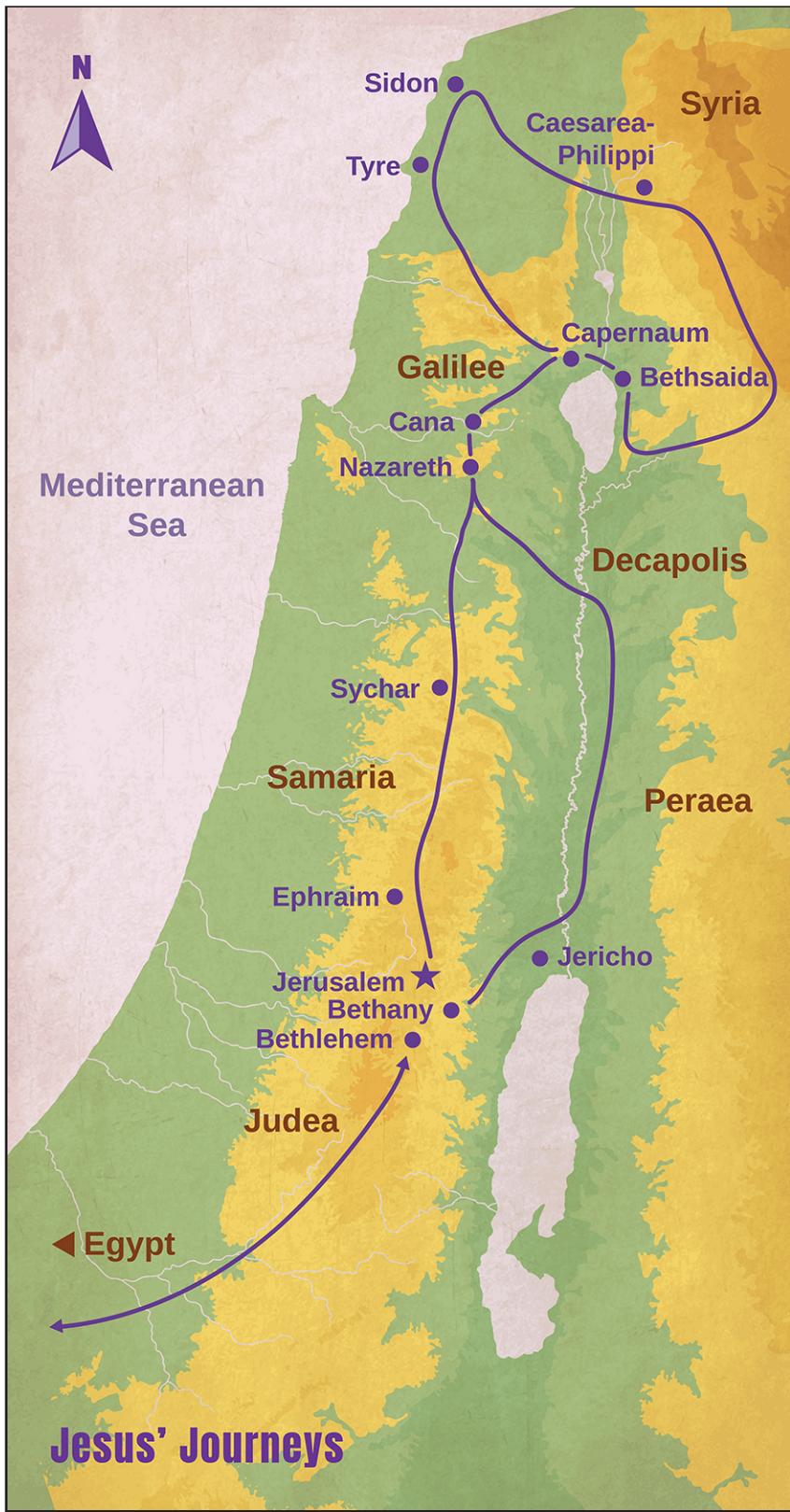
Abraham's Journey

"By faith, Abraham, when he was called, obeyed to go out to the place which he was to receive for an inheritance. He went out, not knowing where he went"

Hebrews 11:8

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

कारण मनुष्याणा प्रोत्या एक सेवा करनी लेवाले नहीं तर सेवा कराले अर्भी लोकस्ता पापने मोल म्हणीन आपला जीव देवाते थेल गे. - मार्क 10:45

"Paul, a servant of Jesus Christ, called to be an apostle, set apart for the Good News of God"

Romans 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?

Who?

When?

		When?													
		Innocence		Fallen			Glory								
Who?	God	Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth						
		God's Perfect Fellowship	John 10:30	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16					All Restored						
		God's Perfect Fellowship		Pre-Incarnate, John 8:58	Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43									
	Mankind	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden		Everywhere, Psalm 139:7	Indwelling Believers, John 14:17			Acts 3:21							
		No Fall No Death	Gen 1:31	Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5											
		No Fall No Death		Blessed in Paradise, Luke 16:22											
	Angels	No Creation		Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					Col 1:20 Yes?						
		No people	Gen 1:1	Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14											
		No Fall		Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6											
		No Unholy Angels		Rebelling Against Christ			Thalaasa, Rev 20:13	Heb 2:16 No?							
		Gen 1:31		Accusing Mankind			Lake of Fire Revelation 19:20								
				1 Peter 5:8 and Revelation 12:10											
				Abyss Revelation 20:2											

Destiny

अहिराणी at AionianBible.org/Destiny

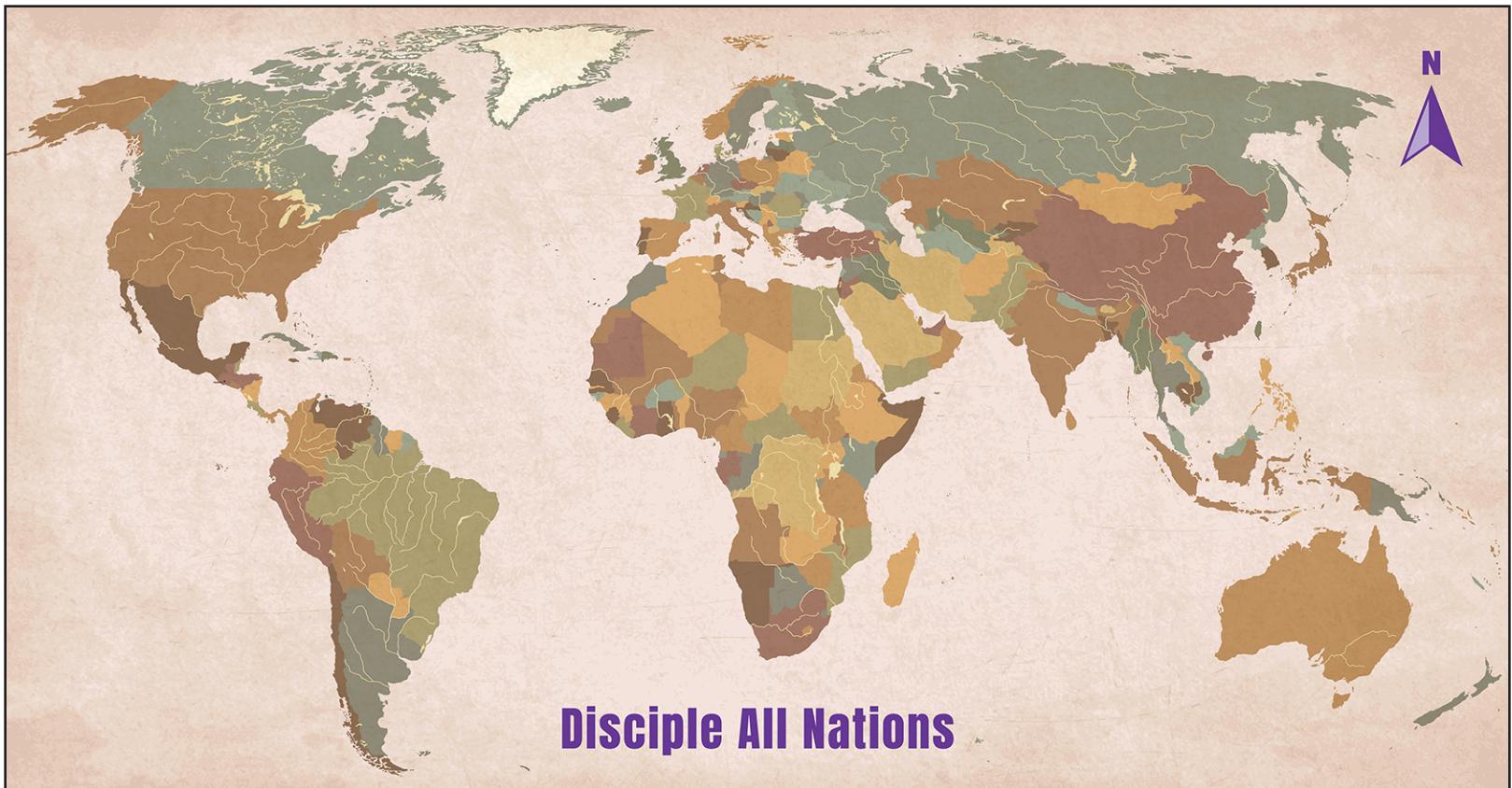
The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament Sheol and New Testament *Hadēs*, 2) Geenna, 3) Tartaroō, 4) Abyssos, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

यामुये तुम्हीन जाईसन सर्वा राष्ट्रमाध्यता लोकसले शिष्य करा; त्यासले पिता, पुत्र अनं पवित्र आत्माना नावर्तीन बासिस्मा घा, - मत्य 28:19